3MICT

Засідання дванадцяте (Вівторок, 3 жовтня 2017 року)

иступи уповноважених представників депутатських	
фракцій і груп	3
Інформація про:	
створення міжфракційного депутатського об'єднання «Парламентська платформа	
для боротьби з туберкульозом»	13
відзначення Дня усиновлення	13
Внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального	
кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів	14
Прийняття рішення про роботу без перерви	
та продовження пленарного засідання	
до завершення розгляду питань щодо пенсійної реформи	69
Заява фракції Радикальної партії Олега Ляшка	69
Внесення змін до деяких законодавчих актів	5 1
України щодо підвищення пенсій	71

Прийняття Постанови «Про порядок денний сьомої сесії	
Верховної Ради України восьмого скликання»	170
Внесення змін до Бюджетного кодексу України	
• •	172

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДВАНАДЦЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 3 жовтня 2017 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, колеги! Прошу заходити до залу і приготуватися до реєстрації.

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 336 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження нашого колеги Дениса Олеговича Силантьєва. Давайте привітаємо його (Оплески).

Хочу нагадати, відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на виступи.

Бачу, не всі встигли записатися. Прошу повторно провести запис.

Знову не встигли. Колеги, будь ласка, будьте уважні.

Прошу ще раз записатися на виступи.

На трибуну для виступу запрошується народний депутат Чубаров, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні колеги! Немає жодного дня в тимчасово окупованому Криму, аби російські окупанти не вривалися в домівки кримських татар і українців. Останні місяці відзначилися різким погіршенням ситуації з правами людини на півострові: 27 липня винесений новий вирок — 15 років ув'язнення — кримськотатарському активісту Руслану Зітулаєву; 4 серпня осуджений до 3 років 7 місяців позбавлення волі в колонії український активіст Володимир Балух; 11 вересня оголошений вирок — 8 років

ув'язнення — заступнику голови Меджлісу кримськотатарського народу Ахтему Чийгозу; 22 вересня осуджений до 2,5 року умовного ув'язнення із забороною займатися будь-якою публічною діяльністю відомий український журналіст Микола Семена; 27 вересня осуджений до 2 років позбавлення волі в колонії із забороною займатися публічною діяльністю заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу Ільма Умеров, який страждає на хворобу Паркінсона. Між цими вироками на 10 діб засудили 76-річного Сервера Караметова, а потім брутально на очах у рідних феесбешники викрали батька чотирьох малолітніх дітей Рената Параламова, катування якого з застосовуванням електроструму відбувалося протягом доби в управлінні ФСБ в місті Сімферополі. Лише вчора було затримано чотирьох татар: Талята Абдурахманова, Арсена Хубідінова, Рената Сулейманова, Сейрана Мустафаєва, яких окупанти звинувачують нібито в належності до екстремістського утворення.

Шановні колеги, йде справжня війна з позиції російських окупантів. Усі ці громадяни України, ці політичні в'язні, список прізвищ яких є на ваших робочих місцях, зберігають вірність Україні, люблять Крим і не приймають окупантів. Більшість населення Криму очікує від Української держави, міжнародного співтовариства рішучих дій, спрямованих на негайну деокупацію Криму. Ми, українські парламентарії, український народ, маємо прикласти всі зусилля, щоб повернення Криму відбулося в найкоротший термін.

Шановні колеги, як я вже сказав, на ваших робочих місцях ϵ список прізвищ 48 політв'язнів Криму. Я просив би зараз вас, якщо можна, встати, тим самим висловити повагу до всіх політв'язнів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 1 хвилину для завершення виступу.

ЧУБАРОВ Р.А. Це і кримські татари, і українці, і росіяни, люди інших національностей. Це наша повага до їхньої мужності та вірності Україні. Я хочу, щоб якнайскоріше і уряд, і Президент, і парламент зробили все для об'єднання з цими мужніми людьми.

Також вітаю доньку Ільми Умерова Айше, яка зараз тут, у залі, на балконі.

Дуже дякую всім (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Від групи «Партія «Відродження» слово має Віктор Васильович Бондар. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Говорячи мовою європейської дипломатії, наша депутатська група «Партія «Відродження» занепокоєна тим безглуздим проектом бюджету, який ми отримали і розглядали протягом останнього тижня. Це не проект Державного бюджету України. Це абсолютно безсистемний, нелогічний проект проїдання грошей державними органами. Це проект з виплати заробітних плат і соціальних виплат через Державний бюджет України. Там немає жодної мети, що ми хочемо змінити в країні за рік, проте знову набираються борги на українців — 350 мільярдів гривень буде знову запозичено до Державного бюджету України, і загальна сума боргу на кінець року становитиме 2,7 трильйона гривень. Ось такий проект бюджету подав уряд України.

Ми запитуємо: хто, коли і як повертатиме ці кошти? Якщо ви залучаєте 350 мільярдів, куди ви їх будете спрямовувати? Знову на проїдання? Це безглуздо.

Ми не побачили жодних проектів щодо підтримки промисловості. Спрямуйте із цих 350 мільярдів 250 мільярдів на підтримку промисловості: кредитування довгострокової закупівлі дешевого промислового обладнання, кредитування сучасних технологій, енергозбереження. Це будуть проекти, які дадуть результат. Спрямуйте кошти на реальні соціальні програми: будівництво нових та капітальні ремонти старих лікарень, забезпечення та впровадження медичного страхування.

На жаль, цей проект бюджету абсолютно не пов'язаний з тими реформами, які сьогодні декларуються. Нам розказують, що за три роки зроблено майже 150 реформ. А як вони пов'язані з бюджетом? Зараз пакетами голосується багато різних пропозицій, начебто це реформи. Це не реформи, це їх імітація. Вони ніяк не прив'язані до запропонованого проекту бюджету. Адже якщо ви хочете щось реформувати, особливо медичну охорону, це треба передбачати в проекті бюджету, на це мають бути капітальні видатки. Натомість,

навпаки, йде гібридна централізація коштів: 25 мільярдів розподілятимуться через області (раніше йшли прямо в громади, на міста, села). Знову фінансування коледжів, ліцеїв, технікумів передається на місця. Тобто спочатку дали копійку, а тепер забирайте все гамузом і самі там виживайте, як хочете. Це не бюджет і не політика країни! Це політика, коли влада собі в Києві заробляє — знову створюються якісь корупційні кормушки і таке інше, а вся країна вимушена буде розплачуватися за ті борги, яких вони сьогодні набираються.

Тому ми категорично проти таких підходів і проти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Колеги, додатково я додаватиму не більше 10 секунд для завершення виступу.

Від фракції «Опозиційний блок» слово має Юрій Бойко. Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати! Вибухи в Калинівці в цілому відображають ситуацію в державі. Усе, що влада намагається реформувати, стає вибухонебезпечним, починаючи від установки сигналізації в дитячих таборах і закінчуючи пенсійною та освітньою реформами.

Минулого тижня я відвідав три області і почув, що люди кажуть про ці реформи. Під тиском Міжнародного валютного фонду проводиться операція зі скорочення населення України. Того, кого не знищить пенсійна реформа, медична доб'є точно. Судячи з показників проекту бюджету, головний пріоритет уряду на наступний рік – утриматися на посадах, спираючись на силовиків. На шкоду всім соціальним програмам, рекордні суми планується витратити на армію, поліцію, прокуратуру, суди. В уряді явно переплутали пріоритети. На освіту виділяється у два рази менше, ніж на правоохоронців. У проекті бюджету не знайшлося 3 мільярди гривень на сільську медицину, 300 мільйонів гривень на соціальні стипендії. Проте майже третина всього бюджету — 300 мільярдів гривень — спрямовується на утримання вищого державного апарату та силовиків. Вперше не знайшлося коштів на підтримку вітчизняних шахтарів, водночас країна купує

вугілля за кордоном. Усе це ε наслідком відсутності контролю за владою, адже опозицію позбавили контролюючих функцій через комітети парламенту, інститут омбудсмена, Рахункову палату, як це прийнято в усіх цивілізованих країнах.

Не розглянувши звіту уряду перед Верховною Радою, парламент порушив статтю 228 Регламенту та статтю 116 Конституції України щодо виконання бюджету. Але головним є те, що ніхто так і не дав відповіді на запитання: як за останні три роки 60 відсотків українців опинилися за межею бідності? Це головний наслідок діяльності уряду.

Тому ми наполягаємо: негайно заслухати звіт уряду, розглянути програму щодо виходу країни з кризи, наполовину скоротити у проекті бюджету на наступний рік витрати на силовий блок, з тим щоб спрямувати гроші на підтримку вчителів, медиків та пенсіонерів.

Вимагаємо внести на розгляд парламенту питання про недовіру уряду. Хотілося б, щоб народ побачив, скільки депутатів підтримує цей Кабінет Міністрів і пропоновані ним реформи. Закликаємо підтримати цю ініціативу. Відповідний проект постанови і заяву буде передано депутатським фракціям та групам, а також засобам масової інформації.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція «Батьківщина» передає своє право на виступ народному депутату Тарасу Батенку. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні колеги! Шановна українська громадо! Ми вдячні фракції «Батьківщина», яка погодилася передати своє право на виступ партії «Українське об'єднання патріотів — УКРОП».

Як ви знаєте, Україна останнім часом поволі скочується до кримінальних 90-х років. І в цій каламутній війні, повернення 90-х років, дуже легко воювати, поборювати і розстрілювати представників опозиційних партій, які борються з нечестю, яка сьогодні засіла в різних органах влади. 28 вересня у місті Черкаси пізно ввечері з автомата Калашникова зухвало і цинічно було вбито голову Черкаської обласної організації партії «УКРОП», депутата Черкаської міської ради,

виконувача обов'язків директора департаменту житлово-комунального комплексу пана Михайла Бінусова. В ніч на 29 вересня у місті Баранівка був підірваний автомобіль голови фракції партії «УКРОП» у Житомирській обласній раді Наталії Кокітко, а місяць тому був розстріляний голова Коростишівської районної організації партії «УКРОП» Дідківський. Представники нашої партії останнім часом знаходяться під постійний прицілом в прямому і переносному значенні цього слова з боку криміналітету.

Хочемо також зазначити, що цей криміналітет, який сьогодні зрощується з органами влади різних рівнів, відчувають і представники інших партій. Цілилися і в мера міста Черкаси пана Анатолія Бондаренка, представника партії «Батьківщина», який мені особисто у цьому признався, коли ми прощалися з Михайлом Бінусовим. Хочу сказати, що, коли ми приїхали в Черкаси, щоб попрощатися зі своїм однопартійцем, в очах сотень людей, які прийшли провести в останню путь людину, яка боролася за їхні права, ми побачили не страх, а відчуття злості і ненависті. Ми вважаємо, що в ситуації, коли влада не здатна і не бажає виконувати свій головний обов'язок — захищати життя громадян і суспільства — суспільство має самоорганізовуватися задля захисту прав і свобод, власності українців.

Ми вимагаємо, щоб Генеральний прокурор України пан Луценко, міністр внутрішніх справ пан Аваков, голова СБУ взяли під свій особистий контроль розслідування вбивства Михайла Бінусова та інших випадків, щоб ввірені вам працівники прокуратури та інших органів цинічно не заявляли, що хтось піариться на цих смертях. Ми точно не...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дайте 30 секунд для завершення виступу.

БАТЕНКО Т.І. Ми хочемо, щоб криміналітет і нам, і вам не вказував цинічно, хто буде наступний.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Слово для виступу надається лідеру фракції «Народний фронт» Максиму Бурбаку. Будь ласка, пане Максиме.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Фракція «Народний фронт» висловлює високу оцінку діям Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції за проведену операцію з затримання диверсійної групи, яка здійснила на території України низку терористичних актів. Саме ця група влаштовувала провокації у синагозі Чернівців, синагогах інших українських міст, атакувала консульство Польщі у Луцьку, планувала та здійснювала замахи на українських громадян, ветеранів АТО та їхні родини. Російські агенти мали завдання посіяти напружені відносини з нашими європейськими партнерами, знищити взаємну довіру і позбавити Україну міжнародної підтримки у протистоянні з агресором.

Затримання диверсантів свідчить про те, наскільки глибоко, системно і безжально на нашій землі працює ворог, якому нам потрібно вміти жорстко протистояти, захищаючи національні інтереси і безпеку. Проте минулого тижня ми отримали чергове гірке свідчення невідповідності складним умовам військового часу окремих керівників, на яких сьогодні лежить головний обов'язок щодо захисту держави. Балаклія, Сватове, Новоянисоль, Калинівка — пожежі на військових арсеналах, що перебувають у віданні Генерального штабу — розквіт недбальства і злочинної халатності. У воюючій країні знищено снарядів на мільярди доларів.

Фракція «Народний фронт» вимагає розслідування цієї злочинної бездіяльності і притягнення до відповідальності винних чиновників негайно, поки в країні ще вціліли арсенали. Також ми вимагаємо звіту в режимі секретності для членів парламентського Комітету з питань національної безпеки і оборони щодо кількості боєприпасів та плану Міноборони, Генерального штабу, «Укроборонпрому» щодо відновлення арсеналів.

І ще про наболіле. Сьогодні ми повинні прийняти судову реформу. Затягувати її дуже небезпечно, ми паралізуємо вже сформований за новими прозорими правилами Верховний Суд. Блокування судової реформи означатиме, що усі діючі судді-корупціонери залишаться на своїх посадах пожиттєво. Це буде свідома диверсія проти держави, яка

відіб'ється на кожному громадянині, підрив цілої правоохоронної системи України. Необхідно терміново вибудувати ефективну систему антикорупційного судочинства і по всій вертикалі судової гілки влади починати очищення. Усіх суддів-корупціонерів за ґрати! Тисячі справ проти корупціонерів, розпочатих ГПУ, НАБУ, СБУ, повинні бути доведені до юридичного кінця: має бути вирок — винен або не винен.

Фракція «Народний фронт» вважає необхідним створення робочої групи для напрацювання узгодженого проекту закону про антикорупційне судочинство та внесення його до сесійної зали.

Після прийняття судової треба прийняти пенсійну реформу. Ми вимагаємо прийняття пенсійної реформи вже на цьому пленарному тижні, задля чого ми готові працювати без перерви і вночі, допоки її не буде прийнято. Мільйони пенсіонерів очікують підвищення пенсій. Наша колега по фракції голова комітету Людмила Денісова доклала максимум зусиль, щоб законопроект вдосконалити, зробити нарахування пенсій справедливим та прозорим, а найголовніше, щоб перехідний період був найменш болючим для українських громадян.

Звертаюся до всіх колег: давайте працювати конструктивно, а головне — ефективно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Від фракції «Самопоміч» слово має голова фракції Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановна пані головуюча! Вельмишановні колеги! Таке враження, що ранок сподівань і надій, який принесла Революція Гідності, швидко закінчився і переходить в полярну ніч. Україна входить у важкий період реваншизму олігархічно-кримінального управління в державі через слабість і корумпованість державного управління в країні. Проект закону про так звану судову реформу, яким вносяться зміни до 20 законодавчих актів та чотирьох кодексів, та його розгляд є прикладом того, як повертаються в життя ганебні норми ганебного впливу прокуратури на судовий процес, повна непрозорість у судовому процесі

країни. Кому це слугуватиме? Криміналітету і корупції. Це перший приклад олігархічно-кримінального реваншизму.

Другим прикладом ϵ істерія навколо проекту закону про реінтеграцію, який ще ніхто не читав, яка говорить про те, що невдала спроба знищити суверенітет України через зміни до Конституції, сьогодні пробується просунутися через цей проект закону. Кому це слугуватиме? Легалізації присутності українського ворога на окупованих територіях, нищенню Української держави зсередини.

І третім прикладом олігархічно-кримінального реваншизму є проект Державного бюджету України на 2018 рік. Що ми бачимо? У людей гроші забираються, на ліки — 0, але пакуються в правоохоронні органи — МВС, Генеральну прокуратуру, а також Адміністрацію Президента. Яку державу ми будуємо: людську чи олігархічну, яка слугуватиме виключно олігархам?

Мало того, що це інфляційний бюджет і там немає жодних механізмів внутрішнього економічного розвитку, уряд не виконує прямої інструкції Податкового кодексу і не будує бюджету на новому податку на виведення капіталу, який обріже кінці олігархічно-сировинній кліці і дасть можливість малим та середнім підприємцям розвивати свій бізнес. Цього не робиться, бо уряд слугує олігархам!

У цьому проекті бюджету закладається повне знущання і пограбування місцевих бюджетів, бо олігархат розуміє, що сила Української держави виключно в силі малих міст і сіл. Тому їх треба знищити. Усі спостерігали і бачили приклад нищення сили місцевого самоврядування у Львові протягом року. Усі зараз спостерігають і будуть спостерігати знущання над силою самоврядування в Миколаєві та Миколаївській області. Олігархату не подобається, що там є сила людей, які підтримують справжнє місцеве самоврядування. Так само не подобаються паростки сили місцевого самоврядування серед депутатів «Самопомочі» у Харківській міській раді, яких просто фізично не пускають на сесію, бо правоохоронні органи служать не місцевому самоврядуванню і людям, а олігархічній кліці, яка сьогодні бере реванш в українській інституційній державі.

ГОЛОВУЮЧА. Слово для виступу надається голові фракції Радикальної партії Олегу Ляшку. Будь ласка, пане Олегу.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія. Економічне зростання, нові робочі місця, подолання бідності, підвищення зарплат і пенсій — оце програма Радикальної партії, яку ми пропонуємо реалізовувати тут, у парламенті. Єдиною можливістю вивести країну з бідності, зубожіння і сировинної залежності є відновлення економіки, підвищення доходів громадян. І коли нам розказують про пенсійну, медичну, будь-яку іншу реформи, в результаті яких людей позбавляють можливості лікуватися, навчатися, працювати, заробляти, годувати свою сім'ю, — це не реформи, а антиреформи, які позбавляють Україну майбутнього. Реформа — це те, що можна намазати на хліб.

Нам сьогодні уряд розказує про пенсійну реформу. Мета пенсійної реформи — підвищення не пенсійного віку, а підвищення пенсій, щоб мільйони українців, які чесно відпрацювали все життя, отримували пенсії, а мільйони працюючих українців, коли вийдуть на пенсію, отримували достойну пенсію.

Мета медичної реформи — не економія на лікарнях і здоров'ї українців, не закриття лікарень, а збільшення видатків державного бюджету на фінансування галузі охорони здоров'я. Медична реформа, яку пропонує уряд, несе в собі скорочення та закриття лікарень, скорочення медичних працівників. Від цих реформ насамперед страждають люди із села, люди малозабезпечені, люди з обмеженими можливостями, багатодітні сім'ї. Чи треба нам такі реформи? Ні! Радикальна партія пропонує інші реформи. Модернізація, відновлення, створення нових робочих місць, перетворення України на розвинуту сучасну інтелектуальну державу.

Минулого тижня я разом зі своїми колегами Віктором Галасюком та Сергієм Скуратовським відвідав підприємства Харкова, Запоріжжя, Маріуполя: Харківський танковий завод, Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь», ПАТ «Мотор Січ», керівником якого є Вячеслав Богуслаєв. Вони є прикладом того, як треба модернізувати країну, коли інвестори вкладають мільярди коштів: комбінат «Запоріжсталь» встановив історичний рекорд зі збільшення виплавки чавуну, «Мотор Січ» випускає новий вертоліт «Надія». Надія України в нових

робочих місцях, у збільшенні зарплат та пенсій, у збільшенні виробництва, готової продукції! Українцям роботу і достойну зарплату!

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для виступів, вичерпаний.

Колеги, дозвольте мені відповідно до статті 60¹ Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» поінформувати вас про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Парламентська платформа для боротьби з туберкульозом», головою якого обрано народного депутата України Кіраля Сергія Івановича. Пане Сергію, вітаємо (Оплески).

А зараз я надаю слова Ірині Геращенко для оголошення інформації. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Згідно з указом Президента України 30 вересня вже дев'ять років поспіль в Україні відзначають День усиновлення. Я прошу зал поаплодувати всім родинам, які всиновили українських дітей (Оплески). Насправді, це дуже велика робота і висока місія. Щороку в Україні усиновлюють близько 1,5 тисячі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, майже 13 тисяч дітей живуть у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, ще 52 тисячі дітей перебувають під опікою та піклуванням. Але водночас понад 6 тисяч дітей поки що залишаються сиротами або проживають в інтернатних закладах.

Шановні колеги, цього тижня в стінах Верховної Ради проходить виставка на підтримку усиновлення, реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї. Я хочу звернутися до депутатів усіх фракцій з проханням відвідати цю виставку, підтримати акцію про те, що інтернат —

не місце для дітей. Я прошу докласти максимум зусиль для того, щоб всі українські діти знайшли українські родини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Нагадую, вже третій тиждень ми розглядаємо проект закону № 6232 про зміни до кодексів. Ми зупинилися на розгляді поправки 89.

Прошу голову комітету зайняти бойовий пост – місце на трибуні.

Колеги, сьогодні ми маємо завершити розгляд судової реформ. І я впевнений, в нас є достатньо потенціалу, щоб розглянути і прийняти пенсійну реформу. Тому запрошую всіх до конструктивної роботи, до ефективної роботи і до поваги один до одного під час роботи.

Отже, поправка 89. Сергій Власенко наполягає. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Андрію Володимировичу. Так, ми повертаємося до обговорення судової реформи. Вчергове я хочу зазначити, що ця ситуація штучно створена автором цього законопроекту Петром Порошенком, який абсолютно в незаконний спосіб об'єднав всі кодекси в один законопроект. Якби цього не відбулося, ми вже розглянули б три кодекси і мали б чистий спокій. А так продовжуємо обговорення.

Поправка 89 стосується процедури обрання суддів. Ми неодноразово говорили, що Петро Порошенко як ідеологію закладає створення таких судових колегій, які визначатимуться самими суддями, а не Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, що є неприпустимим, оскільки порушується основна гарантія неупередженого розгляду справи неупередженим судом. Прошу підтримати поправку 89, яка знімає ці суперечності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 89 для її підтримки. Прошу визначатися. Комітет відхилив.

((3a)) - 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 94. Не наполягає. Наполягаєте?

Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Андрію Володимировичу, звичайно наполягаю. Неодноразово зазначалося, що ідеологією всіх кодексів, які пропонує українському суспільству Порошенко є, по суті, закріпачення людей і прив'язка їх до електронної форми спілкування з судом. Але я хочу нагадати, що судові справи деколи тривають роками, у людей протягом цих років можуть відбуватися певні зміни фінансових можливостей.

Ще раз хочу нагадати шановному або не шановному автору цього законопроекту Петру Порошенку, що в нас Інтернетом забезпечені далеко не всі громадяни України. Припустимо, людина змінила місце свого проживання або місце роботи, і там немає можливості користуватися постійно Інтернетом. Тому є абсолютно неправильним положення про те, що якщо людина один раз звернулася до суду з проханням листуватися з нею в електронній формі, тримати її в такому режимі постійно. Людина, яка подала клопотання, повинна мати право отримувати документи і в паперовій формі. Прошу голову комітету прокоментувати це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочу закликати до коректності під час висловлювань, особливо коли людина не присутня в залі, є главою держави. Тому що це викликає зворотну реакцію під час обговорення.

Ставиться на голосування поправка 94 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 63$.

Рішення не прийнято.

Поправка 109. На цій поправці наполягають багато депутатів, але Пташник була першою. Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановні колеги! Я прошу поставити поправку 109, яку

враховано комітетом, на підтвердження і не підтримувати її. Цією поправкою встановлюються строки для досудового розслідування кримінальних злочинів, які обраховуються з моменту внесення відповідної інформації до Єдиного реєстру досудових розслідувань, зокрема (увага!) тяжкі та особливо тяжкі злочини мають розслідуватися протягом всього шести місяців. Якщо вони не розслідуються протягом цього строку, справа підлягає закриттю. Це, по-перше, однозначно спричинить колапс у роботі правоохоронних органів, а по-друге, призведе ще й до корупційної складової, адже слідчі спокійно зможуть не розслідувати відповідні кримінальні злочини, не збирати докази, а за спливом строку просто закривати свої кримінальні справи. Прошу поставити дану поправку на підтвердження і голосувати «проти».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 109 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправка 114. Не наполягає.

Поправка 115. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Поправки 115 і 117 об'єднані між собою і стосуються виключення об'єднаних колегій, тому що це корупційна складова, непрозора складова формування колегій (Шум у залі).

Я прошу зробити зауваження голові комітету, який заважає виступати авторам поправок. Якщо він хоче прокоментувати, увімкніть йому мікрофон і нехай коментує.

Прошу підтримати поправки, тим самим забезпечити можливість обрання суддей в колегіях виключно автоматизованою системою. Це забезпечить прозорість і єдиний об'єктивний розгляд справи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 115 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 117 для її підтримки. Прошу голосувати. Комітет відхилив.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправка 119. Не наполягає.

Поправка 120. Не наполягає.

Поправка 121. Наполягає Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дуже дякую. Фракція «Самопоміч». Поправка 121. Автори цього законопроекту пропонують, щоб, фактично, самі колегії вирішували передавати справи на розгляд Великій Палаті чи ні. Ми вважаємо, що це є конфліктом інтересів. Пропонуємо, щоб саме Велика Палата Верховного Суду мала повноваження розглядати ту чи іншу справу, якщо є якісь порушення або необхідність у розгляді. Тобто Велика Палата як найвища форма розгляду справ має отримати повноваження ці справи забирати і розглядати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 121 для її підтримки. Комітет її відхилив. Прошу визначатися.

((3a)) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 123. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Насправді, проблема уніфікації судової практики повинна була б стати однією із ключових напрямів реальної судової реформи. На жаль, замість простої і зрозумілої процедури уніфікації, простих і зрозумілих механізмів, нам пропонують абсолютно сумнівні і непрозорі механізми формування судової практики. Саме для формування судової практики було створено Велику Палату. А відтак, механізми передачі справ на розгляд Великої Палати напряму впливають на порядок і процедури формування єдиної судової практики.

Абсолютно неприпустимим ϵ ситуація, коли судді деколи, на жаль, і у Верховному Суді приймають з одних і тих самих питань, по суті, прямо протилежні рішення. Ось з цим треба було боротися під час реальної судової реформи, а не з тим, що нам пропонують. Прошу підтримати поправку 123.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 123 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 61.

Рішення не прийнято.

Поправка 126. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Поправки 124 і 126. Я нагадую, реформа процесуальних кодексів була покликана спростити саме підхід до ієрархії і до архітектури судової системи, спростити для розуміння людей проходження в касаційній інстанції, в тому числі у Верховному Суді. Натомість ми отримали Верховний Суд, в якому є колегії, об'єднані палати, Велика Палата, – абсолютно окрему велику ієрархію, яку незрозуміло для чого створено, точніше мені зрозуміло, але для людей вона точно не спрощує можливості отримання правди в суді.

Ми вважаємо, що Верховний Суд має бути абсолютно зрозумілим за своєю структурою. Тому ідею щодо об'єднаних палат має бути прибрано з цього кодексу. Прошу підтримати ці дві поправки, які стосуються виключення об'єднаних палат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 124 для її підтримки. Прошу голосувати. Комітет її відхилив.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 56$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 126 для її підтримки. Прошу визначатися. Комітет її відхилив.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 132. Не наполягає.

Поправка 133. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановні колеги! У мене є конкретне запитання до доповідача. Ви кажете, що Верховний Суд забезпечить єдність судової практики

в державі. Скажіть, будь ласка, що конкретно зможе зробити сторона, якщо колегія суддів у її справі винесе рішення, яке прямо суперечить всій попередній судовій практиці. Що саме за вашим законом, може зробити постраждала сторона? Наразі у проекті кодексу про це нічого немає. А наша поправка спрямована саме на врегулювання такої ситуації. У проекті кодексу вказано, що колегія сама повинна визнати помилку і передати справу на розгляд Великої Палати. Що робити, якщо вона цього не робить?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 133. Прошу визначатися. Комітет її відхилив.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 56$.

Рішення не прийнято.

Поправка 139. Не наполягає.

Поправка 149. Не наполягає.

Поправка 155. Не наполягає. Наполягаєте? Вас не видно за вашими колегами по фракції, вони закривають вас стіною. Проведіть роботу у фракції щодо дисципліни.

Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Поправка 155. Дана поправка стосується можливості для людей за спрощеною процедурою подавати заяви про перегляд справ. Ми пропонуємо слова «у разі неможливості ухвалення вироку можуть бути підтверджені матеріалами розслідування» замінити словами «обґрунтовуються стороною захисту, потерпілим в заяві про перегляд судового рішення за виключними обставинами і додатках до неї». Ми вважаємо, що в такий спосіб розширюються можливості для людей подавати звернення з обґрунтованими наявними матеріалами щодо перегляду вироків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 155 для її підтримки. Прошу визначатися. Комітет її відхилив.

((3a)) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 159. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Я прошу поставити на голосування поправку 156 для підтвердження її врахування. Щойно я обґрунтувала нашу позицію щодо створення більше можливостей обґрунтування для перегляду справи. Поправкою 156, врахованою комітетом, навпаки, це ускладнюється — вимагається наявність постанови, наприклад, про закриття кримінального провадження. Прошу поставити поправку на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 156 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет її підтримав і закликає всіх це зробити.

(3a) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 159. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дуже дякую. Поправка 159 стосується строку звернення про перегляд судового рішення. У даному випадку встановлений строк — протягом 30 днів. З огляду на чинну норму статті 461 Кримінального процесуального кодексу, якою встановлено, що заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами може бути подано протягом трьох місяців, ми не маємо права погіршувати становище сторін, становище громадян під час захисту своїх прав. Тому у своїй поправці я пропоную збільшити цей строк до трьох місяців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 159 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 176. Не наполягає.

Поправка 173 (Шум у залі).

Поправка 161. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Поправка 161 також стосується строків. Ми пропонуємо строк звернення про перегляд судового рішення загальної ситуації збільшити до трьох місяців, а в разі засудження особи до довічного позбавлення волі — перегляд судового рішення строками не обмежувати.

Можливо, ви пам'ятаєте проект закону № 2033а, який був прийнятий Верховною Радою в першому читанні, але, на превеликий жаль, він не вноситься на розгляд, хоча готовий до другого читання. Він стосувався того, що коли діяв Кримінально-процесуальний кодекс України 1960 року, з людей, фактично, вибивали покази, і після таких тортур вони потрапляли до в'язниці, у тому числі за звинуваченнями у злочинах, що передбачають покарання у вигляді довічного позбавлення волі. На сьогодні ці люди не мають можливості подати заяву про перегляд справи. Запропонована нами поправка уможливила б перегляд справ засуджених до довічного ув'язнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 161 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 173. Пташник. Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю. Шановні колеги! Прошу поставити поправку 173, яку комітет врахував, на підтвердження і не підтримувати. Даною поправкою пропонується призначати експертизу, яка, власне, ініціюється сторонами, виключно за рішенням слідчого судді. Самі сторони згідно з цією поправкою не зможуть ініціювати залучення експертів. Експерта так само, як і коло питань, які виносяться на експертизу, наявність підстав для цієї експертизи, визначатиме суддя самостійно.

Ми вважаємо, що даною поправкою нівелюється принцип змагальності сторін. Тому такі зміни є неприпустимими, їх потрібно відхилити. Прошу поставити поправку на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 173 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

((3a)) - 38.

Рішення не прийнято.

Поправка 179. Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Поправка 179. Ми вважаємо, що люди, які на сьогодні пройшли суди першої і другої інстанцій, після набрання чинності цього кодексу мають отримати можливість звернутися до суду третьої касаційної інстанції — Верховного Суду. Тобто поправкою 179 ми надаємо людям можливість звертатися безпосередньо до вищого суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 179 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 195. Не наполягає.

Поправка 196. Не наполягає.

Поправка 200. Не наполягає.

Поправка 202. Не наполягає.

Поправка 241. Пташник. Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю. Шановні колеги! Комітет врахував дану поправку, але я прошу поставити її на підтвердження і не голосувати за неї. Цією поправкою пропонується, щоб абсолютно всі експертизи в кримінальному провадженні проводилися виключно в державних експертних установах, що, фактично, створює монополію. У нас діє одна така установа — КНДІСЕ, яка зможе проводити всі експертизи. Проте ви знаєте, що монополії в нас не приводять до покращення якості послуг, а обмежуються принципом змагальності сторін, починаються різні корупційні схеми, і сторони починають бути залежними від конкретної експертної установи, яка знаходиться у підвідомчості конкретного міністерства.

Тому я прошу не підтримувати даної поправки. Вважаю, комітет зробив величезну помилку, врахувавши її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 241 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправка 283 (Шум у залі).

Яка? 258? (Шум у залі).

Добре, спочатку поправка 239. Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Андрію Володимировичу, прошу поставити на голосування мою поправку 239 для її підтримки. Враховуючи те, що врахування поправки 241 щойно ми не підтвердили, тобто повернулися до редакції першого читання, в якій йдеться про те, що до проведення судовоекспертної діяльності можуть залучатися й інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань. Така редакція може призвести до того, що не буде жодного контролю, жодної відповідальності до тих осіб, які проводитимуть експертизи. У зв'язку з цим у своїй поправці 239 я пропонує взагалі вилучити ініціативу щодо внесення змін до статті 7 Закону України «Про судову експертизу», залишити закон в чинній редакції. Прошу підтримати поправку 239.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 239 для її підтримки. Комітет її відхилив, але в даній ситуації просить її підтримати, щоб був баланс у законі. Прошу голосувати.

(3a) - 91.

Рішення не прийнято.

Зараз надаю слово Сотник, потім – Власенко. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Поправку 252 також враховано. Вона стосується змін щодо проведення експертизи, а саме спеціальних методичних рекомендацій, які звужують можливість і спроможність експертів здійснювати експертизу під час судових розглядів.

Тому я прошу поставити на голосування поправку 252 для підтвердження її врахування і так, як й інші 109 поправок стосовно обмеження можливості проведення експертизи, не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 252 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет її підтримує.

((3a)) - 65.

Рішення не прийнято.

Тепер Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Я прошу поставити на голосування поправку 278 для підтвердження її врахування. Ідеться про таке. Раніше комітет пропонував монополію державних експертів для здійснення експертиз. Автор цієї поправки пропонує дати їм спеціальні зарплати, які не відповідають Закону «Про державну службу», є значно вищими, ніж зарплати державних службовців, складаються з надбавок, доплат до посадового окладу, премій, інших виплат, розмір і порядок встановлення яких визначається Кабінетом Міністрів. Тобто в черговий раз всупереч загальній тенденції ми створюємо спеціальний клас так званих державних експертів, які будуть тотально залежні від держави за рахунок формування оцих спеціальних зарплат, доплат, привілеїв і таке інше. Для цих експертів планували створити монопольку, щоб лише вони давали експертні заключення під час кримінальних проваджень. Прошу поставити на підтвердження і не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 278 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет закликає підтримати.

((3a)) - 41.

Рішення не прийнято.

Поправка 287. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Насправді, цим законопроєктом запроваджуються різні можливості виконання рішень про арешт коштів на підставі різних витягів, включаючи витяг з автоматизованої системи про арешт коштів. Як на мене, в нинішній ситуації це є точно абсолютно неприпустимим. Але оскільки цю норму було вилучено комітетом під час обговорення, я не наполягаю на голосуванні поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мудро, пане Сергію, мудро.

Поправка 296. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, це важлива поправка, в якій я пропоную виключити абсолютно всі зміни, що вносяться до Закону України «Про доступ до судових рішень». Як ви знаєте, пропонується створити Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему, де, фактично, будуть оприлюднюватися прізвища, імена, по батькові всіх фізичних осіб, зазначатися їхні адреси, регіон проживання, стан здоров'я, сімейні стосунки. Тобто фізичну особу за цим реєстром можна буде повністю ідентифікувати. Я прошу Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин звернути на це увагу. Це перше.

Друге. На мою думку і на думку багатьох юристів, це суперечить Європейській конвенції з прав людини. У нас буде величезна кількість позовів до Європейського Суду з прав людини. Будь ласка, давайте додамо хоч трохи фаху, хоч трохи професійності в нашій роботі, і не будемо погіршувати ситуацію, що вже є через невиконання Україною зобов'язань щодо захисту прав людини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 296 для її підтримки. Прошу визначатися. Комітет її відхилив.

((3a)) - 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 297. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, це знову стосується порядку ведення реєстру. В редакції першого читання було зазначено, що порядок ведення Єдиного державного реєстру судових рішень затверджується Вищою радою правосуддя. Зараз пропонується передати цю функцію Міністерству юстиції. Я не розумію, в чому була логіка. Були хоч якісь мінімальні гарантії незалежності судової гілки влади, які, на жаль, вбиваються у всьому проекті. Тому я хотіла б почути логіку пана Князевича щодо цього. Прошу його прокоментувати дану поправку. Він не коментував інші поправки, але, принаймні, важливі потребують коментаря.

Колеги, ще раз хочу наголосити, що запропонованими змінами до цих кодексів обмежується не лише доступ до правосуддя, на жаль,

закривається правосуддя, а й дуже багато технічних важливих речей, які роблять правосуддя більш залежним від політиків, політичних гілок влади. Ці зміни не роблять правосуддя незалежним, як цього вимагають наші зобов'язання, як цього вимагає нормальна європейська практика в європейській державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 297 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

((3a)) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 299. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Я просив би поставити на підтвердження поправку 281.

Щодо поправки 299. Я погоджуюся зі своєю колегою Альоною Шкрум в тому, що відкритий доступ до судових рішень, в яких буде міститися вся інформація, включаючи персональні дані, є достатньо сумнівною нормою з точки зору дотримання прав, у тому числі, передбачених Європейською конвенцією з прав людини. Є абсолютно ненормальним і неприпустимим те, що будь-яка особа може зайти в судовий реєстр і отримати щодо особи всі необхідні персональні дані, виходячи зі змісту тексту судового рішення, тієї інформації, яка там міститься. Цим законопроектом вперше дозволяється публікувати в судових рішеннях, включаючи і вироки, повні персональні дані особи. Це неправильно. До цього писали — «перша особа, друга особа», і інформація була закрита для загалу. Прошу підтримати поправку 299.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 299 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 6\overline{4}$.

Поправку не підтримано.

Поправка 281. Я прошу уважніше слідкувати за розглядом поправок. Це поправка народного депутата Алексєєва, яку комітет врахував. Народний депутат Власенко вимагає поставити її на підтвердження.

Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Ми знову повертаємося до дискусії щодо привілеїв для судових експертів, які працюють в державних експертних установах. Окрім зарплат, про які ми вже говорили, у поправці 281 пропонується надавати ще додаткові відпустки — не більше 15 днів. Тобто експертів виводять в особливий клас, таким чином прив'язують до держави, залишаючи їх, по суті, монопольними експертами в кримінальному процесі, що само по собі є сумнівним. Роблять цих експертів максимально залежними від держави, а відтак повністю нівелюють, у тому числі й змагальний процес.

Галузь судової експертизи треба реформувати, але не в такий спосіб, який пропонується цими поправками.

Прошу поставити поправку 281 на підтвердження і не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 281 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Поправку не підтверджено.

Поправка 302. Івченко не наполягає.

Поправка 307. Івченко не наполягає.

Поправка 310. Івченко не наполягає.

Поправка 311. Івченко не наполягає.

Поправка 314. Івченко не наполягає.

Поправка 315. Не наполягає.

Поправка 323. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. У поправці 323 ми пропонуємо виключити відповідні зміни, пов'язані зі збільшенням розміру ставок судового збору. Ми неодноразово говорили про те, що всіма кодексами запроваджується ідеологія суду лише для багатих, а не для простих людей, які в Україні проживають. Я розумію, що Петро Порошенко ϵ доларовим мільярдером і йому байдуже, як себе почувають українські громадяни, 60 відсотків з яких згідно з офіційним звітом Організації Об'єднаних Націй перебуває за межею бідності. Я вже не буду казати про те, що цими кодексами запроваджується оплата наперед за певні процесуальні дії, пропонують майже вдвічі збільшити розміри ставок судового збору, що ϵ неприпустимим у цій ситуації. Треба, навпаки, забезпечити навіть незаможним людям максимально вільний доступ до правосуддя. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Я хочу нагадати зауваження спікера парламенту Андрія Парубія і ще раз закликати всіх авторів поправок не вдаватися під час розгляду поправок до персональних оцінок, тим паче якщо людина не присутня в залі і не може відповісти, або політичних оцінок. Прошу говорити виключно по суті поправок.

Ставиться на голосування поправка 323 для її підтримки. Голосуємо!

«3a» − 63.

Поправку не підтримано.

Поправка 324. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Фракція «Батьківщина». Щоб прокоментувати цю поправку, треба все-таки пояснити людям, що зараз під гаслами так званої судової реформи ви робите все, щоб суди для людей були недоступні. Після вашої реформи вони будуть доступні тільки для багатих.

Давайте на хвилину уявимо собі звичайного українця, на якого подав позов банк. Цей простий українець не отримав судової повістки, бо за вашим законом її опублікували на якомусь сайті, про який він не знає, і банк стягнув з нього, наприклад, 5 тисяч гривень. Щоб оскаржити це рішення, українець має сплатити (увага!) державі 2400 гривень, а за касаційну скаргу (увага!) — 3200 гривень при ціні позову — 5 тисяч гривень. Ви розумієте, яку маячню ви тут пропонуєте? Навіщо взагалі в країні суди, якщо ніхто не зможе до них звертатися? Про яке правосуддя тут йдеться, якщо...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 324 для її підтримки. Голосуємо!

(3a) - 60.

Поправку не підтримано.

Поправка 403 (Шум у залі). Потім повернемося.

Поправка 403. Крулько, Івченко, Євтушок не наполягають (Шум у залі).

Поправку 327 народного депутата Яніцького враховано. На підтвердженні її врахування наполягає народний депутат Шкрум.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Шкрум.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, я прошу звернути увагу взагалі на весь цей розділ і на цю поправку. Я була присутня на засіданні робочої групи Комітету з питань правової політики та правосуддя 10 липня 2017 року (в мене є стенограма), де щодо судового збору був досягнутий компроміс: по-перше, не підвищуємо ставки судового збору ні в першій, ні в другій, ні в третій інстанціях, але робимо збільшення максимальної межі до 350 мінімумів, по-друге, вилучаємо з переліку суб'єктів, які не сплачують судовий збір, але тільки кошмарять населення, — Пенсійний фонд, Фонд соціального страхування, Фонд соціального страхування, Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

У мене ϵ стенограма, де пан Князевич говорить, що ми робимо цей компроміс: не піднімаємо ставки судового збору, встановлюємо верхню межу. Цитую: «Чи погоджуємося ми не підвищувати ставку судового збору?

Так, погоджуємося.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати».

За це проголосували одноголосно. Зараз в тексті законопроекту ми бачимо, що ставки судового збору під час апеляції та під час касації підвищені.

Пане Руслане, подивіться, будь ласка, крім першої інстанції...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Ставиться на підтвердження... (Шум у залі).

Поправку 354 народного депутата Яніцького враховано комітетом. Власенко наполягає на підтвердженні її врахування.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Ми знову говоримо про неможливість підвищення ставок судового збору. У цій поправці пропонується вчергове збільшити судовий збір для громадян під час звернення до суду.

Шановна Ірино Володимирівно, я не можу не відреагувати на ваше попереднє зауваження на мій вислів, що автор цього законопроекту доларовий мільярдер Порошенко зневажає українських громадян. Я не зовсім зрозумів, що я неправильно сказав. Хіба не Порошенко автор цього законопроекту? Хіба Порошенко не доларовий мільярдер? Він любить українських громадян? Я сказав все правильно і жодної образи для Порошенка тут немає, тому що вся ця інформація відповідає дійсності і є правдивою, оскільки він своїми діями на посаді Президента це неодноразово підтверджував як людина, яка випадково опинилася на цій посаді.

Прошу поставити поправку 354 на голосування і не підтверджувати її, оскільки знову підтримується ідеологія створення судів для багатих, яку Порошенко запроваджує в кожній статті цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я ще раз закликаю тих, хто виступає щодо поправок, демонструвати європейську якість представлення поправок, не вдаватися до політичних характеристик і виборчої риторики, говорити по суті поправок.

На вимогу народного депутата Власенка ставиться на голосування поправка 354 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Суб'єктом права законодавчої ініціативи тут ϵ не депутат, а Президент.

((3a)) - 61.

Поправку не підтримано.

Поправка 375. Народний депутат Власенко наполягає на підтвердженні врахування поправки 375 народного депутата Яніцького.

Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Дотримуючись європейського принципу представлення поправок, ще раз хочу зазначити, що автором цього законопроекту є Порошенко, а не народні депутати. Порошенко, на жаль, є доларовим мільярдером,

Порошенко, на жаль, зневажає українських громадян і як автор цього законопроекту протягнув ідеологію — створення судів для багатих. І це абсолютно не політична риторика, не передвиборча риторика, це констатація існуючих фактів. Порошенко — мільярдер, Порошенко зневажає українських громадян!

Прошу поставити на підтвердження поправку 375, яка повністю створює суди для багатих, вчергове збільшує ставки судового збору, і не підтримувати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 375 для підтвердження її врахування. Прошу визначатися. Комітет просить підтримати.

(3a) - 57.

Поправку не підтверджено.

Поправка 403. Автори не наполягають.

Поправка 404. Не наполягає.

Поправка 405. Не наполягає.

Поправка 415. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Мало того, що суттєво збільшується судовий збір, зараз є абсолютно несправедливою система сплати судових зборів за оскарження ухвал суду. На даний час за оскарження ухвали суду судовий збір становить 1600 гривень, і його повернути неможливо, навіть, якщо ти виграв свою апеляцію. Тобто суд допускає порушення закону, але щоб його усунути, ти повинен сплатити 1600 гривень, які тобі ніхто не збирається повертати. Якщо тут для когось 1600 гривень — це не гроші, то для українців це половина місячного доходу.

Ми пропонуємо, щоб судовий збір за оскарження ухвали суду підлягав поверненню у випадку задоволення скарги. Прошу проголосувати за цю абсолютно об'єктивну і логічну поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 415 для її підтримки. Голосуємо!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 65$.

Рішення не прийнято.

Поправка 414. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Поправка 414 стосується такого. Нам пропонують, щоб у разі, якщо сторони до розгляду справи судом по суті уклали мирову угоду або суд вирішив питання про повернення, або відповідач визнав позов, або справа вирішилася в якийсь інший спосіб без участі суду, суб'єктам повертати 50 відсотків судового збору. Але який у цьому сенс?

Ми пропонуємо повертати всі кошти. Якщо справа по суті вирішилася без суду, якщо сторони самі досягли згоди, знайшли можливість порозумітися до початку судового розгляду по суті, треба повертати сторонам усі кошти, і з цим немає жодних проблем. Я думаю, це було б нормально, тим паче, що судовий збір збільшується, плата за здійснення процесуальних дій збільшується і таке інше. Прошу підтримати поправку 414.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 414 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 416. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, я ще раз наголошую, що на засіданні комітету було одноголосно прийнято рішення про непідвищення ставок судового збору в обмін на інший компроміс. Натомість у законопроекті ставки судового збору збільшено: за подання апеляційної скарги — зі 110 до 150 відсотків, за подання касаційної скарги — зі 120 до 200 відсотків. Якщо це технічна помилка, я прошу її виправити, якщо це порушення, де рішення комітету не відповідає фінальному тексту або навпаки, то це порушення Регламенту, яке треба зупинити.

Тепер по суті моєї поправки 416. Я пропоную, щоб особи, які вперше звернулися із заявою про видачу копії судового рішення в тих справах, які розглядалися судами, розташованими на тимчасово окупованих територіях України або в зоні АТО, звільнялися від сплати судового збору. Це буде чесно і правильно. За повторну видачу копії судового рішення сплачується судовий збір. Наразі таких випадків багато. Думаю, що ті суди, які виносили рішення на тимчасово окупованих територіях...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 416 для її підтримки.

((3a)) - 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 420. Сотник наполягаєте? Ні

Поправки 433, 435. Автори не наполягають.

Поправка 441. Не наполягають.

Поправка 443. Не наполягають.

Поправка 447. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, проблема цього найбільшого в історії України законопроєкту ще й в тому, що його норми суперечать нормам інших законів України, і ці суперечності не усунені. Дуже багато положень цього законопроєкту суперечать положенням Закону «Про державну службу», на деяких вже наголошував мій колега Власенко, про інші ми говорили тиждень тому, коли розглядали цей законопроєкт. Як це потім буде виконуватися і вирішуватися нікому незрозуміло.

Тут також можлива суперечність з нормами Закону «Про державну службу», де зазначано, що за прийняття державним службовцем рішення, яке суперечить висновкам застосування відповідної норми права у постановах Верховного Суду, йому може бути винесена догана. Тобто державний службовець має знати всі висновки Верховного Суду, всі застосування норми права Верховним Судом. Такі речі ми прибрали на засіданнях робочої групи і комітету, але дуже багато чого, на жаль, ми не прибрали. Як це буде врегульовуватися незрозуміло, але це створюватиме великі загрози і прогалини.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 447 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64.$

Поправку не підтримано.

Поправка 465. Сидорович. Будь ласка (Шум у залі).

Альоно, потім повернемося до вашої поправки. Я вже цю оголосила.

СИДОРОВИЧ Р.М. голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Ми зараз розглядаємо дуже важливі процесуальні кодекси. Але окрім винесення справедливих рішень, надзвичайно важливо створити дієвий механізм щодо виконання цих судових рішень.

Більше того, Європейський суд з прав людини говорить, що ϵ порушенням статті 6 «Право на справедливий судовий розгляд» Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, якщо держава не гарантує виконання судових рішень, і ми маємо колосальну з цим проблему.

Про що йдеться у моїй поправці? Відповідно до тієї філософії, яка закладалася в реформу виконавчого провадження, я бачу нерозуміння зазначеного у статті 9 Закону «Про виконавче провадження», де йдеться про Єдиний реєстр боржників і дії, які вчинятимуть відповідні особи, наділені відповідними повноваженнями. Саме тому я пропоную іншу редакцію цієї статті, щоб заставити державних і приватних виконавців перманентно перевіряти ситуацію зі зміни майнового стану боржника.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Позиція зрозуміла.

Ставиться на голосування поправка 465 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 61.

Поправку не підтримано.

Поправка 456. Автор поправки народний депутат Яніцький. Поправку комітет врахував. Народний депутат Шкрум вимагає поставити її на підтвердження.

Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, як ви знаєте, до цього законопроекту Головне юридичне управління подало зауваження на 54 сторінках. Я хочу звернути увагу на одне із таких зауважень.

У поправці пропонується, щоб порядок функціонування та ведення Єдиного державного реєстру виконавчих документів встановлювався Державною судовою адміністрацією України спільно з Міністерством юстиції України. Конституцією і законодавством України не

передбачено прийняття жодних спільних актів двома державними органами влади. Як це буде відбуватися — незрозуміло, як це буде визначатися щодо Конституції — незрозуміло. Проблема цього величезного законопроекту в тому, що він не відпрацьований, біжимо «галопом по європам», потім буде неконституційним і незаконним, як буде виконуватися, також незрозуміло. Тому треба прибирати хоча б такі помилки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я мушу пояснити, оскільки вже кілька разів звучала ця фраза. Ідеться про Єдиний державний реєстр виконавчих документів, а не судових рішень. Зараз тримателем цього реєстру є Міністерство юстиції, оскільки в них у підпорядкуванні є виконавча служба. Левову частину, понад 90 відсотків, цього реєстру становлять акти, які належать до повноважень саме Міністерства юстиції, інша частина належить Державній судовій адміністрації. Тому ми запропонували компроміс — робити це спільно, але власником є Міністерство юстиції, як це відбувається вже багато років. По-іншому це не може функціонувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ми почули позицію комітету.

Ставиться на голосування поправка 456 народного депутата Яніцького для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить підтримати.

((3a)) - 55.

Поправку не підтверджено.

Поправка 472. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Дякую голові комітету за пояснення. Такі пояснення були б для нас корисними. Я можу з ними не погоджуватися, але дякую, що ви озвучили цю позицію.

Щодо моєї поправки 472. У своїй поправці я пропоную виключити пункт 1 запропонованих положень. Це те, про що казав мій колега із «Самопомочі». Запропонована редакція, по суті, говорить про те, що саме внесення виконавчих документів є підставою для

початку виконавчого провадження. При цьому перелік юридичних фактів, які можуть слугувати підставою для здійснення примусового виконання, у нас вже закріплений, він міститься в статті 26 Закону «Про виконавче провадження». Тобто складається враження, що лише саме внесення цих документів до реєстру вже є підставою для початку виконавчого провадження. Треба дуже чітко прописувати ці речі, бо потім ми можемо мати і зловживання правом, і абсолютну помилку у виконанні цього права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 472 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Поправку не підтримано.

Поправка 476. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Автор цього законопроєкту Петро Порошенко мало того, що запровадив абсолютно грабіжницький судовий збір, запровадив абсолютно злодійське обмеження прав учасників процесу, запровадив штрафи за нібито якісь порушення під час судового розгляду, які будуть абсолютно свавільно використовуватися судами, так ще Петро Порошенко запропонував механізм автоматизованого арешту коштів, тобто щоб все у всіх забирали автоматично. При всій недолугості діючої судової системи, при всій абсолютно нереформованій виконавчій службі кожен розуміє, що це інструмент тиску. І лише завдяки тиску опозиційних депутатів під час розгляду в комітеті це питання було знято, а відтак, я не наполягаю на голосуванні поправки 476.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 480. Народний депутат Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Ця поправка також пов'язана із системою автоматизованого арешту коштів і з тією ситуацією, що розпорядником всіх цих реєстрів є Міністерство юстиції, а система автоматизованого арешту коштів є складовою Єдиного державного реєстру виконавчих документів.

Я ще раз підкреслюю, забирати у людей кошти в автоматичному режимі — це була ідея Петра Порошенка. Тобто не лише проводити малозначні справи — менше 160 тисяч, коли люди навіть не знатимуть про судові засідання, а ще й потім автоматично забирати в них ці кошти. На щастя, напевно, це був єдиний момент, коли комітет прислухався до позиції опозиційних депутатів, зняв на сьогодні це питання з тексту цього документа. Але ми будемо слідкувати за остаточним голосуванням, які поправки будуть вноситися, які ні. Я не наполягаю на голосуванні.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 504. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Поправка 504 стосується електронного обігу документів. Я неодноразово виступав і говорив, що цим законопроектом людей роблять заручниками або кріпаками електронної системи обігу. Якщо ви хоча б один раз сказали, що готові листуватися з судом в електронній формі, то і далі будете листуватися з судом лише в електронній формі, навіть, якщо у вас зміняться можливості, не буде доступу до Інтернету, не буде комп'ютера і таке інше. Ви не зможете ані подати документи, ані отримати належні вам документи в письмовій формі. Це є неприпустимо.

Тому ми говоримо, що суд повинен надавати можливість за клопотанням сторони видавати необхідні документи в письмовій формі. Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 504 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 56.

Поправку не підтримано.

Поправка 511. Власенко. Будь лака.

ВЛАСЕНКО С.В. Насправді, процедура виконавчого провадження ϵ дуже важливим елементом. Вона не ϵ частиною судового процесу безпосередньо, але ϵ все-таки елементом судового спору, тому що виконання — це ϵ фінальна частина будь-якого судового спору. А відтак, ця процедура також повинна бути достатньо й чітко регламентована, повинна відбуватися в такий спосіб, щоб права боржника

і стягувача були захищені, мали відповідні гарантії і могли бути зреалізовані. Ми чітко розуміємо, що в нашій нереформованій системі виконавчої служби будуть зловживання. Механізми, запропоновані цим законопроектом, збільшують поле для зловживань. Наша поправка це поле зменшує. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Щойно народний депутат Власенко пояснив суть своєї поправки.

Ставиться на голосування поправка 511 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 57.

Поправку не підтримано.

Поправка 529. Народний депутат Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Я розумію, що коли ви бачите прізвища Тимошенко або Власенко як авторів поправок, вважаєте, що ці поправки не враховані. Наскільки я розумію, це єдина поправка, автором якої є Юлія Тимошенко, яку врахував комітет.

Тому я вдячний за надане слово, але в мене немає підстав вимагати ставити її на підтвердження або виступати щодо неї.

ГОЛОВУЮЧА. Хтось вніс корективи в таблицю, яку я читаю, бо тут написано, що її не враховано. Це, мабуть, ваші симпатики, пане Власенко. Її не треба ставити на підтвердження? (Шум у залі). Я можу поставити.

Поправка 531. Народний депутат Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Якщо ви не заперечуєте, я хотіла б розглянути поправку 536, яка є важливішою. Вона стосується змін до Закону «Про виконавче провадження». Я пропоную вилучити пункт 23 пропонованих змін, в якому йдеться про те, що виконавець, фактично, за власної ініціативи може накласти арешт на грошові кошти, які перебувають на рахунках (вкладах) чи на зберіганні у банку, інших фінансових установах і належать особі, що має заборгованість перед боржником.

Колеги, питання в тому, що не регламентується сума коштів, кількість рахунків. Може бути величезне зловживання, бо ми не

прописуємо в законопроекті, за який борг накладається арешт державним виконавцем на всі кошти на рахунках особи, можливо, наприклад, за борг у 300, 400 гривень, і це не суперечить закону, тому що редакція, визначена комітетом та подана, фактично, Адміністрацією Президента, це дозволяє. Я припускаю, що, навіть, у цьому була мета. Зараз це треба прибрати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голова комітету хоче прокоментувати це. Проте я хочу наголосити, що ми обговорюємо зараз поправку 536. На оголошеній поправці 531 Альона Шкрум не наполягає.

Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Тобто ви вимагаєте, щоб ми відхилили поправку Власенка і Тимошенко, яку комітет врахував? Вона охоплюється відповідно з усіма поправками, починаючи з поправки 526. Тобто залишити все як ϵ , не вилучати зміни до статті 48? Правильно я розумію? (Шум у залі). Немає питань. Тоді ми повернемося до підтвердження врахування поправки, на якій не наполягав Власенко.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 536 для її підтримки. Голосуємо! (Шум у залі).

Шановний колего, ставилася на голосування поправка пані Шкрум. Це не підтвердження поправки Тимошенко, Власенко.

((3a)) - 60.

Поправку не підтримано.

Пані Сотник, ми ще не дійшли до поправки, на підтвердженні якої ви наполягаєте.

Поправка 537. Народний депутат Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Я хочу нагадати шановному голові комітету, що ми обговорюємо зараз поправки до редакції першого читання. Поправки не можуть поправляти поправки. Не треба маніпулювати. Ні про яке підтвердження попередньої поправки не йшлося.

Поправка 537 також стосується аналогічних питань, а саме блокування рахунків в повному обсязі. Це ϵ неприпустимим. Процедури,

які пропонуються сьогодні комітетом, ϵ такими, що, по суті, порушують права боржників на розпорядження власними коштами. Тому що, якщо борг 200 гривень, а арештовують 2000 гривень на рахунку, це ϵ неправильно і неприпустимо. Поправка 537 спрямована саме на це.

Прошу підтримати поправку 537. Ще раз кажу, ідеологія, закладена в цей законопроєкт, спрямована не на те, щоб створити для людей нормальні умови судочинства, а на те, щоб у всіх все відняти, арештувати, зробити суд інститутом і інструментом репресій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 537 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 59.

Поправку не підтримано.

Шановний пане Князевич, наголошую, попередня поправка, яку ми голосували, була поправка 536 пані Шкрум, яку комітет відхилив. Це не підтвердження.

Поправка 541. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Поправка 541 спрямована на те, щоб не надавати право Вищій раді правосуддя затверджувати положення про Єдину судову інформаційну (автоматизовану) систему. Ви знаєте, сьогодні Вища рада правосуддя, на жаль, не працює як незалежний неупереджений орган. До її складу увійшли здебільшого, я підкреслюю, здебільшого люди, які повністю підконтрольні і лояльні до Петра Порошенка і його поплічників. Це не має ніякого відношення до чесного справедливого суддівського органу. Тому надавати їм можливість затверджувати положення про Єдину судову інформаційну (автоматизовану) систему є трохи перебільшенням, тим паче, що ми вже маємо досвід, коли НАЗК затверджувало положення про Єдиний державний реєстр декларацій, бачили у що це вилилося.

У своїх поправках я пропонував інші процедури і порядки затвердження цієї системи. Вважаю, що буде правильно, якщо затверджуватиме Верховний Суд. **ГОЛОВУЮЧА.** Ставиться на голосування поправка 541 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 65.

Поправку не підтримано.

Поправка 542. Олена Сотник вимагає поставити цю поправку на підтвердження.

Увімкніть мікрофон Олени Сотник.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Мова йде про поправку 543. Ви знаєте, якщо хочете знайти зраду, то вже звично за правилами роботи цього парламенту шукайте її в прикінцевих та перехідних положеннях. Одразу першою поправкою до прикінцевих та перехідних положень комітет захищає суди часів Януковича, які на той момент здавали кваліфікаційні іспити. Фактично, поправкою 543, яку комітет врахував, надається можливість цим суддям проскочити конкурс. Нею встановлюється, що якщо вони набрали більше 75 відсотків максимально можливого бала під час проходження іспитів до набрання чинності Законом «Про судоустрій і статус суддів», то фактично, не беруть участі в оновленому конкурсі і не проходять через перевірку. Таким чином, ви, фактично, покриваєте суди Януковича, залишаєте їх у системі. Прошу не підтримувати підтвердження цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 543 народного депутата Яніцького для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет її підтримав.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Поправку 542 народного депутата Яніцького народний депутат Власенко вимагає поставити на підтвердження.

Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Поправкою 542 пана Яніцького вводиться механізм приведення до присяги свідка під час розгляду дисциплінарної справи. Насправді, сам інститут запровадження кримінальної відповідальності свідка, по суті, у квазісудових процедурах (розгляд дисциплінарної справи — це квазісудова процедура, а не

судова) взагалі ϵ дуже сумнівним. Тобто в квазісудовій процедурі ϵ кримінальна відповідальність свідків як таких. Це в принципі неправильно.

Додатково до цього хочу сказати, що це питання не було предметом розгляду в першому читанні, а відтак, ця поправка не відповідає вимогам статті 116 Регламенту. Тому прошу поставити її на підтвердження і не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я хотів би, щоб ми все-таки чесно читали текст. Подивіться на частину сьому статті 49, до якої вносяться зміни. Там чітко написано, що в засіданні Дисциплінарної палати заслуховуються доповідач, суддя, скаржник, їх представники, (увага!) свідки. Запропонованою поправкою ми посилюємо відповідальність свідків у наданні свідчень. Тобто якщо свідки як інститут існують, вони повинні бути попереджені про те, що неправдиві свідчення давати не можна. Сьогодні вони абсолютно безвідповідальні у своїх свідченнях. Що поганого пропонує комітет?

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 542 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Голова комітету просить підтвердити її врахування.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64$.

Рішення не прийнято.

Народний депутат Власенко наполягає на підтвердженні поправки 547. Це поправка народних депутатів Яніцького і Алєксєєва, яку комітет врахував.

Увімкніть мікрофон Власенка. Потім – голова комітету.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Це чергове пряме порушення статті 116 Регламенту, яке виникло внаслідок того, що автор цього законопроекту Петро Порошенко в незаконний спосіб об'єднав всі кодекси в один законопроект. Я ще раз підкреслюю, на жаль, запропоновані питання не розглядалися під час першого читання, а відтак, відповідно до статті 116 Регламенту не можуть бути предметом поправок і предметом розгляду в комітеті. Аналогічні поправки до інших кодексів вже ставилися мною на підтвердження і не були підтверджені сесійною залою. Прошу аналогічно зробити і щодо цієї поправки — поставити на підтвердження і не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я хочу не просто спростувати, а й звернути увагу сесійної зали на те, що ми детально обговорили ці питання, в проекті постанови про прийняття за основу законопроекту другим пунктом парламент доручив Комітету з питань правової політики та правосуддя оформити законопроект окремими розділами щодо внесення змін до окремих кодексів і законів, які випливають із цих кодексів з окремими перехідними та прикінцевими положеннями.

Тому зараз, ставлячи на підтвердження ці поправки, ви повертаєтеся до первинної редакції, яку так нещадно критикуєте. Визначіться, будь ласка. Бо якщо ми зараз розбалансуємо цей законопроект, діятиме редакція першого читання. То ми хочемо, щоб це були окремі закони чи залишилося те, що ви так нещадно критикуєте?

Я вважаю, цього не можна допускати. Нам треба обов'язково повертатися до перехідних та прикінцевих положень, інакше цей закон буде не те, що розбалансований, а недієвим. Прошу підтримати цей розділ, підтримати врахування цієї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Ставиться на голосування поправка 547 народних депутатів Яніцького, Алєксєєва для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Голова комітету і комітет просять підтвердити врахування поправки.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 84$.

Рішення не прийнято.

Поправка 553. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Я думаю, зараз уже всім зрозуміло, що норми цих законопроектів призведуть до погіршення доступу людей до судової гілки влади, зроблять суди більш закритими, захмарно дорогими. Але зараз в залі деякі колеги готові голосувати за ці законопроекти, оскільки домовилися з Президентом про відстрочку створення системи автоматичного арешту коштів. Це було представлено як компроміс. Проте, насправді, шановні колеги, вас обманули, тому що цю систему в дещо зміненому вигляді запровадять через підзаконні акти, які контролюватимуть не суди, а державна виконавча служба. Ця система дозволить миттєво блокувати на рахунку будь-якого підприємства кошти, навіть, без рішення суду, зупиняти будь-який бізнес за бажанням Адміністрації Президента. Тому думайте, за що ви сьогодні збираєтеся голосувати.

На голосуванні своєї поправки я не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 554. Народний депутат Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Я прошу поставити на підтвердження поправку 549. Мені, на жаль, важко докричатися до головуючої. Колеги, я мушу сказати про те, що цей законопроект є абсолютно безпрецедентним за кількістю поправок, за кількістю кодексів, за кількістю законопроектів, до яких вносяться ці зміни, до нього є величезна кількість зауважень від Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради, мабуть, найбільша в історії, тому я як народний депутат для стенограми наполягатиму, щоб у разі прийняття в другому читанні даного законопроекту ми обов'язково розглядали його в третьому читанні. Тому що велика кількість неспіввідношень, протилежних речей, які записані в різних законодавчих актах і які не врегульовані в цьому законопроекті, внесе величезну прогалину в право, і ми не зможемо знаходити хоч якогось балансу під час судового розгляду, під час процесуальних дій.

Тому я вимагатиму третього читання, прошу і головуючого, і керівника комітету це підтримати, бо в Регламенті ϵ норма щодо третього читання, якщо ϵ зауваження до законопроекту, якщо ϵ зауваження...

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Шкрум не наполягає на своїй поправці 554, але наполягає на підтвердженні поправки 549. Це поправка народних депутатів Яніцького, Алєксєєва.

Отже, ставиться на голосування поправка 549 для її підтвердження (Шум у залі).

Пане Руслане, ви хочете прокоментувати поправку 549? Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Оскільки ми щойно не підтвердили поправки щодо розділу «Перехідні та прикінцеві положення» і зараз його просто немає, то сенсу в тому, щоб ставити на підтвердження зміни до нього, немає.

ГОЛОВУЮЧА. Рухаємося далі. Поправка 561. Народний депутат Одарченко. Прошу.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! У нас зараз діє Верховний Суд, який має на розгляді велику кількість справ, пов'язаних із порушенням єдності судової практики. Ви пропонуєте всі ці справи передати на розгляд колегії суддів в один із новостворених касаційних судів. Але ви суперечите самі собі, бо за нормами вашого законопроекту колегії не розглядають справи, в яких існує суперечність у судовій практиці. Більше того, ви ще вказуєте, що ці заяви розглядатимуться колегією в письмовому провадженні.

Ми пропонуємо, щоб справи, в яких Верховний Суд не встиг прийняти рішення, були передані на розгляд Великої Палати Верховного Суду. Прошу поставити нашу поправку на голосування. Вона є логічною, дозволить швидко вирішити велику кількість нерозглянутих справ.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 561 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45$.

Поправку не підтримано.

Поправка 562. Не наполягає.

Поправка 563. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Фракція «Батьківщина». На даний час суди касаційних інстанцій катастрофічно перенавантажені. У Вищому спеціалізованому суді з розгляду цивільних та кримінальних справ перебуває понад 30 тисяч нерозглянутих цивільних справ, у Вищому адміністративному суді приблизно аналогічна кількість. У цих судах працювало близько 100 суддів. Зараз ви пропонуєте це навантаження перекласти на 20-25 суддів у кожному з нових касаційних судів. Коли люди дочекаються правосуддя? Незрозуміло. Коли ці справи, навіть, теоретично, будуть розглянуті: через п'ять, десять років? Скільки в Україні буде сплачено за позовами, виграними нами в Європейському суді з прав людини?

У своїй поправці ми пропонуємо механізм пришвидшення розгляду касаційних справ, які залишаються нерозглянутими протягом тривалого терміну часу. Прошу поставити нашу поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 563 для її підтримки.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Поправку не підтримано.

Народний депутат Власенко вимагає поставити на голосування поправку 559 народного депутата Яніцького для підтвердження її врахування комітетом.

Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. У поправці Яніцького, Алєксєєва пропонується початок функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи відраховувати від якихось публікацій в газеті «Голос України». Я хочу нагадати, що цю ідею подарував Україні Віктор Федорович Янукович і пан Пшонка, коли вони пропихували через парламент закон про реабілітацію учасників подій на Майдані. Тоді вони також хотіли прив'язати це до публікацій, які робитиме Генеральна прокуратура. З юридичної точки зору, виникає велика кількість запитань щодо цього. Я розумію, що голова комітету зараз може сказати, що поправкою вносяться зміни до розділу, який, по суті, ми зняли, тому підтверджувати не треба,

але для чистоти експерименту я прошу цю поправку поставити на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, коментар голови комітету.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Сергію Володимировичу, що ви можете передбачати те, що я скажу, але я хочу сказати про інше. Ви подивіться, будь ласка, на редакцію того, що було прийнято в першому читанні і на редакцію того, що врахував комітет, — різниця в двох словах: в першому читанні слова «набирає чинності» ми міняємо за пропозицією Головного юридичного управління на слова «вводяться в дію». Ви вважаєте, що треба повернутися до слів «набирають чинності»? Щойно Альона Шкрум наполягала на тому, що треба «вводити в дію». Ми не проти того, щоб «набирати чинності», але це безграмотно з точки зору права юридичної техніки. Якщо ви на цьому наполягаєте, це ваша позиція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 559 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить проголосувати «за».

((3a)) - 56.

Поправку не підтверджено.

Поправка 566. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Фракція «Батьківщина». Сьогодні бажання авторів законопроєкту створити таку судову гілку влади, яка буде цілком підконтрольною, зробити судову гілку влади недоступною для простих людей, дорогою, просто переходить усі розумні межі.

За 25 років в Україні сформувалася певна судова практика, на яку орієнтувалися юристи, з її врахуванням люди укладали угоди, планували свою роботу. Тепер Президент пропонує обнулити все, що було напрацьовано, абсолютно не розбираючись у тому, що було добре, що погане, не звертати уваги на будь-які судові рішення, які існували до цієї абсолютно недолугої реформи.

У нашій поправці ми пропонуємо зобов'язати новий Верховний Суд враховувати позиції Верховного Суду України при винесенні рішень. Прошу поставити нашу поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 566 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Поправку не підтримано.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я продовжую нашу роботу на 15 хвилин, до 12.15 (Шум у залі). Це передбачено Регламентом (Шум у залі).

Колеги, зніміть, будь ласка, емоції. Зараз ми маємо шанс розглянути всі поправки, потім дати можливість комітету зібратися на третьому поверсі, щоб проаналізувати нашу тижневу роботу.

Ірино Володимирівно, продовжуйте.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 580. Не наполягає.

Поправка 581. Левченко не наполягає.

Поправка 590. Сидорович. Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Я прошу трохи уваги своїх колег народних депутатів, які зараз займаються іншими питаннями, не пов'язаними з розглядом цього законопроекту. Мова в даній поправці йде про таке. Є така інституція як адвокатура, без якої захист прав незабаром не лише у Верховному Суді, а й в апеляції стане неможливим. Взагалі така інституція як адвокатура покликана для захисту прав інтересів у судах.

Про що йдеться в даному випадку? У статті 60 Кодексу адміністративного судочинства вводиться вірне поняття «обмеження повноважень адвоката», яке має бути зазначено в ордері. Але ордер, його форма, затверджується Національною асоціацією адвокатів України

відповідно до Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Тому в даному випадку необхідно додати пункт, яким Національну асоціацію адвокатів України зобов'язати у місячний строк з дня набрання чинності цим законом привести форму ордеру у відповідність, інакше адвокати...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 590 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 59$.

Поправку не підтримано.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми порадилися з головою комітету і дійшли згоди, що до 12.15 ми все одно не встигнемо розглянути всі поправки, тому о 12 годині я оголошу перерву і засідання комітету, а після перерви ми розглянемо поправки останнього розділу.

Будь ласка, пані Ірино, продовжуйте.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую.

Поправка 591. Шкрум не наполягає.

Поправка 593. Одарченко наполягає. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я хотів би нагадати, що цим законопроектом пропонується запровадження так званого електронного судочинства, розроблення якого ви знову віддаєте якомусь кишеньковому підряднику, який за кілька сотень мільйонів народних грошей зробить щось на зразок реєстру декларацій — таке саме «зручне та надійне», і цим доведеться користуватися і суддям, і сторонам справи. Через непрацездатність цієї системи можуть зриватися розгляди справ, невинуваті люди залишатимуться за гратами, підприємці втрачатимуть кошти, у людей відбиратимуть майно.

Ми пропонуємо просту річ — обов'язкове публічне тестування цієї системи. Але ви боїтеся всього, де ϵ слово «публічне», бо

громадський контроль показує на бездарність всієї цієї системи, яку ви збираєтеся запровадити.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 593 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48.$

Поправку не підтримано.

Поправка 595. Це остання поправка восьмого тому поправок. Поправку 595 народних депутатів Яніцького, Алєксєєва підтримав комітет. Але народні депутати Власенко та Одарченко вимагають поставити її на підтвердження.

Увімкніть мікрофон Власенка. Потім – голова комітету.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Нам пропонують розділ «Перехідні та прикінцеві положення» доповнити пунктом такого змісту: «Визнати таким, що втрачає чинність з набранням чинності цим Законом Закон України «Про граничний розмір компенсації витрат за правову допомогу у цивільних та адміністративних справах». Тобто, по суті, знову пропонують зняти обмеження з тих компенсацій, які програвша сторона сплачуватиме вигравшій стороні на правову допомогу. У ситуації повного зубожіння українських громадян це є черговий репресивний метод. Враховуючи ідеологію, закладену в кодексі, винагорода адвоката, захисника, представника є необмеженою, що серйозно вдарить по фінансовому стану українських громадян, які ходитимуть в суди, обмежить їх можливість захищати свої права в судах. Ми вважаємо, в нинішній ситуації це є неприпустимим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голово комітету, будь ласка, ваш коментар.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. У принципі, я вже висловлювався щодо цього. Це знову стосується перехідних та прикінцевих положень тільки вже іншого законопроекту. Друзі, ситуація безпрецедентна: якщо ми не підтвердимо зараз цієї поправки, нам треба буде екстрено реагувати. Думаю, що комітет, принагідно я запрошую всіх його членів взяти участь у засіданні, змушений буде визначатися, як нам діяти далі, оскільки законопроект, фактично, буде без розділу «Перехідні та прикінцеві положення», що унеможливлює введення в дію нових редакцій

кодексів. Нам треба буде якось оперативно реагувати, бо в такому вигляді за нього голосувати не можна.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 595 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить підтримати.

(3a) - 79.

Рішення не прийнято.

Отже, колеги, повідомляю, після перерви ми перейдемо до розгляду останнього розділу, який налічує лише 65 поправок, тому ми зможемо пройти його досить інтенсивно.

Зараз я прошу членів Комітету з питань правової політики та правосуддя зібратися на третьому поверсі для проведення напруженої, але продуктивної роботи з аналізу щодо проведеної роботи в залі. Ми не маємо права вийти на розбалансований законопроект. Комітет має визначитися, до розгляду яких поправок ми повинні повернутися, щоб норми законопроекту не суперечили одна одній.

Оголошується перерва на 30 хвилин. Близько 13 години ми перейдемо до голосування. Прошу всіх голів фракцій, всіх народних депутатів прибути до сесійного залу о 12.30 і приготуватися до голосування за найбільший законопроект в історії українського парламенту.

Дякую.

(Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершений. Прошу заходити до залу і приготуватися до подальшої роботи.

Хочу нагадати, що ми розглядаємо останню порівняльну таблицю, яка має 65 відхилених поправок. Продовжуємо розгляд поправок.

Поправка 7. Народний депутате Одарченко, наполягаєте? Ні.

Поправка 13. Не наполягає.

Поправка 16. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пане головуючий. Фракція «Батьківщина». На жаль, крім знищення доступу громадян до касації, влада вирішила позбавити людей і апеляційних судів. За нормами цього законопроекту старі апеляційні суди в областях будуть ліквідовані, а нові будуть створюватися один на декілька областей. Тобто людині, щоб добитися справедливості, потрібно буде їхати за 200-300 кілометрів. Це зайві витрати на дорогу, проживання, врешті-решт, велика втрата часу. А як будуть розбиратися кримінальні справи, коли треба буде возити ув'язнених? Незрозуміло. І все це заради того, щоб, окрім суддів Верховного Суду, влада змогла призначити і всіх нових суддів апеляційних судів. Навіщо вам стільки призначень? Для чого? Чому ви не можете зупинитися? Ви обрікаєте Україну на безправність.

Ми пропонуємо зберегти апеляційні суди в областях України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 16 для її підтримки. Прошу голосувати. Комітет її відхилив.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Поправка 17. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Уся ця судова реформа приймається заради того, щоб нинішня влада мала контроль над Верховним Судом, щоб позбавити простих людей права на звернення до суду, щоб унеможливити програш правлячої партії на наступних виборах. Оце ключова норма всієї цієї реформи.

Увага! Я звертаюся до українців. Пропонується утворювати в касаційному адміністративному суді палату з виборчих спорів, де вирішуватимуть справу про оскарження результатів виборів. Усі судді в цій палаті призначатимуться нинішньою владою за зрозумілою для них схемою. Тобто ви сьогодні голосуєте за цю реформу, а завтра нікого із вас в парламенті може не бути, бо ЦВК, наприклад, відмовить партії в реєстрації на виборах, а скаргу ви подаватимете до цієї палати, вас знімуть з виборів, скаргу знову подасте до цієї ж палати.

Ми пропонуємо вилучити цю норму і не утворювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 17 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Поправку 34 враховано комітетом, але це врахування є ніщо інше як, вибачте, рейдерство з'їзду суддів. У цій поправці йдеться про те, що Рада суддів України є вищим органом суддівського самоврядування та діє як виконавчий орган з'їзду суддів України. Але Рада суддів України ні за яких обставин не може бути вищим органом суддівського самоврядування, тому що єдиним вищим органом суддівського самоврядування є з'їзд суддів.

Тому я наполягаю поставити на голосування поправки 34, 35 для підтвердження їх врахування, і жодної узурпації, жодного контролю над з'їздом суддів, бо це єдина гарантія того, що судді матимуть можливість незалежно приймати рішення. А так виходить, що сформований орган абсолютно контрольований, і Рада суддів стає в нас вищим органом. Це неприйнятно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Друзі, справа в тому, що нам треба дивитися на те законодавство, яке вже ми прийняли. Якщо ви подивитеся закони «Про судоустрій і статус суддів», «Про Вищу раду правосуддя», «Про Конституційний Суд України», який нещодавно прийняли, то побачите, що ми наділили Раду суддів України зовсім новими повноваженнями. По суті, вона є виконавчим органом з'їзду суддів, яка діє від імені з'їзду суддів в період між з'їздами суддів. З'їзд суддів України — це громіздка серйозна структура, яка не може в щоденному режимі реагувати на ті виклики, які існують, виконувати ті норми законодавства, яких воно вимагає від них. І виходить, що в одних законах ми вже прописали, що Рада суддів України є виконавчим органом з'їзду суддів України, а в цьому законопроекті, вважаємо, що цього робити не можна. Друзі, будьте послідовними. Треба системно і комплексно аналізувати законодавство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 34 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить підтвердити її врахування.

((3a)) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 36. Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Я вкотре хочу привернути увагу громадян України до того, що відбувається в залі. Насправді, автором законопроекту Президентом внесені такі документи, які зачиняють так чи інакше двері судів для українських громадян. Я прошу поставити на підтвердження поправку 36, в якій йдеться про повноваження та порядок роботи Ради суддів України, що визначаються цим законом та положенням про Раду суддів України, затвердженим з'їздом суддів України, і не підтримувати її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 36 для підтвердження її врахування. Прошу визначатися. Комітет просить підтримати.

((3a)) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 45 (Шум у залі).

Яка? 40?

Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний Андрію Володимировичу. Прошу поставити на підтвердження поправку 40, в якій йдеться про можливість створення тимчасового положення про апарат новоутвореного суду, що затверджуватиметься тимчасово виконуючим обов'язки керівника апарату цього суду. Тобто в нас і так країна виконуючих обов'язки: виконуючі обов'язки міністрів, виконуючі обов'язки керівників державних підприємств, виконуючі обов'язки керівників департаментів. Тепер нам ще пропонують, щоб тимчасове положення про апарат суду затверджувалося якимось виконуючим обов'язки.

Я думаю, що це абсолютно неприпустимо. Якщо в нас є період, коли створюється новий суд, то, напевно, треба створити нормальну прозору зрозумілу процедуру про те, хто затверджує положення про апарат цього новоствореного суду, але це точно не повинен бути виконуючий обов'язки керівника апарату, який призначається за погодженням головою Державної судової адміністрації України.

Тому я ще раз хочу закликати нас відійти від концепції країни виконуючих обов'язки і тимчасових положень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. На той момент, коли буде затверджено тимчасове положення про апарат новоутвореного суду, керівника апарату ще не буде, оскільки ми виписали спеціальну процедуру призначення керівника апарату відповідного суду, в тому числі касаційних судів. Зважаючи на обставину, що його обрання підпадає під дію Закону «Про державну службу», має бути утворена спеціальна комісія, яка розглядатиме відповідні кандидатури, проводити конкурс. Це буде тривалий у часі процес.

Тому ми пропонуємо, щоб тимчасове положення про апарат затверджував виконувач обов'язків керівника, тобто не повноцінний керівник, а вже після того, коли будуть новий керівник і новий апарат, постійне положення затверджуватиме відповідно керівник апарату. Це логічно. Якщо ми зараз це виключимо, не буде кому затверджувати тимчасове положення, і ми зіткнемося з організаційною проблемою, яку важко буде вирішити.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. На вимогу депутата Власенка ставиться на голосування поправка 40, автором якої ϵ Яніцький, для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить її підтвердити.

((3a)) - 57.

Поправку не підтверджено.

Поправка 42. Народний депутат Власенко наполягає на її підтвердженні.

Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Ця поправка також стосується тимчасово виконуючих обов'язки, які затверджують тимчасову структуру та штатну чисельність апарату новоутвореного суду.

Я ще раз підкреслюю, якщо ми говоримо про реальну реформу судів, нам не треба перетворювати нашу країну в країну виконуючих обов'язки. Шановний голова комітету дуже красномовно реагував на мої попередні зауваження, натомість в мене до нього просте запитання. Пане голово комітету, скажіть, будь ласка, скільки часу в нас особа виконує обов'язки міністра охорони здоров'я? У вас будуть такі самі виконувачі обов'язків у судах, які діятимуть за тимчасовими положеннями. Вам треба запропонувати реальну процедуру затвердження нормального дієвого положення, яке має затверджувати не тимчасовий виконувач обов'язків голови апарату, а хтось інший, але щоб це положення було сталим, зрозумілим, і щоб ми точно не потрапляли в пастки.

Я хочу нагадати випадок у історії українських судів, коли один голова суду виконував обов'язки два роки після виходу на пенсію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голово комітету, будь ласка, ваш коментар.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Щодо строків. Строки чітко визначені — не більше тримісячного строку, відведеного для проведення конкурсу і визначення переможця. Тобто щоб зараз не зупиняти процесу переформатування відповідного апарату суду, щоб цей апарат був дієвий з точки зору допомоги тим суддям, які прийдуть на роботу (ви розумієте, яку величезну роботу виконує апарат взагалі, тим паче для новоствореного суду це буде важлива допомога), щоб цей тримісячний вакуум чимось заповнити, щоб це не був час, який унеможливить належне виконання суддями своїх повноважень, пропонується такий варіант. Якщо ви його не підтвердите, треба буде виходити із ситуації. Але краще підтвердити, бо це чисто технічна річ, яка дасть можливість суду безперебійно плавно перейти в нову іпостась і чітко виконувати свої конституційні повноваження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. На вимогу депутата Власенка ставиться на голосування поправка 42 народного депутата Яніцького для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить проголосувати «за».

((3a)) - 55.

Поправку не підтверджено.

Колеги, в це важко повірити, але ми невтомно наближаємося до завершення розгляду поправок. Залишилося близько 15 поправок. Прошу народних депутатів повертатися до залу.

Поправка 46. Народний депутат Одарченко наполягає на розгляді своєї поправки.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Цим законопроектом планується підвищити вартість послуг судів в багато разів. Суди в нас перетворюються на якісь найдорожчі *SPA*-салони, куди можуть зайти лише багаті люди.

Ви пропонуєте знищити апеляційні суди, які потім будуть утворені у відповідних апеляційних округах, тобто один апеляційний суд на декілька областей. Давайте хоча б відстрочимо цю реформу. Наразі ви передбачаєте знищення апеляційних судів в областях до 30 вересня 2019 року. Я пропоную цю норму прибрати. І не розказуйте тут про відеоконференції. Із вас хоч хтось брав участь у відеоконференції, під час якої ви щось розповідаєте, а на іншому кінці судді займаються своїми справами, бо їм це зовсім не цікаво, говорите повільно, інакше нічого не чути, і справа, яку можна розглянути за 10 хвилин, розтягується на 2-3 години через якість зв'язку. Тому приберіть норму щодо знищення апеляційних судів в областях.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 46 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Поправку не підтримано.

Поправка 48 народного депутата Яніцького. На підтвердженні її врахування наполягає народний депутат Власенко.

Увімкніть мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Ми знову повертаємося до тимчасово виконуючого обов'язки керівника апарату, але вже апарату Верховного Суду, який також затверджує там тимчасові структури і таке інше.

Я дуже добре почув аргументацію голови комітету. Проте я хочу нагадати голові комітету, що згідно з законом у нас виконуючий обов'язки міністра може бути не більше 60 днів, а в нас уже більше року низка осіб виконують обов'язки міністрів. Така сама ситуація в центральних органах виконавчої влади, така ситуація всюди. Я ще раз підкреслюю, ми потихеньку перетворюємося в країну виконуючих обов'язки, що є неприпустимим.

Тому треба було підготувати трохи інший механізм затвердження тимчасових положень. Оці всі тимчасово виконуючі обов'язки є абсолютно неправильними. Я нагадав голові комітету, що в нас був такий Голова Вищого господарського суду, який мав піти на пенсію по досягненню 65-річного віку, але ще три роки працював виконуючим обов'язки.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте 1 хвилину голові комітету.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Сергію Володимировичу, я не можу відповідати за те, що робиться в Кабінеті Міністрів, і за те, що було у Вищому господарському суді 10 років тому. Проте мушу вам сказати, якщо ви чітко будете дочитувати кінцівки цієї поправки і всіх попередніх у цій частині, то зрозумієте мету запровадження тимчасового положення і тимчасового керівника: «необхідний для забезпечення початку роботи Верховного Суду» – ідеться про початковий тримісячний етап. Якщо ми говоримо, що конкурс має відбутися в межах трьох місяців, це не означає, що він має відбутися в межах чотирьох місяців. Це може відбутися і через місяць, якщо прискоряться, належним чином буде проведена спеціальна перевірка. Але представник вашої фракції наполягала на тому, щоб ми обов'язково започаткували конкурс. Якщо ми від нього відмовляємося, немає питань – залишаємо ту ідею, яка була з самого початку: Голова Конституційного Суду призначить керівника апарату, швидко затвердить постійне положення. Але зрозумійте, що це неправильно, і тут представник вашої фракції абсолютно правильно підмітила, що це суперечитиме Закону «Про державну службу».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Колеги, ще раз наголошую, розглядається поправка 48 народного депутата Яніцького, яку комітет врахував.

На вимогу Власенка ставиться на голосування поправка 48 для підтвердження її врахування.

((3a)) - 93.

Поправку не підтверджено.

Поправка 49. Народний депутат Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Фракція «Батьківщина». Колеги, цю поправку було внесено тоді, коли ще не було результатів так званого конкурсу до Верховного Суду. А результати конкурсу такі: до нового Верховного Суду ввійшли судді, які засудили Юрія Луценка, позбавили Степана Бандери звання Героя України, зруйнували Гостиний двір, та інші судді, які завжди готові прислужитися будьякому режиму. Зате кандидатуру судді Македонської, яка відмовилася виносити рішення про заборону Майдану, було відхилено начебто за недоброчесність. Очевидно, що судді, які не готові виконувати забаганки влади, у новій судовій системі просто не потрібні.

Я не наполягаю на голосуванні своєї поправки, пропоную всім депутатам не голосувати за ці законопроекти.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 50. Не наполягає.

Колеги, у нас залишається приблизно 10 поправок. Я дуже просила б депутатів повертатися до сесійного залу.

На підтвердженні поправки 56 народного депутата Яніцького наполягає народний депутат Власенко.

Увімкніть мікрофон Власенка. Потім – Князевич.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Я ще раз підкреслюю, все, що відбувається зараз в залі, виникло лише за однієї причини: автор законопроекту Петро Порошенко в незаконний спосіб, усупереч Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» об'єднав п'ять законопроектів в один. Посилання голови комітету на якусь постанову Верховної Ради, на мій погляд, є суперечливим, оскільки Закон «Про Регламент Верховної Ради України» має трохи вищу юридичну силу, ніж постанова Верховної Ради. При

цьому статтею 116 Регламенту забороняється вносити поправки, які не були предметом розгляду в першому читанні. Запропонована норма не була предметом розгляду в першому читанні, а відтак, прошу поставити цю поправку на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Голово комітету, будь ласка, ваш коментар.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Знову-таки коментар ініціатора підтвердження поправки не відповідає змісту поправки. Поправка є технічною: в ній пропонується замінити слова «вводити в дію» словами «набирає чинності». Якщо ви вважаєте, що це вірно, хоча це знову-таки Головне юридичне управління, то комітет вважає, що це порушення правил юридичної техніки. Прошу бути послідовним у своїй логіці. Але, насправді, не хотілося б, щоб ми такими правками демонтували роками вибудувану модель правил юридичної техніки. Буде розбалансування: в одних законах — «набрання чинності», в інших — «введення в дію», і почнеться «каша». У зв'язку з цим, шляхом уніфікації комітет вирішив запропонувати цю норму. Думаю, вона є вірною і її треба підтримати обов'язково. Прошу колег зробити це одноголосно.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 56 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Голова комітету просить зал проголосувати «за».

(3a) - 112.

Поправку не підтверджено.

Альона Шкрум просить повернутися до поправки 51. Але, колеги, я прошу слідкувати за розглядом, тому що ми не можемо скакати з однієї поправки на іншу. Отже, зараз поправка 51 як виключення, потім розглядатимемо наступні поправки після поправки 56.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Я дякую за надання мені слова. Це остання поправка на якій я наполягаю, але ставити її на підтвердження не треба. Я хотіла б пояснити тим, хто нас зараз слухає, навіщо ми тиждень розглядаємо ці поправки, за що борються фракції «Батьківщина», «Самопоміч» та позафракційні народні депутати. Ми розуміємо, що нас не чують і не голосують, але ви, громадяни України, які нас дивляться, слухають, потім спілкуються з цього приводу,

маєте розуміти, що намагаються зробити в цьому судовому процесі. Замість того, щоб скасувати телефонне право, зробити незалежні суди, щоб, нарешті, з'явилась якась мінімальна справедливість і люди могли цю справедливість в судах знайти, Адміністрація Президента та Президент зараз закривають суди ще більше, будуть забороняти вам бути присутніми на засіданні, створюють приблизно 3000 нових конституційних судів, тому що кожен суд зможе тлумачити, чи закон суперечить Конституції, чи ні, закривають ще більше сам процес, унеможливлюють для вас через підвищення судового збору касацію та апеляцію. І це ті речі, які вбивають не лише останню довіру до інституцій чи до суду, а й взагалі судову систему як таку. Оце ви маєте зараз знати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, ви виголосили ваше бачення щодо поправки 51, але не наполягаєте на її підтвердженні.

Поправка 58. Народний депутат Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Колеги, всі, хто знаходиться в цьому залі, знають, що голоси за цю псевдореформу купуються за відмову Президента від системи автоматичного блокування коштів. Прошу вас на хвилину задуматися, за що ви збираєтеся голосувати. За те, що суддя може без розгляду справи, без виклику доповідача зобов'язати його віддати своє майно позивачу, що можна буде знову посадити будь-кого в СІЗО і тримати його там роками, бо досудове слідство можна буде продовжувати майже безкінечно, що судді, які засуджували Юрія Луценка отримують підвищення. Ви зараз пропонуєте за це голосувати, бо сподіваєтеся, що воно вас не торкнеться, а життя показує, що торкається. На жаль, шановні колеги, історичний досвід свідчить про те, що диктатори завжди знищують тих, хто привів їх до влади.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 58 народного депутата Одарченка для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 69$.

Рішення не прийнято.

Знову ϵ наполягання на поверненні до поправки.

Поправка 55. Народний депутат Ємець наполягає на розгляді своєї поправки. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Шановні колеги! Надзвичайно сумно спостерігати за такою апатією залу під час голосування цього надзвичайно важливого для наших громадян законопроекту, яким втілюються не просто процесуальні кодекси, він є точкою неповернення, після якої запрацює або не запрацює судова реформа, єдина судова практика, будуть ліквідовані вищі спеціалізовані суди тощо.

Моя поправка стосується процедури відкритості конкурсу до Верховного Суду. Я ініціюватиму окремий законопроект, в якому буде враховано це питання. Тому я знімаю свою поправку, оскільки очевидно, що голосів на її підтримку немає. Хоча, знаєте, давайте спробуємо, може й знайдемо голоси. Прошу поставити на голосування поправку 55.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 55 для її підтримки. Прошу голосувати.

Прошу народного депутата Пинзеника підійти до президії після голосування.

(3a) - 123.

Поправку не підтримано.

Поправка 59 народного депутата Одарченка. Не наполягає.

Поправка 60 народного депутата Одарченка. Не наполягає.

Поправка 61 народного депутата Одарченка. Не наполягає.

Колеги, ви не повірите, але наближаємося до завершення розгляду. Прошу народних депутатів повернутися до залу.

Поправка 62 народного депутата Одарченка. Не наполягає.

Поправка 63. Не наполягає.

Народний депутат Власенко наполягає на підтвердженні врахування поправки 64 народного депутата Яніцького.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна Ірино Володимирівно. Я ще раз хочу зазначити, що все, що зараз відбувається в сесійному залі, викликано тим, що автор законопроекту Петро Порошенко вніс усупереч Закону «Про Регламент Верховної Ради України» один законопроект, об'єднавши в ньому проекти нових кодексів, законопроекти про зміну нормативно-правових актів. Тут голова комітету наголошував на постанові Верховної Ради. Дійсно, постанова Верховної Ради є, але я хочу зазначити, що Регламент Верховної Ради сьогодні є законом, а відтак, норми закону вище норм постанови Верховної Ради. Тому керуватися треба вимогами Регламенту, оскільки діє стаття 116 Регламенту, якою забороняється розглядати на етапі другого читання поправки, які не були включені до тексту першого читання.

Прошу поставити на голосування поправку 64 для підтвердження її врахування і не підтримувати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голово комітету, будь ласка, ваш коментар щодо поправки 64 народного депутата Яніцького.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Друзі, я вже втомився пояснювати про що йдеться. Наразі мова йде про «Прикінцеві положення» законопроекту. Якщо ми не підтверджуємо цієї поправки, законопроект буде без перехідних та прикінцевих положень. Тобто він не вступає в силу, не набирає чинності, не вводиться в дію — нічого не відбувається. Для чого взагалі такий закон потрібен? Це мертвонароджене дитя.

Тому зараз прошу підтвердити цю поправку. Якщо ні, я буду пропонувати інший вихід із ситуації, який я оголошував вже від імені комітету шляхом резюмування нашої дискусії протягом двох тижнів.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 64 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати. Комітет просить її підтримати.

(3a) - 112.

Рішення не прийнято.

Колеги, підійшов історичний момент — остання поправка до законопроекту, який розглядаємо. Після її розгляду я надам слово голові комітету.

Прошу секретаріат Верховної Ради, голів фракцій запросити депутатів до залу. Через 5-10 хвилин відбудеться голосування.

Поправка 65. Народний депутат Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Це остання поправка в цьому законопроекті, і зараз відбудеться, без перебільшення, історичне голосування. Нагадаю, що зелена кнопка — це голос за повне підпорядкування судової системи Петру Порошенку, всі інші кнопки — це повернення і продовження дискусій, пошук способу провести справжню судову реформу.

Відповідно до частини четвертої статті 123 Регламенту Верховної Ради України заперечую проти прийняття законопроекту в цілому, оскільки він прийнятий не в редакції комітету і до нього є зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради. Даний проект закону може бути прийнятий в крайньому випадку лише в другому читанні з направленням його на третє читання, яке необхідне, оскільки проект містить велику кількість помилок, внутрішніх суперечностей, нелогічностей, врешті-решт, грубо суперечить Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні, так?

Ставиться на голосування поправка 65 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 78$.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми завершили тритижневе обговорення законопроекту № 6232. Найдовший розгляд найбільшого в історії українського парламенту законопроект. Ми змогли гідно пройти цей шлях.

Колеги, під час тритижневого розгляду був цілий ряд підтверджених або не підтверджених поправок, які можуть розбалансувати законопроект, тому що уся суть і логіка внесення цього законопроекту полягала в тому, що процедура була уніфікована в усіх кодексах. Щоб не було розбалансування процедури в різних кодексах, о 12 годині комітет провів своє засідання, з тим щоб запропонувати залу повернутися до тих поправок, які заперечують одна одній всередині даного проекту закону. Зараз голова комітету дуже чітко викладе позицію комітету, яку я поставлю на голосування перед остаточним прийняттям законопроекту як закон.

Пане Руслане, будь ласка, 10 хвилин.

Прошу запросити депутатів до залу. Після виступу голови комітету ми перейдемо до голосування.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово! Шановні члени парламенту! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Прошу послухати про що щойно домовився на своєму засіданні комітет. Як на мене, таке рішення знімає багато зайвих дискусій, які абсолютно штучно були привнесені в сесійний зал протягом цих трьох тижнів розгляду законопроекту. Я не буду перечитувати все рішення, лише фабульно розповім про що йдеться.

Насамперед, щодо так званої відкритості і транспарентності. Ви знаєте скільки дискусій тут лунало довкола того, що начебто в проекті нових кодексів хочуть закрити доступ до правосуддя, обмежити доступ тільки наявністю вільних місць і надати право судді визначати, коли і в який момент припиняти трансляцію тощо. Хочу звернути вашу увагу, що це все велика маніпуляція, оскільки це норми чинних кодексів. Разом з тим, зауваження авторів, що зараз цього немає, а хочуть ввести, тільки підтверджує, що ці норми є штучними і мертвими, на практиці не діють. Адже зрозуміло, що тільки за наявності вільних місць можна забезпечити доступ і таке інше, а в еру смартфонів утаємничити будь-яку частину засідання, взагалі, малоймовірно. Хоча абсолютно логічно було б, щоб, наприклад, засідання в частині допиту свідків чи того, що стосується комерційної таємниці, було закритим. Тим не менше, комітет пропонує вилучити все, що викликало таку палку дискусію в сесійній залі, зокрема виключити із тексту:

слова «за наявності вільних місць», тобто все, що стосується доступу може бути необмежене;

речення «Суд може визначати місця в залі судового засідання, з якого мають проводитися фото-, відеозапис» — нехай кожен сам на власний розсуд визначає звідки він буде це робити;

речення «У разі, якщо суд дійде висновку, що фото-, кіно-, телета відеозйомка, а також трансляція перебігу судового засідання по радіо, телебаченню і в мережі Інтернет заважають ходу судового

засідання, суд може заборонити або обмежити їх проведення, про що постановляє мотивовану ухвалу» — взагалі, ніяких обмежень.

Крім того, ми пропонуємо врахувати:

вилучити частину п'яту статті 9 Кодексу адміністративного судочинства: «Суд не може витребувати докази від позивача в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень» — це те, про що ми тут дискутували;

в частині четвертій статті 77 кодексу після слів «окрім доказів на підтвердження» слова «порушення оскаржуваними рішеннями, діями чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень позивача» замінити словами «обставин, за яких на думку позивача відбулося порушення прав, свобод чи інтересів», щоб потім не було ніяких інсинуацій;

друге речення частини другої статті 264 Кодексу адміністративного судочинства такого змісту: «Обов'язок доказування факту порушення оскарження нормативно-правовим актом прав, свобод та інтересів позивача покладається на позивача», тобто ми погоджуємося з тією логікою, яка була, знімаємо будь-які дискусії з цього приводу.

Задля забезпечення вимог верховенства права, уніфікації термінології комітет додатково пропонує передбачити, що рішення суду повинно ґрунтуватися на засадах верховенства права. Ми врахували це у загальних положеннях, оскільки є наполягання, щоб це було і в спеціальних судах. Ми не заперечуємо, тому що по факту воно все одно діятиме.

Також ми пропонуємо (будьте уважні, Альоно Шкрум, це для вас), забезпечення захисту персональних даних з одночасним гарантуванням належного доступу до судових рішень у всіх реєстрах. Тобто всі персональні дані можуть бути виключно в тій частині, яка є обмеженою в доступі.

По всьому тексту Господарського процесуального та Цивільного процесуального кодексів формулювання «особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про» виправити на формулювання «особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, інтереси та (або) обов'язки» — це те, про що говорив депутат Сидорович.

І найважливіше. Оскільки ставилися на підтвердження поправки і не були підтверджені, і це абсолютно розбалансувало законопроект, ми пропонуємо повернутися до цих поправок. Дозвольте мені зачитати номера цих поправок, щоб потім не було інсинуацій, на врахуванні яких наполягає комітет, а сесійна зала нехай вирішує.

Розділи I та II — поправки: 191, 297, 523, 771, 832, 936, 1189, 1251, 1018, 1019, 1035.

Розділ III – поправки: 396, 861, 1100.

Розділ IV — поправки: 109, 156, 173, 241, 251, 278, 281, 297, 354, 375, 456, 542, 543, 547, 549, 555, 595.

Розділ V – поправки: 34, 36, 40, 42, 48, 56 і 64.

Крім того, комітет звертає вашу увагу на те, що з того часу, коли я вперше доповідав позицію комітету, ми змінили деякі положення законопроекту, зважаючи на те, що після прийняття його в першому читанні були прийняті інші законодавчі акти, які містять іншу термінологію. Зокрема комітет пропонує стосовно поняття «публічні і державні закупівлі» слово «державні» змінити на «публічні».

Також комітет пропонує врахувати поправку 1167 народного депутата Крулька, а саме доповнити частину сьому статті 395 реченням такого змісту: «Вказана ухвала, надсилається скаржнику і учасникам справи, яким додається копія касаційної скарги та доданих до неї документів».

Щодо пункту 26 розділу IV — це стосується нової редакції Закону «Про Конституційний Суд України». Ви знаєте, нова редакція закону була прийнята в період розгляду даного законопроекту між першим і другим читаннями. Тому ми пропонуємо виписати все, що стосується вимог і призначення керівника секретаріату, розміру посадового окладу держслужбовців (Закон «Про державну службу»), в тій редакції, яка була нами проголосована, і прирівняти їх в посадових окладах до апарату Верховного Суду з відповідним коефіцієнтом.

І останнє, друзі. Тут було дуже багато спекуляцій довкола термінології. Увага! Нам дорікали, що ми не виправили всі орфографічні помилки. Звертаю вашу увагу, відповідно до Закону «Про Регламент Верховної Ради України» це є повноваженням Апарату Верховної Ради, який попрацювавши належним чином, запропонував величезну кількість орфографічних правок, викладених на 17 сторінках, зокрема: «приймати участь» — «брати участь», «подача» — «подання», «доход» — «дохід», «ніякий доказ» — «жоден доказ», «комусь з суддів» — «одному із суддів», «приходити висновку» — «доходити висновку», «завдана шкода» — «заподіяна шкода», «за виключенням» — «крім», «по відношенню до» — «стосовно» і таке інше. Отже, звертаю увагу, все, довкола чого ми так ламали тут списи, вже виправлено. Ми пропонуємо

врахувати правки літредакторів, які роблять чистоту тексту. Я дуже дякую окремим авторам, які лише на цьому сконцентрувалися, бо, очевидно, нічого іншого в цих змінах до кодексів вони не могли вишукати.

Шановний пане Голово! Прошу поставити на голосування озвучені мною поправки для підтвердження їх врахування, а потім — пропозицію комітету про прийняття даного законопроекту з урахуванням позицій комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за доповідь (У залі скандують: «Ганьба! Ганьба! Ганьба!»).

Прошу народних депутатів заходити до залу і приготуватися до голосування.

Колеги, пояснюю логіку голосування (Шум у залі). Будь ласка, не кричіть. Спочатку я поставлю на голосування пропозицію комітету про повернення до поправок. Якщо вона не пройде, я кожну поправку ставитиму на голосування окремо. Прошу приготуватися до голосування.

Отже, ставиться на голосування пропозиція комітету про повернення до розгляду поправок, які перечислив під стенограму голова комітету Руслан Князевич. Прошу голосувати. Голосуємо!

(3a) - 211.

Рішення не прийнято.

Пане Руслане, прошу на трибуну для оголошення... (Шум у залі).

Не встигли? Добре, я ще раз поставлю. Займіть робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про повернення до розгляду поправок, які перечислив під стенограму голова комітету Руслан Князевич. Прошу голосувати. Голосуємо! (Шум у залі).

(3a) - 231.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про підтвердження врахування поправок, озвучених Русланом Князевичем під стенограму з трибуни Верховної Ради. Прошу голосувати.

(3a) - 231.

Рішення прийнято.

А тепер ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття в другому читанні та в цілому як закон проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (№ 6232). Прошу голосувати (У залі кричать: «кнопкодавство!»). Прошу не голосувати чужими картками (Шум у залі). Я прошу не використовувати неперсональне голосування.

((3a)) - 234.

Рішення прийнято. Закон прийнятий (Шум у залі).

Ми прийняли найбільший і найдовший за розглядом законопроект в історії українського парламенту. Це була важка тритижнева робота, але ми змогли вийти на позитивне голосування. Тепер ми можемо перейти до розгляду пенсійної реформи (Шум у залі).

Колеги, я вношу пропозицію працювати без обідньої перерви до завершення розгляду питань пенсійної реформи. Прошу сконцентруватися і підтримати мою пропозицію

Отже, відповідно до частини другої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію працювати без перерви з 14.00 до 16.00 до завершення розгляду питань щодо пенсійної реформи. Прошу голосувати.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Парламент показав здатність до активної і дієвої роботи. Це велика перемога українського парламентаризму.

Колеги, до президії надійшла заява від фракції Радикальної партії з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом з трибуни. До слова запрошується Андрій Лозовой. Будь ласка, 3 хвилини.

Колеги, велике прохання залишатися на місцях, бо після заяви переходимо до розгляду пенсійної реформи.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Протягом минулого тижня, відвідавши Волинь, Львівщину, Рівненщину і поспілкувавшись з однопартійцями з інших областей нашої прекрасної країни, хотів би повідомити вам про тотальну несправедливість, яка відбувається, і вимоги Радикальної партії щодо виправлення цієї несправедливості.

Отже, ми вимагаємо радикальної індексації зарплат, особливо в освіті та медицині. Що наразі відбувається? Я відвідав дитячий садок села Кременець Рожищенського району, що на Волині. Вихователька з вищою педагогічною освітою за спеціальністю «дошкільне виховання» має таку саму зарплату як і працівник технічного персоналу при всій повазі до нього.

У Рівненській обласній дитячій лікарні, де працює моя мати, лікар-інтерн, який шість років вчився в медичному університеті, потім два роки в інтернатурі, виходить на роботу, рятує життя людей і отримує за це таку саму зарплату як у санітарки. Це несправедливо! Так, і санітарці, і медсестрі, і технічному персоналу треба підвищувати заробітну плату, але зрівнялівки не може бути. Це знущання над людьми (Оплески).

Це стосується і пенсій. Однією із вимог Радикальної партії є індексація пенсій. Більше стажу — більша пенсія, більша зарплата — більша пенсія. А не так, як сьогодні — несправедливо зрівняли абсолютно всіх людей.

І ще трохи щодо дошкільної освіти. Я хотів би звернутися до уряду з вимогою не принижувати працівників сфери дошкільного виховання, особливо вихователів, завідувачів дитячих садків та дитячих будинків. Усім працівникам педагогічної сфери підвищили зарплати з січня минулого року, а вихователям дитсадків лише з вересня. На наступний рік уряд планує таку саму несправедливість. Піднімайте зарплату усім працівникам освіти, починаючи від дитячого садка до університету.

Українцям – роботу, високу зарплату і гідне життя!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ми переходимо до розгляду в другому читанні проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (№ 6614). Пенсійна реформа. Комітет провів велику роботу.

На трибуну для доповіді запрошується голова Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Денісова Людмила Леонтіївна. Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні у нас, дійсно, відповідальний день, і я не перебільшую. Зараз кожна родина, де є пенсіонер, бабусі або дідусі, які проживають на самоті, чекають нашого рішення, чекають справедливості.

Майже рік відбувається обговорення пенсійної реформи. Законопроект, який ми сьогодні розглядаємо, об'єднав пропозиції Президента, уряду та народних депутатів. Комітетом розглянуто 2151 пропозицію від 82 народних депутатів, із яких враховано — 447, відхилено — 1704. Майже до останньої хвилини перед розглядом у залі комітет разом з урядовою стороною проводили консультації з фракціями, групами та окремими народними депутатами.

Хочу висловити подяку фракції Радикальної партії Олега Ляшка (Оплески) і народному депутату Олександрі Кужель, які працювали весь час з комітетом і надали низку дуже змістовних пропозицій.

Усі ми розуміємо, що головне наше завдання виправдати очікування пенсіонерів — підвищити їх пенсії. Чи відбудеться воно? Так, відбудеться. Останнє осучаснення пенсій проводили ще п'ять років тому — в 2012 році. Досі для розрахунку пенсій застосовувався показник заробітної плати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова комітету просить дати ще 5 хвилин для доповіді. Думаю, заперечень не буде, надто важлива і серйозна реформа.

Будь ласка, пані Людмило, продовжуйте доповідь. Ваш регламент – 5 хвилин.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую. За нормами законопроекту, який ми приймемо, з 1 жовтня відбудеться осучаснення розмірів пенсій, виходячи із заробітної плати 3764 гривні 60 копійок. Це майже в три рази більше ніж було. Планувалося з 1 жовтня зробити перерахунок пенсій із застосуванням прожиткового мінімуму 1312 гривень, але за пропозиціями фракцій, зокрема фракції Радикальної партії Олега Ляшка, враховано показник — 1452 гривні, а це вже збільшення не на 61 гривню, а майже на 140. І це тільки той мінімум, який відбудеться згідно з положеннями цього законопроекту.

Багато років майже 1 мільйон наших громадян через недостатній стаж, через інші причини отримували пенсію 949 гривень. Наразі її розмір збільшується майже на 423 гривні, тобто вони отримуватимуть не менше 1373 гривні. І це також, дякуючи пропозиціям фракцій і народних депутатів.

За пропозицією моєю та народних депутатів буде скасовано для жінок, яким призначено дострокову пенсію в 55 років, норму щодо застосування понижуючого коефіцієнта до розміру пенсії, відновлюється повний розмір обчисленої пенсії, але не менший ніж прожитковий мінімум, працюючим пенсіонерам буде сплачена пенсія в повному розмірі.

Отже, за результатами перерахунку в середньому збільшення пенсій відбудеться на 700 гривень. Надалі цей показник змінюватиметься, тому що ми передбачаємо автоматичну індексацію, без ухвалення будь-якого рішення Кабінету Міністрів України, прийняття нових законів. У цьому законопроекті ми виписали, що і в 2019, і в 2020 і в 2021 роках здійснюватиметься індексація пенсій на 50 відсотків заробітної плати і на 50 відсотків інфляції.

Що очікує майбутніх пенсіонерів? Усе справедливо. Якщо людина працює, отримує заробітну плату, сплачує внески — отримує більшу пенсію, раніше виходить на пенсію, якщо людина менше працює, менше сплачує внесків — отримує меншу пенсію, пізніше виходить на пенсію, якщо людина зовсім не працює, це її вибір — держава, звичайно, не залишить її на самоті.

Якщо в людини не вистачає страхового стажу, що дає право на призначення пенсії, їй буде надана тимчасова державна допомога за рішенням і в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Також людина може сплатити внески і докупити собі необхідний страховий стаж, що є окремим компенсатором для підприємців. Я дякую Олександрі Кужель за її позицію про те, що до страхового стажу зараховуватимуться періоди ведення підприємницької діяльності із застосуванням спрощеної системи оподаткування — з 1998 року по 2000 рік включно.

До стажу буде зараховуватися проходження військової служби по 31 грудня 2017 року включно. Передбачається також зарахування до страхового стажу періоду перебування жінок у відпустці по догляду за дитиною, за умови сплати внесків також зараховуватиметься навчання у вишах за денною формою на держзамовленні.

Щодо окремих категорій наших громадян. Багато говорилося про те, що шахтарям пропонувалося обирати сплату — регресну або пенсійну. Я скажу, що вони заробили і регресну, і пенсійну. Упорядкований розмір надбавки до пенсії — 20 відсотків для населення гірської місцевості.

Є окреме доручення Кабінету Міністрів України до 1 листопада подати законопроект щодо осучаснення пенсій...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановна голово комітету, ви закінчили? Ні? Будь ласка, дайте ще 1 хвилину для завершення доповіді, і переходимо до розгляду поправок.

ДЕНІСОВА Л.Л. Також має бути поданий законопроект стосовно людей, які перебувають на тимчасово неконтрольованих територіях, та законопроект про трудових мігрантів.

Колеги, сьогодні, якщо ми приймемо даний законопроект, 10 мільйонів громадян отримають підвищення пенсій. Тому я дуже прошу підтримати даний законопроект у другому читанні та в цілому.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна голово комітету, за представлення законопроекту в другому читанні.

Хочу сказати, що лідер фракції Радикальної партії, так часто згадуваної у своєму виступі головою профільного комітету пані Денісовою, сказав, що фракція знімає свої поправки, їх розгляд просять замінити п'ятихвилинним виступом від фракції.

Пане Олегу, я пропоную перейти до розгляду поправок. А потім...

ЛЯШКО О.В. Ні. Ми просимо зараз надати нам слово для виступу.

ГОЛОВУЮЧА. Це ϵ порушенням Регламенту. Але оскільки ваша фракція найбільше подала поправок і щоб їх не розглядати, я даю вам 5 хвилин для виступу щодо своїх поправок.

Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Фракція Радикальної партії до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» подала 1432 поправки. Якщо ми розглядатимемо кожну поправку, це буде до нових віників. Тому від імені фракції я знімаю всі наші поправки, щоб скоротити процедуру розгляду (Оплески).

Водночас я хотів би зараз озвучити вимоги фракції Радикальної партії до уряду щодо пенсійної реформи.

Перше. Виконання статті 46 Конституції України, яка говорить, що пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, які є основним джерелом існування, не можуть бути нижчими за прожитковий мінімум, встановлений законом. Сьогодні 1 мільйон людей отримують пенсії, розмір яких нижчий прожиткового мінімуму. Ми вимагаємо підняти ці пенсії, встановити їх на рівні не нижче прожиткового мінімуму.

Друге. Півмільйона людей отримують пенсію у розмірі 949 гривень, тому що в них немає необхідного страхового стажу для нарахування трудової пенсії. Але багато із цих людей працювали, просто роботодавці їх не оформляли, не робили запису в трудовій книжці, і люди через жадібність роботодавців втратили пенсію. Ми вимагаємо підвищити цим людям пенсію, встановити її на рівні не нижче прожиткового мінімуму.

Третє. Уряд пропонує з 1 жовтня підвищити прожитковий мінімум, який зараз становить 1312 гривень, на 5 відсотків — до 1372 гривень. У нас інфляція в цьому році 11 відсотків, тому мізерне підвищення пенсії не перекриває втрат від зростання цін та інфляції. Ми вимагаємо підвищити пенсії для непрацездатних осіб не менше ніж на 15 відсотків, щоб 1 мільйон пенсіонерів, які зараз отримують пенсію меншу за прожитковий мінімум, з 1 жовтня отримували пенсії на рівні прожиткового мінімуму.

Четверте. У проекті, який подав уряд, період навчання у вузах і ПТУ не враховується в страховий стаж, який дає право для нарахування пенсії. Ми вимагаємо, щоб період навчання у вузах і ПТУ зараховувався до страхового стажу, який дає право на отримання пенсії. Тому що, наприклад, для учнів ПТУ 60-80 відсотків навчання — це виробнича практика. Чому вони не повинні отримувати пенсію, коли вийдуть на пенсію?

П'яте. Ми вимагаємо скасувати 15 відсотків податку на пенсії для працюючих пенсіонерів, щоб людина, котра заробила свою пенсію, отримувала її в повному обсязі.

Шосте. Ще раз повторюю під стенограму вимогу, яку було враховано. 200 тисяч українських жінок, які, маючи достатній страховий стаж, вийшли на пенсію у 55 років, до досягнення 60 років мають отримувати пенсію меншу, ніж заробили. Ми вимагаємо скасувати цю норму, тим самим відновити соціальну справедливість, щоб наші жінки отримували пенсію в повному обсязі незалежно від віку, в якому вони вийшли на пенсію (Оплески).

Сьоме. Ми вимагаємо від уряду не підвищувати пенсійного віку, перерахувати пенсії для пенсіонерів з великим трудовим стажем, умовами роботи, щоб пенсія платилася залежно від стажу та умов роботи.

Восьме. У законопроекті уряд пропонує збільшити ЄСВ для металургів та шахтарів з 22 до 38 відсотків Ми вимагаємо не збільшувати податок для людей, які працюють в особливо важких умовах, не підвищувати їм пенсійний вік. Тому що металурги, шахтарі, хіміки, інші категорії з важкими роботами мають право виходити на ту пенсію, яку вони заробили.

Дев'яте. Вимога, яка стосується абсолютно кожного, — заробітна плата. Хочемо мати достойні пенсії — має бути висока заробітна плата. Уряд пропонує з 2018 року встановити мінімальну заробітну плату —

3700 гривень, тобто підвищення — всього на 500 гривень. Мало, товариші урядовці, мало! Тому що ціни сьогодні скакають як дурень на сонці. Ми вимагаємо встановити з 1 жовтня розмір мінімальної заробітної плати — 5000 гривень.

Якщо наші вимоги будуть враховані, фракція Радикальної партії розгляне можливість підтримки пенсійної реформи. Наша єдина мета — мільйони українських пенсіонерів повинні отримувати нові пенсії, мільйони працюючих людей, коли вийдуть на пенсію, мають отримувати достойну пенсію (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за презентацію. Прошу голову комітету зайняти місце на трибуні (*Шум у залі*).

Пане Соболєв, не нервуйте, говоріть спокійно, я все чую (Шум у залі).

Шановний пане Соболєв, я вас інформую, можливо, ви виходили із залу... (Шум у залі). Давайте ми не будемо «хамить» одне одному. Я як головуюча інформую вас про те, що Радикальна партія подала 1432 поправки, які вони щойно зняли, взявши для цього слово. Ви також знімаєте всі ваші поправки? (Шум у залі). Ось це я й хотіла почути від вас. Прошу не нервувати. Ми ж європейці, правда?

Шановні колеги, є пропозиція, якою ми знову порушуємо Регламент: колеги з фракції «Батьківщина», які долучилися до доопрацювання законопроекту про пенсійну реформу, також готові зняти низку своїх поправок. Щоб оголосити про зняття низки поправок (вважаю, що це в даному контексті є відхиленням від Регламенту, але конструктивом), вони вимагають 5 хвилин для виступу з трибуни.

Отже, я запрошую на парламентську трибуну шановну пані Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пані головуюча. Насамперед від імені фракції хочу подякувати всім тим, хто працював над пенсійною реформою. Коли кажуть, що фракція подала велику кількість поправок, то, будь ласка, подивіться законопроект, де ви побачите, що всі депутати цієї фракції як під копірку подали однакові

поправки до законопроекту, що й дало таку велику кількість поправок, які на засіданні комітету, на жаль, окрім поважного пана Шухевича, якого я дуже поважаю, ніхто не відстоював. Усім членам комітету велика подяка від фракції «Батьківщина» за те, що вони протягом п'яти годин вислуховували захист кожної нашої поправки.

Підтримуючи більшість вимог, які поставив пан Ляшко, хочу сказати, що є поправки, які комітет, на жаль, не погодив, подані Юлією Тимошенко, Олександрою Кужель, командою «Батьківщини», щодо жінок, коефіцієнта 1,35, який не погіршує, а залишає людям покращення умов, щодо шахтарів, щоб їм нараховували пенсії незалежно від виходу на пенсію, та багато інших речей.

Проте хочу розпочати з приємного. Я дякую і міністерству, і комітету з питань соціальної політики за ретельне відпрацювання питання щодо трудового стажу. Звертаю увагу пана міністра. Тут сьогодні стояли хлопці із зони АТО, показували листи-відповіді Пенсійного фонду, в яких повідомляється, що, на жаль, він не враховує в стаж службу в зоні АТО, і це при тому, що є запис в трудовій книжці і довідки. Давайте обов'язково допишемо до військової служби тих, хто були в зоні АТО, а їм на роботі нараховували зарплату, з якої сплачувалися соціальні внески, про що свідчать запис у трудовій книжці і довідка.

Я дякую, що до страхового стажу всім жінкам врахували декретні відпустки, а хлопцям — строкову службу.

Найбільша подяка за врахування до страхового стажу періоди ведення підприємницької діяльності з 1998 року по січень цього року, і 2 мільйони підприємців України отримають пенсійний нарахований стаж місяць у місяць, і це дуже важливо.

На чому ми наполягаємо, про що ми говорили на засіданні комітету.

Пані Ірино, я хочу озвучити поправки, які не враховані, але ми наполягаємо на їх врахуванні, можливо, пан Ляшко нас також у цьому підтримає.

Поправка 688 щодо коефіцієнта 1,35.

Поправка 724, в якій йдеться про те, щоб залишити чинні норми щодо виходу жінок на пенсію в 55 років, про що казав і пан Ляшко. Це моя поправка, яку комітет відхилив. Ми наполягаємо на її підтримці.

Поправка 777 щодо мінімального розміру пенсії. Вона відхилена, але ми наполягаємо на тому, щоб розмір пенсії був не менший за розмір мінімальної заробітної плати.

Поправка щодо мінімального прожиткового мінімуму...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. Шановна пані Кужель, коли ми будемо розглядати поправки, тоді ви представите свої відхилені поправки. Зараз ми говоримо про ті поправки, які знімаються (Шум у залі). Я як головуюча можу зупинити виступаючого (Шум у залі). Ще раз кажу, ми будемо розглядати відхилені поправки, і тоді ви їх назвете (Шум у залі).

Шановна пані Олександро, я дуже просила б вас зосередитися зараз на тих поправках, які ви знімаєте, а наполягати на відхилених будете під час розгляду поправок. Я ж їх оголошуватиму.

Увімкніть мікрофон Кужель.

Будь ласка, пані Кужель, у вас 1 хвилина для оголошення поправок, які ви знімаєте.

КУЖЕЛЬ О.В. Я ставлю не просто вимоги фракції «Батьківщина», яка працювала над цим законопроектом, а ще коректно підтверджую їх поправками.

Поправка щодо розміру мінімального прожиткового мінімуму. Сказали, що його підвищення добилася якась фракція. Ні. Це наша поправка 838, в якій ми пропонуємо, щоб мінімальний розмір пенсії за віком не був менший за розмір прожиткового мінімуму і передбачаємо коефіцієнт 1,18, щоб рівень інфляції завжди враховувався.

Я хочу звернути увагу всіх людей на цей пенсійний законопроект. Так, він ϵ першою спробою уряду провести справедливі зміни, врахувати, що людина, яка відпрацювала 15 років, не може отримувати таку саму пенсію, яку отримує людина, яка відпрацювала 35 років. Але ϵ застереження. Багато норм не виписано щодо: інвалідів, і ми повинні це признати, людей, які доглядають 20-25 років хворих дітей, жінок 45 років, які не можуть знайти роботи, молоді в законопроекті також нема ϵ . І це ϵ ситуація, яка сьогодні не відповіда ϵ ...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Я як головуюча хочу вибачитися перед залом за цю ситуацію. Я пішла на поводу двох фракцій.

Шановний Олегу, я повірила в те, що ви оголосите ті поправки, які знімаєте. Натомість, були оголошені поправки, на розгляді яких наполягатимуть. Як завжди, ми почули політичний виступ. Отже, робимо висновки: на жаль, навіть, ті позиції, про які, начебто, домовилися, потім не виконуються.

Переходимо до розгляду поправок. Запрошую на трибуну голову комітету.

Поправка 1. Давиденко не наполягає.

Поправка 2. Королевська наполягає. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Я наполягаю на поправці щодо назви законопроекту, в якій закладений обман, як і в усьому законопроекті. Ви говорите про підвищення пенсій, а насправді збирастеся збільшити страховий стаж, підвищити пенсійний вік, скоротити на 35-40 відсотків розмір пенсій, позбавити права дострокового виходу на пенсію вчителів, лікарів, соціальних робітників та цілу низку інших неприпустимих та руйнівних для системи пенсійного забезпечення нововведень.

Колеги, якщо ви, дійсно, переживаєте за нинішніх та майбутніх українських пенсіонерів, не голосуйте за цю пенсійну реформу.

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 2 для її підтримки. Голосуємо!

(3a) - 18.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка Радикальної партії. Ми домовилися, що всі поправки Радикальної партії я знімаю. Якщо чиюсь поправку не назву, піднімайте руку.

Поправка 38. Шипко не наполягає.

Поправка 39. Не наполягають.

Поправка 42. Острікова наполягає. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я пропоную виключити з проекту положення, яким, фактично, припиняється нарахування пенсій особам, віднесеним до категорії 4— постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, постійно проживаючим або постійно працюючим на території зони посиленого радіоекологічного контролю. При чому підлість ситуації в тому, що ці нарахування припиняються з початку 2015 року. Тобто нарахування припиняються заднім числом, хоча закони в Україні не мають зворотної дії в часі. Зауважу, що коли приймався Закон «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», право на виплати гарантувалося як конституційне право постраждалих громадян на охорону їх життя і здоров'я.

Прошу підтримати мою пропозицію та виключити це положення із тіла законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Ставиться на голосування поправка 42 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 54.

Поправку не підтримано.

Повертаємося до поправки 19, на розгляді якої наполягає Королевська. Поправку враховано частково.

Увімкніть мікрофон Королевської. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Внаслідок Чорнобильської трагедії постраждала неймовірна кількість людей, зокрема осіб категорії 4, а це 809 тисяч, яких ви позбавляєте права отримувати додаткову пенсію за шкоду, нанесену здоров'ю, причому заднім числом. У принципі, нормами цього законопроекту можна скасувати і саму Чорнобильську трагедію, написати, що її просто не було. Як ви можете заднім числом позбавляти людей, які на сьогодні вже досягли похилого віку, права отримувати пенсію за шкоду, заподіяну їхньому здоров'ю? Ця додаткова пенсія, яка йде на придбання ліків, — для них

єдина можливість вижити, а ви її скасовуєте в абсолютно антиконституційний спосіб.

Ми наполягаємо на відновленні права чорнобильців категорії 4 на отримання пенсії.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 19 для її повного врахування. Прошу голосувати. Комітет її врахував частково.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$.

Поправку не враховано.

Яка? 43? Фракція «Батьківщина» зняла свої поправки. Ви ж брали 5 хвилин для виступу.

Поправка 43. Народний депутат Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я пропоную все-таки йти за Регламентом, не порушувати його. Тоді претензій один до одного буде менше. Це перше.

Друге. Саме у поправці 43 йдеться про тих людей, які проживають у Чорнобильській зоні або на забруднених територіях. Нормою законопроекту, який подав уряд, заднім числом повністю позбавляють людей додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю.

Я хочу звернутися до колег: зайдіть в Інститут рака або онкоклініки і подивіться скільки там людей. А ви в них сьогодні забираєте додаткові пенсії. Ми пропонуємо залишити чинну редакцію цієї норми. Просимо підтримати нашу поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я так само прошу діяти відповідно до Регламенту. Не я просила 5 хвилин для виступу, щоб зняти поправки. Але я пішла на це, повірила в те, що сказала фракція, тим самим порушила Регламент, за що вибачаюся перед сесійним залом.

Ставиться на голосування поправка 43 для її підтримки.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 49$.

Поправку не підтримано.

Поправка 40. Народний депутат Головко. Будь ласка.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Шановні народні депутати! Прошу поставити на голосування мою поправку, тому що я також не згодний з позицією комітету про те, що заднім числом, з 2015 року, чорнобильців категорії 1, 2, 3, 4, які віддавали своє життя, рятуючи український народ, буде позбавлено додаткової пенсії. Це несправедливо. Закон не має зворотної дії в часі. Я пропоную залишити чинну норму в силі. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 40 народного депутата Головка для її підтримки. Прошу голосувати.

Наголошую, голова комітету сказала, що цю норму враховано в інших законодавчих актах.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 58$.

Поправку не підтримано.

Поправка 46. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Скажіть, у цьому залі є люди, які не знають, що таке Чорнобильська катастрофа? Переконана, що ні. Ми всі знаємо, що люди, які працювали та проживали в зоні радіоактивного ураження, відновлювали роботу АЕС, мали право достроково вийти на пенсію. Сьогодні цим людям кажуть, що з 1 січня це вже буде неважливо. Люди, які 20 років пропрацювали, втрачаючи своє здоров'я, тепер виходитимуть на пенсію на загальних умовах. Це неприпустимо! Це свідчить лише про те, що цей уряд абсолютно нічого не знає про Чорнобильську трагедію, подвиги людей, які долали її наслідки, жертвували власним здоров'ям, тому й заслужили виходити на пенсію достроково. Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 46 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 41.

Поправку не підтримано.

Поправка 52. Не наполягає.

Поправка 53. Не наполягає.

Володимире Михайловичу, до вашої поправки ми ще не дійшли (*Шум у залі*). Яка? 54? Це поправка Денісової. Ви наполягаєте на підтвердженні поправки 54?

Увімкніть мікрофон Литвина. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановна головуюча! Шановна доповідач! З приводу чорнобильців. У мене на окрузі є райони стовідсотково радіаційно уражені. Якщо комітет не враховує тих пропозицій, про які щойно сказали, я дуже просив би, щоб голова комітету відповідно до Регламенту пояснила з чим це пов'язано, щоб у мене були аргументи під час розмови з людьми, або я проситиму вас приїхати на округ і розказати їм, як ви їх хочете ощасливити. Я скористався цією можливістю, щоб попросити вас дати аргументацію людям, а не говорити про загальне щастя. Бо у нас виходить так, що ми хочемо ощасливити всіх і плювати на конкретну людину, зокрема чорнобильців. Будь ласка, не знущайтеся над ними.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний Володимире Михайловичу! Ви, мабуть, найкраще в залі знаєте Регламент. Поправка 54 не стосується чорнобильців (Шум у залі). Чого ви вимагаєте? Підтвердження? (Шум у залі). Пояснення щодо чорнобильців?

Прошу голову комітету дати пояснення щодо чорнобильців.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги! Жодних змін до законів, попередньо прийнятих, в цьому законопроекті ми не робимо. Норми щодо чорнобильців категорії 4, у тому числі пенсіонерів, були прийняті 27 грудня 2014 року. Тобто з 1 січня 2015 року особи, які мають категорію 4, не підпадають під пільговий стаж. У законопроекті пропонується привести у відповідність кодифікацію законодавства пенсійного забезпечення до спеціального закону. Нічого не відбувається. Ми нічого не робили щодо чорнобильців. Ні уряд, ні комітет не вносили пропозицій, норми яких погіршили б стан чорнобильського пенсійного забезпечення. Лише Бурбак мав пропозицію стосовно цього, про що він скаже. Все. ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Поправка 55. Королевська наполягає (Шум у залі).

Шановний пане Євтушок, поправку 55 Королевської не враховано, тому я не можу поставити її на підтвердження.

Будь ласка, пані Королевська, вам слово.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Нормами цього законопроекту пропонується виключити зміни до чорнобильського закону, тим самим знову-таки встановити обмеження для призначення чорнобильських пенсій. Це неприпустимо і суперечить Конституції України в частині заборони звуження існуючих прав і свобод громадян. Ми наполягаємо на підтримці цієї поправки.

До нас звернулися представники громадських організацій чорнобильців з проханням закликати вас, шановні народні депутати, не допустити прийняття такої норми, інакше у нас є перший привід для того, щоб звернутися до Конституційного Суду та оскаржити проект так званої пенсійної реформи від уряду, норми якого заперечують нормам Конституції України.

Я наполягаю на підтримці моєї поправки, тоді ми виправимо ситуацію щодо чорнобильців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 55 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 35.

Поправку не підтримано.

Поправка 68. Євтушок не наполягає. Його немає зараз у залі.

Поправка 69. Не наполягає.

Поправка 98. Не наполягає.

Поправка 100. Королевська не наполягає.

Поправка 129. Євтушок не наполягає.

Поправка 130. Продан не наполягає.

Поправка 134. Крулько наполягає. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Поправку подано Юлією

Володимирівною Тимошенко, Івченком і мною. Шановні слухачі, пенсіонери, вона стосується безпосередньо вас. Із Закону «Про індексацію грошових доходів населення» планують вилучити норму про пенсії, які на сьогодні мають індексуватися на 100 відсотків інфляції — оце називається «реформою»! Індексувати будуть лише на 50 відсотків від рівня інфляції, що ви побачите в наступних статтях.

Я вам хочу сказати таке. Якби влада належним чином дотримувалася чинного закону, до якого вносяться зміни, і виконувала його норми, то в 2015 році, коли ціни для населення проти 2014 року підвищилися на 48,7 відсотка, пенсії автоматично мали зрости на 48,7 відсотка, і тоді не треба було б нічого...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Голова комітету просить слова для коментаря. Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановний колего! У своїй доповіді я сказала, що на засіданні комітету за участі народних депутатів з усіх фракцій, членів комітету, уряду відбулися дискусії, в результаті яких це питання було знято. Тобто пенсія залишається об'єктом індексації. Тому ваша поправка не має ніякого значення (Шум в залі). Закон про індексацію як діяв, так і діятиме далі.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 134 для її підтримки. Прошу визначатися.

Колеги, інформую, що в засіданні бере участь міністр соціальної політики пан Рева.

(3a) - 36.

Поправку не підтримано.

Поправка 135. Євтушок не наполягає.

Поправка 138. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Моя поправка також стосується індексації пенсій, про що попередньо говорили. Кабінет Міністрів запропонував у своєму законопроекті про так звану пенсійну реформу виключити із Закону «Про індексацію грошових доходів населення» пенсії як об'єкт індексації. Слід зазначити, що згідно з цим законом індексація проводиться для підтримки купівельної спроможності громадян в умовах зростання цін

з метою дотримання гарантій, встановлених Конституцією України, щодо забезпечення достатнього життєвого рівня населення України.

Тому дуже добре, що на засіданні комітету вдалося відстояти хоча б 50 відсотків від рівня інфляції, на які індексуватиметься пенсія, і цю норму врахували в цьому законопроекті. Аде це завдяки лише діяльності народних депутатів.

Користуючись нагодою, хочу поставити запитання до уряду. Чому уряд зараз не індексує пенсії, не виконує прямої вимоги чинного закону, яку він зобов'язаний виконувати? Якби з 2012 року були проіндексовані пенсії, не треба було б цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Згідно з Регламентом у нас немає можливості ставити запитання уряду. Це ви можете зробити в п'ятницю під час «години запитань до уряду».

А зараз ставиться на голосування поправка 138 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 39$.

Поправку не підтримано.

Поправка 201 народних депутатів Івченка, Крулька і Тимошенко. Увімкніть мікрофон Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! На жаль, нам не вдалося отримати змістовної відповіді щодо чорнобильців, які відносяться до категорії 4. Уряд Яценюка у 2014 році вніс закон, норми якого призупинили дію статті 49 Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Ми наполягаємо на повернення цієї норми, з тим щоб дати можливість нараховувати людям додаткову пенсію. Це нормально. Цілі округи мають таких людей. Чому ми їх заднім числом позбавляємо такого права, тим самим порушуємо Конституцію? Це перше.

Друге. Щодо індексації. Я хочу, щоб ви чітко дали розуміння того, які поправки щодо індексації виправлені. Ми подали поправку щодо індексації на 100 відсотків, ви її відхилили, а зараз кажете, що врахували після дискусій на засіданні комітету. Можливо, треба було в таблиці зазначити, що враховано, щоб ми не виступали з цього

приводу. Наразі ми наполягаємо, щоб індексація була не 50, а 100 відсотків на рівень інфляції. Це буде справедливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 201 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44.$

Поправку не підтримано.

Поправка 203. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Знову-таки щодо індексації пенсій. Справа в тому, що уряд не може гарантувати відсутність інфляції на такому рівні, щоб повністю припинити індексацію пенсій. Поправки аналогічного змісту подала фракція «Батьківщина», фракція Радикальної партії в повному складі також підписалася під аналогічною поправкою. Наразі нам пропонують, що осучаснення пенсій здійснюватиметься на 50 відсотків інфляції і на 50 відсотків мінімальної заробітної плати. Але ми не знаємо, яка буде мінімальна заробітна плата, натомість точно знаємо, що бюджет 2018 року є бюджетом інфляції і девальвації гривні.

Тому ми вимагаємо, як зауважив колега з «Батьківщини», здійснити індексацію пенсій на 100 відсотків, і не треба дурити людям голови, казати, що для цього потрібно додатково прийняти інші закони.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 203 для її підтримки. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

((3a)) - 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 264. Острікова наполягає. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Поправка 264 також стосується повної індексації пенсій на рівень інфляції, як це передбачено чинним законодавством. Прошу підтримати

цю поправку. Якщо це комітет врахував, в таблиці поправок має бути зазначено, що поправки «Самопомочі», «Батьківщини», Радикальної партії щодо цього враховані або враховані частково.

Також користуючись нагодою, хочу повідомити всім громадян України, не лише пенсіонерам, які шукають справедливості в судах і в правоохоронних органах, що після прийнятої так званої судової реформи, яка була проголосована завдяки голосам «Опоблоку», жодної справедливості ви більше в кримінальному процесі не знайдете. Навіть, фактові справи, які на сьогодні є по злочинній владі, Януковичу, майданівські справи, будуть закриті, бо порушені як фактові і розслідуються вже більше строку, встановленого прийнятим законом. Тому зараз олігархічна більшість Верховної Ради проголосувала не за судову реформу, а за шлях до звільнення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 264 для її підтримки. Комітет її відхилив. Прошу визначатися.

((3a)) - 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 265. Не напоягає.

Поправка 266. Не наполяє.

Поправка 267. Шинькович. Будь ласка.

ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги народні депутати! Суть моєї поправки проста — індексувати оплату праці студентів денних відділень навчальних закладів на 1,25 прожиткового мінімуму.

Наразі, користуючись нагодою, хочу сказати дуже важливу річ. Шановний український народе! Зараз ви бачите спробу нівелювати ту колосальну працю, яку здійснили уряд Володимира Гройсмана, міністерство, Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення на чолі з прекрасним її керівником Людмилою Денісовою. Коаліціє, подивіться, конструктивні фракції попрацювали в групах і зняли свої поправки. У кожного народного депутата була можливість працювати не лише в комітеті, а й в робочих групах. Працювало в групах по п'ять-сім депутатів! Шановна Людмило

Леонтіївно, чому ви про це не кажете? І саме ці депутати сьогодні зняли свої поправки. А ви хоче попіаритися і сказати, що такий закон не потрібний. Шановні, він комплексний! Тут ідеться не лише про індексацію, а й про наповнення Пенсійного фонду. Це принципова річ, буде цей парламент чи ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую вам. Я так розумію, ви не наполягаєте на голосуванні, так?

Поправка 273. Івченко наполягає на її підтвердженні. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Я хотів би, щоб не маніпулювали, а ті депутати які не працюють, трохи помовчали. На засіданні комітету від «Батьківщини» була Олександра Кужель і я особисто, і ми п'ять годин відстоювали свою позицію. Деякі поправки відстояли, відхилені поправки ми хочемо озвучити.

Поправка 273. Шановна Людмило! У мене нерозуміння. Пропонується не враховувати розмір заробітних плат (доходу) працюючих пенсіонерів для визначення розміру пенсій і страхового стажу. Однак такі зарплати (дохід) працюючих пенсіонерів є базою для рахування ЄСВ, що автоматично збільшує показник страхового стажу. Скажіть, будь ласка, як саме норма даної поправки трактується у проекті закону? Тому що ми її трактуємо неоднозначно, розуміємо так, що, врахувавши цю поправку, ви хочете зменшити страховий стаж.

Мені телефонували виборці з Кривого Рогу і сказали, що Пенсійний фонд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Людмило Леонтіївно, ваша відповідь.

ДЕНІСОВА Л.Л. Про що ви говорите, якщо не розумієте, що тут написано? Ми пропонуємо, щоб уряд, навіть, і думки не мав про те, щоб враховувати зарплату пенсіонера, для того щоб визначити: платити пенсіонеру пенсію і зарплату чи ні (Шум у залі). Пенсію платитимуть в будь-якому випадку без врахування заробітної плати! Працюючий пенсіонер отримуватиме і заробітну плату, і пенсію, яка йому нарахована. Зрозуміло? 100 відсотків пенсія і 100 відсотків заробітна плата. Ось про що йдеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порозумілися. Справді, давайте говорити по суті поправок без політичного забарвлення і не розпалювати міжфракційної ворожнечі в залі.

Поправка 291. Яка? 268? Але ми її вже пройшли. Ні?

Поправка 268. Королевська наполягає. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Усі пам'ятають, як протягом останніх трьох років в абсолютно неконституційний спосіб людей складних професій було позбавлено права виходу на пенсію на пільгових умовах. У поправці йдеться не про депутатів і прокурорів, бо тоді ви врахували б цю поправку, а про металургів, шахтарів, хіміків, вчителів, соціальних робітників, льотчиків, інші категорії працівників. Ці люди вже втратили своє здоров'я, а ви хочете повністю скасувати право виходу таких людей на пенсію на пільгових умовах. Це абсолютно неконституційно. Ви застосовуєте закон заднім числом. Якщо це буде прийнято, ми звернемося до Конституційного Суду. Я наполягаю, щоб наші вчителі, медпрацівники, інші категорії працівників мали право достроково виходити на пенсію. Це світова практика. І це не пільга, а саме право людини піти раніше на заслужений відпочинок. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 268 для її підтримки. Прошу визначатися. Комітет її відхилив.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 22$.

Рішення не прийнято.

Поправка 291. Не наполягає.

Поправка 305. Не наполягає.

Поправка 306. Не наполягає.

Поправка 307. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Хочу сказати, що це той рідкісний випадок, коли нам вдалося відстояти хоча б крихти реального соціального захисту із загальної реформи, яку інакше як пенсійний геноцид назвати не можна.

Урядова пенсійна реформа — це не стратегія соціального захисту наших громадян, а, скоріше, бартер — Кабмін за транш МВФ розраховується українськими пенсіонерами. Тому ми за цю пенсійну реформу

голосувати не будемо. А за врахування поправки дякую всім тим, хто працював у комітеті і, дійсно, захистили хоча б декілька норм і прав. На підтвердженні поправки не наполягаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 323. Не наполягає.

Поправка 324. Не наполягає.

Поправка 338. Не наполягає.

Поправка 340. Не наполягає.

Поправка 341. Не наполягає.

Поправка 343. Не наполягає.

Поправка 344. Не наполягає.

Поправка 345. Не наполягає.

Поправка 347. Не наполягає.

Поправка 359. Не наполягають.

Поправка 369. Шинькович. Будь ласка.

ШИНЬКОВИЧ А.В. Шановні колеги народні депутати! Я більше не буду виступати і наполягати на своїх поправках. Шановні друзі, перестаньте піаритися. Над законопроектом працюють до моменту розгляду його в другому читанні. Час для цього був, урядом і комітетом були створені всі можливості. Давайте припинимо говорити, що ми не змогли, що ви не змогли щось зробити до моменту розгляду. Ви ж прекрасно розумієте, що ніхто не голосуватиме за ті поправки, які не пройшли професійний профільний комітет. Давайте будемо щирими і не будемо обманювати людей, тому що пенсіонери дивляться і слухають зараз кожного тут, у залі. Майте совість, шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, ви на голосуванні не наполягаєте.

Поправка 399. Іван Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я хотів би, щоб голова комітету чітко підтвердила те, про що йдеться у цій поправці.

Законопроектом пропонується нараховувати пенсії громадянам, що проживають у гірських населених пунктах, яким передбачена над-

бавка до пенсії плюс 20 відсотків, за іншим принципом: плюс 20 відсотків не від розміру їх пенсії, а від прожиткового мінімуму, що фактично нівелює ці 20 відсотків.

Ми подали до комітету поправку про те, щоб розмір пенсії було збільшено на 20 відсотків від розміру їх пенсії. Комітет це підтримав. Я хочу, щоб ви підтвердили, що для людей, які проживають у гірських населених пунктах, буде збережена 20-відсоткова надбавка, щоб мої виборці із Закарпаття, які мені телефонують, знали, що їхні пенсії не зменшаться. Підтвердіть, що це все буде збережено в повному обсязі, як ϵ відповідно до чинного закону.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Голово комітету, ваш коментар.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановний колего! Вашу поправку було враховано комітетом одноголосно. Дійсно, буде так, як зараз: надбавка у розмірі 20 відсотків до пенсій громадянам, які проживають у гірських населених пунктах, нараховуватиметься, виходячи з розміру їх пенсій.

Дякую вам за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 400. Не наполягає.

Поправки 401-412. Не наполягають.

Поправка 413. Не наполягає.

Поправка 414. Не наполягає.

Поправка 429. Не наполягає.

Поправка 431. Не наполягає.

Поправка 432. Не наполягає.

Поправка 434. Не наполягає.

Поправка 436. Не наполягає.

Поправки 477-488. Не наполягають.

Поправка 491. Не наполягає (Шум у залі).

Яка? 489? Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Прошу пана Шиньковича з БПП не повчати тут нас як працювати в сесійному залі. Якщо вам так свербить, будь ласка, працюйте, опрацьовуйте та відповідайте, а не повчайте всіх присутніх, як жити і як працювати. Це поперше.

Друге. Щодо поправки 489. Дуже добре, що для журналістів залишили право дострокового виходу на пенсію. Але, на жаль, такого права позбавили металургів, хіміків, вчителів, соціальних працівників, льотчиків та інших. Ми вважаємо, що так звану пенсійну реформу, запропоновану урядом в антиконституційний спосіб, можна далі і не розглядати, бо все одно її будуть оскаржувати в Конституційному Суді. На підтвердженні поправки не наполягаю (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧА. Під час розгляду поправок репліки не надаються.

Поправка 491. Не наполягає.

Поправки 492-503. Не наполягають.

Поправка 504. Не наполягає.

Поправка 506. Не наполягає.

Поправка 508. Не наполягає.

Поправка 509. Шинькович. Прошу.

ШИНЬКОВИЧ А.В. Шановний український народе! Шановні пенсіонери! Доповідаю вам, що зараз в залі від фракції «Опозиційний блок» знаходиться одна людина, єдина, якій доручено, вибачте, каламутити, затягувати прийняття вкрай необхідного вам, шановні пенсіонери, законопроекту.

Зупиніться!

ГОЛОВУЮЧА. Я так розумію, ви не наполягаєте на голосуванні.

Поправка 510. Не наполягає.

Поправка 511. Не наполягає.

Поправка 512. Не наполягає.

Поправка 513. Народний депутат Сугоняко. Прошу.

СУГОНЯКО О.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Сумщина, Соціал-демократична партія. Прошу підтримати мою поправку, яка стосується того, щоб позбавляти пенсіонерів нарахування пенсій за рішенням саме суду, а не Пенсійного фонду, як передбачено в законі.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 513 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Поправка 491. Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Що ми пропонуємо і що ви робите. У поправці 491 ми пропонуємо, щоб чиновники Національного банку отримували пенсію за загальними засадами, як і всі інші пенсіонери в Українській державі. Якщо залишити норму, внесену урядом, то чиновники Національного банку отримуватимуть пенсію за правилами, які визначить сам Національний банк. То, де справедливість? Де справедливі пенсії для всіх? Усі чиновники мають отримувати пенсію на рівні з іншими пенсіонерами, які отримують їх за загальними засадами. Прошу поставити на голосування поправку 491 і проголосувати за неї «за».

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 491 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 39$.

Рішення не прийнято.

Поправка 514. Не наполягає.

Поправка 516. Не наполягає.

Поправка 517. Не наполягає.

Поправка 518. Не наполягає.

Поправка 519. Не наполягає.

Поправка 520. Не наполягає.

Поправка 523. Не наполягає.

Поправка 524. Не наполягає.

Поправки 526-537 (Шум у залі).

Я називала поправку 524. Слухайте уважно (Шум у залі).

Поправка 524. Народний депутат Королевська наполягає. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Давайте розглядати поправки згідно з Регламентом — чітко називати кожну поправку.

Шановні колеги! Норма, запропонована урядом, ϵ яскравим прикладом того, що уряд вліз, навіть, у кишеню до безробітних, які офіційно зареєстровані та стоять на обліку в службі зайнятості. Тобто норму, коли в умовах тотального безробіття людина втратила роботу, зареєструвалася в службі зайнятості і відповідно до закону отримує виплати, а час пошуку роботи зараховується в страховий стаж, хочуть скоротити, заднім числом позбавити людей певного періоду страхового стажу. Ми проти цього. Наполягаємо розраховувати людям страховий стаж так, як раніше. Прошу поставити на голосування.

Хочу звернутися до колег, які тут нас повчають. Кожен відповідає за свої поправки і за свої рішення. Не треба один одного...

ГОЛОВУЮЧА. Шановна пані народний депутат, звертаю вашу увагу, що поправку 524 було озвучено, але ви в той момент розмовляли по телефону.

Ставиться на голосування поправка 524 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 16$.

Рішення не прийнято.

Поправка 539. Народний депутат Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Ви знаєте, цинізм нинішньої влади в тому, що вона не цурається відбирати у немовляти останню пляшку молока, а в пенсіонера останню копійку. Сьогодні мати-одиначка отримує виплату по втраті годувальника, а ідеологи цього документа і ці крихти хочуть у неї забрати, прикриваючись пенсійною реформою. З таким успіхом уряд скоро заборонить жінкам народжувати, аби припинити виплачувати гроші дітям та матерям. Це неприпустимо!

Основна проблема нашої пенсійної системи в тому, що в нас пенсіонерів більше ніж офіційно зайнятого населення, і такими нормами ви ще більше спонукаєте до зменшення народжуваності, ставите під загрозу поліпшення демографічної ситуації в країні. Не треба чіпати дітей та молодих матерів, залиште все як було, не змінюйте на гірше. Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 539 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 22$.

Рішення не прийнято.

Звертаюся до працівників системи «Рада»: перевірте, будь ласка, систему, бо декілька карток під час голосування не спрацьовують.

Поправка 540. Не наполягає.

Поправки 541-552. Не наполягають.

Поправки 553-564. Не наполягають.

Поправка 566. Не наполягають.

Поправки 569-580. Не наполягають.

Поправка 581. Не наполягають.

Поправка 582. Не наполягає.

Поправка 585. Не наполягає.

Поправка 586. Не наполягає.

Поправка 590. Не наполягає.

Поправка 591. Не наполягає.

Поправка 592. Народний депутат Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! У нас сьогодні люблять розповідати людям про неабиякі перспективи України, як аграрної держави. Натомість ми всі спостерігаємо дерибан державних дотацій, намагання дозволити продаж українських земель і таке інше. Запропонованою урядом нормою ви поставили фермерів в такі умови, за яких буде невигідно вести господарство, їм простіше продати свої землі.

Тому ми вимагаємо виключити дану норму із законопроекту і не створювати в країні такі умови, коли за безцінь ви зможете розпродати українську землю. Якщо ми дійсно говоримо про наші аграрні перспективи, то треба починати з підтримки фермерів, а ця норма суперечить цьому. Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 592 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 17.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Що сталося? (Шум у залі).

Оголошується перерва на 15 хвилин.

Викличте пожежників! Тут десь горить проводка (Шум у залі).

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми вияснимо і ліквідуємо причину відчуття дискомфорту в залі. Думаю, протягом 15 хвилин ми зможемо всі ці моменти ліквідувати.

(Після перерви)

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Продовжуємо розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій».

Поправка 593. Не наполягає.

Поправка 612. Не наполягає.

Поправки 613-624. Не наполягають.

Поправка 626. Не наполягає.

Поправка 627. Не наполягає.

Поправка 629. Не наполягає.

Поправка 637. Не наполягає.

Поправка 638. Не наполягає.

Поправка 639. Не наполягає.

Поправки 640-651. Не наполягають.

Поправка 653. Не наполягає.

Поправка 654. Не наполягає.

Поправка 655. Не наполягає.

Поправка 656. Не наполягає.

Поправки 657-668. Не наполягають.

Поправка 638. Народний депутат Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановні громадяни! Це одна із ключових поправок — так звана пенсійна реформа не приховано, але втручається в пенсійний вік. Треба чесно казати громадянам, що в тих, в кого не вистачатиме страхового стажу, для них завуальовано підвищується пенсійний вік.

Ми сьогодні дуже часто чуємо про справедливість. Я хочу запитати в голови комітету, профільного міністра: про що йдеться? Запропонована норма насамперед вдарить по тим людям, які працювали в 90-х роках, і, фактично, на їніх плечах трималася тоді економіка, які не за своєї вини були неофіційно оформлені, частина з них поїхала працювати за кордон, але повернулася. Тому я прошу підтримати мою поправку, якою забороняється підвищувати пенсійний вік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Від комітету будете коментувати?

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги! Навпаки, якщо ми виключимо це положення, зникає можливість враховувати в стаж період з 2000 року по 2016 рік. Запропонована урядом норма надає можливість враховувати всі дані, які зараз є в реєстрі застрахованих осіб. Комітет просить підтримати норму саме в редакції уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 638 для її підтримки. Голосуємо!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 21$.

Рішення не прийнято.

Поправка 653. Не наполягає.

Поправка 639. Народний депутат Тетяна Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». У своїй поправці я пропоную залишити чинну редакцію статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», яка стосується періодів, з яких складається страховий стаж. Поправка, по суті, є технічною і похідною від пропозицій щодо виключення з проекту закону положень, якими збільшується страховий стаж.

Хочу зазначити, що згідно з запропонованими змінами страховий стаж за одну ніч збільшується на 10 років. Так робити не можна. Треба іти поступово, з року в рік підіймати страховий стаж, який прив'язується до пенсійного віку і права виходу на пенсію.

Саме тому я наполягаю на голосуванні своєї поправки. Шановні колеги, прошу вас її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 639 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 23$.

Рішення не прийнято.

Поправка 637. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! У поправці йдеться про неприпустимість фактичного підвищення пенсійного віку.

Свого часу Тігіпко підвищив пенсійний вік, що негативно вплинуло на стан пенсійної системи України. У цьому залі лише лінивий не критикував пана Тігіпка за це, і не безпідставно, тому що то було хибне рішення. До речі, я голосувала «проти». Зараз ви, фактично, продовжуєте підвищувати пенсійний вік, але шляхом підвищення страхового стажу. Ми розуміємо, що мрія уряду — це, щоб люди не доживали до пенсій. Єдине, чого не вистачає в цьому законопроекті, — встановлення граничного віку, до якого уряд дозволятиме доживати своїм громадянам, аби у своїх витратах видавати людям лише допомогу на поховання.

Прошу поставити на голосування цю поправку і підтримати її. Хочу, щоб наші депутати взяли на себе відповідальність за підвищення... **ГОЛОВУЮЧА.** Ставиться на голосування поправка 637 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 13.

Рішення не прийнято.

Поправка 655. Не наполягає.

Поправка 656. Не наполягає.

Поправки 657-668. Не наполягають.

Поправка 669. Не наполягає.

Поправка 670. Не наполягає.

Поправки 672-683. Не наполягають.

Поправка 684. Не наполягає.

Поправка 685. Не наполягає.

Поправка 686. Не наполягає.

Поправка 687. Не наполягає.

Поправка 688. Не наполягає.

Поправка 689. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Я хочу привернути вашу увагу до однієї із ключових норм цієї реформи — зміна коефіцієнта нарахування пенсій. Сьогодні мільйонам пенсіонерів заморозять пенсії. Зміна формули нарахування пенсій — це як скринька Пандори із непрогнозованими наслідками. Пенсіонерам заднім числом перерахують пенсії, і тисячам із них заморозять їх на чотири роки. Зробити перерахунок пенсій 12 мільйонам українців — це який масштаб роботи. Скільки при цьому через людський фактор може бути допущено помилок, виправлення яких люди не зможуть добитися. Думаю, для початку необхідно було запустити пілотний проект, щоб відпрацювати цей механізм, мінімізувати ризики.

Тому ми категорично заперечуємо. Навіть школярам зрозуміло, що зменшення коефіцієнта з 1,35 до 1 призведе до зменшення пенсій. Наполягаю на підтримці поправки.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 689 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 690. Не наполягає.

Поправка 691. Не наполягає.

Поправка 692. Не наполягає.

Поправка 693. Народний депутат Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Я насамперед хочу звернутися до всіх українських громадян, які зараз дивляться або слухають нас. Фактично однією із ключових новел законодавчої ініціативи уряду є те (почуйте всі!), що всім новим пенсіонерам з 1 січня 2018 року на третину буде зменшено нову пенсію. Більше того, тим мільйонам людей, до яких сьогодні звертається уряд, осучаснення відбудеться не за коефіцієнтом 1,35, а за коефіцієнтом 1.

Ми сьогодні чуємо багато слів про справедливість. Ви говорите про детінізацію, справедливість, про те, щоб люди сплачували страхові внески. Люди, які мають вийти на пенсію, рахують свою майбутню пенсію за коефіцієнтом 1,35, а ви зараз на третину зменшуєте пенсії новим пенсіонерам. То, де урядова справедливість?! Я наполягаю на голосуванні своєї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 693 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 694. Не наполягають.

Поправка 695. Народний депутат Острікова. Прошу.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Запропоноване Кабінетом Міністрів зменшення величини оцінки одного року страхового стажу з 1,35 до 1, на нашу думку, призведе до істотного зменшення розміру пенсій пенсіонерам, які вийдуть на пенсію після набрання чинності даним законопроєктом, — як вже зазначали колеги, майже на 30 відсотків. Нинішнім пенсіонерам розмір пенсій дещо підвищиться, натомість майбутнім — зменшиться. Мабуть, через недостатність коштів на пенсії, хоча кошти на фінансування силовиків є, індексація у 2018 році заморожується, бо голова комітету сказала лише про індексацію з 2019 року. Такий висновок підтверджується й матеріалами рекомендацій парламентських слухань від 7 червня 2017 року на тему:

«Пріоритетність додержання страхових засад при реформуванні пенсійної системи». ГНЕУ також звертає увагу на те, що це призведе до звуження існуючих прав наших пенсіонерів.

Тому моя поправка спрямована на виключення із законопроекту...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 695 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Поправка 696. Народний депутат Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Голова Соціалістичної партії України. Моя поправка стосується абсолютно ганебної урядової новації щодо зменшення коефіцієнта страхового стажу з 1,35 до 1, що напрацьовувалася професійними спілками України, які категорично заявляють про неприйняття цієї норми в запропонованій пенсійній реформі.

Також наголошую на суттєвому порушенні статті 22 Конституції, якою гарантуються людині її права, зокрема, на отримання зарплати, пенсії, порядок та своєчасність виплат якої в жодному разі ні за яких обставин порушувати не можна. Я наполягаю на голосуванні своєї поправки.

У цілому хотів би звернути увагу наших співгромадян на порожній зал парламенту. Насправді, ось таке ставлення до 12 мільйонів наших пенсіонерів, за рахунок яких і живуть Верховна Рада, уряд...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 696 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Поправки 697-708. Не наполягають.

Поправка 709. Не наполягає.

Поправка 710. Не наполягає.

Поправка 711. Не наполягає.

Поправка 712. Не наполягає.

Поправка 713. Народний депутат Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобо-∂a»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Насамперед я хотів би висловити свій глибокий сум з приводу того, що те загорання, яке було у залі Верховної Ради, не призвело до пожежі і Верховна Рада не згоріла повністю. Я з цього дуже сильно сумую. Тому що зараз Верховна Рада приймає абсолютно неприпустимі жахливі речі, наслідки яких мільйони українців відчуватимуть ще десятки років. Зменшення коефіцієнта з 1,35 до 1 доводить усе лицемірство розмов сьогоднішнього уряду про те, як зараз нібито будуть збільшені пенсії. Але за рахунок того, що мільйони українців через 10 років не матимуть пенсії взагалі, а сотні тисяч уже зараз, збільшення буде мінімальне, бо коефіцієнт зменшений і люди реально отримають не ті тисячі, які Гройсман обіцяє, а 150-250 гривень. Тому треба прибрати цю ганебну...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 713 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято.

Колеги, інформую вас: щойно наші адміністративні служби повідомили, що знайшли причину запаху в залі — коротке замикання в одному з пультів для голосування. Наразі проблему ліквідовано.

Поправка 714. Не наполягає.

Поправка 715. Не наполягає.

Поправка 716. Не наполягає.

Поправка 717. Народний депутат Головко. Прошу.

ГОЛОВКО М.Й. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 164, Тернопільщина. Шановні депутати! Моя поправка стосується коефіцієнта. Дійсно, дуже обурює той ганебний факт, як сьогоднішня так звана коаліція намагається в такому глобальному

законі, який практично зачіпає кожного українця, зменшити коефіцієнт. Сьогодні він становить 1,35, а це майже 70 відсотків від розміру заробітної плати, пропонується зменшити до 1 — це, практично, 50 відсотків, і більше ніж 20 відсотків намагаються вкрасти в кожного працюючого українця, який потім має вийти на пенсію. Натомість я пропоную збільшити коефіцієнт страхового стажу до 1,4.

Всеукраїнське об'єднання «Свобода» наполягає на підтримці поправки, якою пропонується збільшити коефіцієнт, щоб людина, яка працювала понад 40 років на важких роботах, могла отримувати гідну пенсію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 717 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 719. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я так розумію, що в цьому залі ми справедливості не знайдемо. Справедливий суд, який має запрацювати, був прийнятий несправедливо через кнопкодавство в цьому залі. Справедливість, яку хочуть протягнути через цю пенсійну реформу, насправді вбиває наших людей. Ну, подумайте, як можна зменшити коефіцієнт страхового стажу з 1,35 до 1. Тобто з наступного року пенсіонеру, який виходитиме на пенсію, нараховуватимуть пенсію відповідно до нового коефіцієнта на 35 відсотків менше, ніж у цьому році. Це несправедливо. Ми, інші фракції боремося за прийняття справедливої системи і запровадження справедливого коефіцієнта. Прибрали чорнобильців. До чого ми дійдемо з такою пенсійною реформою? А скільки пенсіонерів взагалі тепер не будуть пенсіонерами?

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 719 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 720. Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Статтею 22 Конституції України чітко передбачається, що звужувати діючі і закріплені законами права недопустимо. Це пряма норма Конституції. Зараз нормою проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» змінюється коефіцієнт з 1,35 до 1. У такий спосіб звужуються права громадян на отримання пенсій, вже закріплених в чинних законах, що прямо порушує статтю 22 Конституції.

Тому, якщо ми хочемо, щоб Україна хоч трохи виглядала як правова держава, давайте не будемо так нахабно топтатися по Конституції і по діючих правах людей.

Фракція «Батьківщина» пропонує, і це є однією із ключових наших поправок, повернути норму щодо коефіцієнта 1,35. Коли депутати повернуться до залу, бо зараз всі розійшлися, прошу поставити на голосування нашу поправку і проголосувати за неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 720 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 721. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Прийняття цієї поправки дозволить заморозити подальше підвищення пенсійного віку. Ми наполягаємо на тому, що пенсійний вік для жінок не повинен перевищувати хоча б існуючі 58 років. Ми розуміємо, що ця урядова так звана реформа не приведе до зростання пенсій, бо коефіцієнт змінений, не приведе до покращення умов виходу людей на заслужений відпочинок, як запевняє нас уряд, навпаки, шляхом підвищення страхового стажу до 65 років зросте пенсійний вік як для чоловіків, так і для жінок, а зміна формули розрахунку знизить розмір пенсій у середньому на 25-30 відсотків. Тому те, що пенсійна реформа спрямована на підвищення пенсій, є брехнею, яку вже кожен зрозумів.

Прошу проголосувати за нашу поправку і не підтримувати цієї пенсійної реформи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 721 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 16.

Рішення не прийнято.

Поправки 722-723. Не наполягають.

Поправка 725. Народний депутат Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Користуючись нагодою, я хотів би звернутися до всіх наших слухачів і глядачів. Звичайно, смішно виглядає те, коли десять народних депутатів, які присутні в залі, обговорюють документ, доленосний для 12 мільйонів українців, який, фактично, визначатиме курс країни, долю мільйонів людей, за рахунок яких, ця країна побудована, і далі має можливість існувати. Для чого ми це робимо? Щоб ви розуміли, наскільки недолугим і непрофесійним є цей варіант пенсійної реформи.

Соціал-демократична та Соціалістична партії України розробили і внесли альтернативний документ — свій варіант пенсійної реформи, який без шкоди для національної економіки передбачає можливість суттєвого, в рази, збільшення рівня пенсій, але за рахунок детінізації і деолігархізації. Думайте на наступних виборах за...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 725 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 19.

Рішення не прийнято.

Поправка 739. Народний депутат Левченко. Прошу.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. У своїй поправці я намагаюся виправити основну проблему цього законопроекту — де-факто, підняття пенсійного віку. Гройсман пропонує з 1 січня 2018 року зростання мінімального страхового стажу з 15 до 25 років, а потім подальше щорічне його збільшення на один рік щороку, і з 2028 року для виходу на пенсію в 60 років працівникам необхідно буде мати 35 років стажу або 15 років стажу для виходу на пенсію в 65 років, і це при тому, що станом на 2015 рік очікувана середня тривалість життя чоловіків в Україні становить 66-67 років. Тобто замість того, щоб шукати фінанси,

наповнювати державний бюджет завдяки боротьбі з трансфертним ціноутворенням, податкам на розкіш, скасуванню різних угод з Кіпром, Люксембургом і Мальтою, людям просто піднімають пенсійний вік, щоб було просто менше пенсіонерів. Це абсолютно неприпустимо.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 739 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 740. Народний депутат Головко. Прошу.

ГОЛОВКО М.Й. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 164, Тернопільщина. Шановні колеги! Ми чули багато солодких слів про те, що ця пенсійна реформа спрямована на осучаснення пенсій. Але ми прекрасно знаємо, що чинне законодавство дозволяє, практично, дає повну можливість провести індексацію пенсій, тим самим збільшити їх. Сьогодні мінімальна пенсія відповідно до інфляції мала б становити 1930 гривень. Але уряд і влада цього робити не хочуть. Вони хочуть проштовхнути норму, якою передбачається з 1 січня 2018 року, якщо в людини немає не трудового, а страхового стажу 25 років, вона не може вийти на пенсію за віком, тобто штучно збільшують пенсійний вік. Оце ганьба!

У своїй поправці я пропоную зменшити страховий стаж до 15 років, що уможливлює з 1 січня 2018 року вихід людини на пенсію за віком у 60 років. Штучне підняття пенсійного віку, яке сьогодні пропонує влада, є неприпустимим. Я прошу підтримати поправку «Свободи».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 740 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 35.

Рішення не прийнято.

Поправка 741. Народний депутат Семенуха. Прошу.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Своєю поправкою я заперечую підняття пенсійного віку. На зустрічах

з виборцями люди кажуть, що раніше вони думали, як вижити на пенсію, тепер – як дожити до неї.

Сьогодні ми чуємо про справедливість. Як ми пояснимо людям, особливо чоловікам, середня тривалість життя яких становить 64-66 років, що для окремих категорій громадян тепер вік виходу на пенсію буде — 65 років. В Європі вік виходу на пенсію — 63-67 років, але там середня тривалість життя становить 75 років і більше. Тому, можливо, справедливіше було б спочатку впровадити медичну реформу, повною мірою відновити первинну медичну послугу, а потім повернутися до непростої дискусії щодо підняття пенсійного віку. Наполягаю на голосуванні своєї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 741 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 36.

Рішення не прийнято.

Поправка 748. Народний депутат Сисоєнко. Прошу.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Цією поправкою фракція «Об'єднання «Самопоміч» вимагає зменшення розміру необхідного страхового стажу для визначення права на призначення пенсії в солідарній системі та для встановлення мінімального розміру пенсії.

Запропонований урядом розмір необхідного страхового стажу 30 років для жінок та 35 років для чоловіків є завеликим не лише для визначення права на пенсію, а й для встановлення мінімального розміру пенсії. Якщо поправку фракції «Самопоміч» не буде враховано, норма прийнятого закону може призвести до втрати права великої кількості громадян України на пенсійне забезпечення. Зменшення розміру необхідного страхового стажу для отримання права на призначення пенсії, зважаючи на фінансову неспроможність багатьох громадян, фактично, призведе до завуальованого підвищення пенсійного віку, а в деяких випадках означатиме фактичне скасування права на

пенсію великої кількості громадян нашої держави. Ми наполягаємо на підтримці такої важливої поправки.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 748 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 749. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні телеглядачі і радіослухачі! Пенсіонеру, який має 40 років страхового стажу, в цьому році нарахують пенсію з коефіцієнтом 1,35, а з наступного року пенсіонеру з таким самим страховим стажем нарахують з коефіцієнтом 1. Тобто пенсіонер, який вийде на пенсію в 2018 році, отримуватиме пенсію на 35 відсотків менше, ніж пенсіонер, який вийде на пенсію в 2017 році. Це така «справедлива» новела.

Інша новела, про яку говорять колеги, — з наступного року відразу на 10 років буде піднятий мінімальний страховий стаж, а потім щороку збільшуватиметься на один рік. Де справедливість? Починаючи свою трудову діяльність, люди мають чітко розуміти, скільки років їм працювати і коли вони вийдуть на пенсію. Сьогодні їм пропонується ще 20 років працювати, хоча через рік вони могли б бути пенсіонерами. Це ганебно! Просимо цього не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 749 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 772. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Уряд та члени коаліції не розуміють, що вирішити проблему Пенсійного фонду сьогодні можна лише шляхом розвитку економіки, створення робочих місць та легалізації тіньової зайнятості. Уряд пропонує подолати пенсійний дефіцит шляхом зменшення розміру пенсій та збільшення пенсійного віку. У своїй поправці я наполягаю на тому, що розмір мінімальної пенсії не може бути нижчим за прожитковий мінімум, встановлений

законом. Нагадую, що в проекті бюджету на 2018 рік прожитковий рівень закладений на рівні 1700 гривень. То, про яке підвищення пенсій ви, шановні урядовці, розповідаєте нам? Це рівень найменш розвинутих країн Африки, але уряд не хоче платити і ці копійки.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 772 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 23$.

Рішення не прийнято.

Поправка 773. Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні наші українці пенсіонери! Ось дивіться, що має бути і що є за фактом. На грудень 2017 року бюджетом затверджений прожитковий мінімум, а, відповідно, і мінімальну пенсію за віком у розмірі 1373 гривні, що становить лише 50,7 відсотка від фактичного розміру прожиткового мінімуму за методологією, тобто того прожиткового мінімум, який формується за результатами цін, за які купуються головні продукти для прожиття.

Фракція «Батьківщина», для того щоб пенсія відповідала мінімальному розміру, порахованому за методологією, пропонує: якщо є стаж роботи понад 25 років, нараховувати відповідну надбавку, щоб у такий спосіб пенсії для пенсіонерів хоч трохи наблизити до того розміру, який має бути порахований відповідно до методології. Прошу підтримати нашу поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 773 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 36.

Рішення не прийнято.

Поправка 777. Народний депутат Кужель. Прошу.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги! Шановний народе України! Фракція «Батьківщина» намагається не допустити, щоб мінімальний розмір пенсії за наявності у чоловіків страхового стажу — 35 років, а у жінок — 30 років встановлювався на рівні прожиткового мінімуму.

Тому у своїй поправці ми наполягаємо на тому, щоб, маючи такий стаж, пенсія була на рівні мінімальної заробітної плати, визначеної законом про Державний бюджет України на відповідний рік. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 777 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 778. Народний депутат Головко. Прошу.

ГОЛОВКО М.Й. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 164, Тернопільщина. Шановні колеги! Дійсно, сьогодні є неприпустимим, коли в бюджет на 2018 рік закладається розмір мінімальної пенсії — 1373 гривні, а прожиткового мінімуму — 1700 гривень. Тобто, практично, 60 відсотків пенсіонерів перебуватимуть за межею бідності, і це навіть не згідно з даними ООН.

Проте мене обурює той факт, що нарахування пенсій в розмірі прожиткового мінімуму пропонується за наявності в чоловіків страхового стажу — 35 років, а в жінок — 30 років. Тому у своїй поправці я пропоную зменшити страховий стаж для чоловіків до 25 років, для жінок до 20 років, і це буде справедливіше. Адже в умовах, які створює сьогодні наша влада, український народ просто не здатен і не може вижити. Закликаю підтримати свою поправку.

Хочу сказати, що уряду сьогодні нічого не заважає провести згідно з інфляцією індексацію і підняти розмір пенсій до 1930 гривень, адже за п'ять років ви жодного разу цього не зробили. Ми вас закликаємо це зробити, тоді не потрібно буде приймати такий ганебний закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 778 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Поправка 780. Народний депутат Семенуха. Прошу.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! На нашу думку, одним із небагатьох справжніх альтернативних шляхів виведення з кризи пенсійної системи є впровадження другого обов'язкового державного рівня. Я вкрай скептично ставлюся до запропонованої норми щодо обов'язкового його запровадження в 2019 році. Проте дуже прикро, що в законодавстві залишаються норми, які можуть дискредитувати в очах громадян роль накопичувального рівня. Насамперед це стосується збереження норми, якою передбачається, що мінімальний розмір пенсії за віком у солідарній системі, фактично, зменшується на суму пенсії, яка виплачується особі за рахунок коштів, що обліковуватимуться на їх накопичувальному пенсійному рахунку, або у разі, якщо особа отримала право на пенсію за кордоном.

Тому у своїй поправці 780 я пропоную виключити цю дискримінаційну норму. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 780 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 33.

Рішення не прийнято.

Поправка 808. Не наполягає.

Поправка 823. Народний депутат Левченко. Прошу.

об'єднання ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Ця поправка знову стосується, дефакто, підняття пенсійного віку, який пропонує в цьому законопроекті уряд Гройсмана – Порошенка. Я звертаюся до всіх наших телеглядачів, радіослухачів, українського народу з тим, щоб ви уважно подивилися, хто як проголосує за цей законопроект, який стосується особливо тих людей, які виходитимуть на пенсію через 10 років. Саме ці люди, сотні тисяч українців, які в 90-х роках працювали без трудової книжки, пахали, до крові руки випрацьовували, заробляли копійку для своїх дітей, бо їх олігархічні роботодавці не оформляли їх на роботу законним чином, а отже, не сплачували відповідних страхових внесків, через 10 років не отримають взагалі пенсії, будуть змушені працювати до 70, а може й до самої смерті, щоб заробити хоч якусь копійку.

Закликаю всіх нормальних депутатів не голосувати за це, а людей – слідкувати за тим, хто як голосуватиме. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 823 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 836. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні телеглядачі та радіослухачі! Нормою даної пенсійної реформи із 12,5 мільйона пенсіонерів близько 2,9 мільйона пенсіонерів будуть переведені до фондів соціального страхування. Тобто вони більше не будуть пенсіонерами, отримуватимуть не пенсію з Пенсійного фонду, а допомогу від держави — такий собі соціальний внесок. За рахунок них хочуть осучаснити пенсії іншим категоріям громадян: кому на 200, кому на 500 гривень. Скажіть, це справедливо по відношенню до цих людей? Щороку в нас буде 100 тисяч людей, невдоволених даною пенсійною реформою, а це 400 тисяч сімей, які безпосередньо будуть доторкані до цієї пенсійної реформи, що також ϵ несправедливим.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 836 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 33$.

Рішення не прийнято.

Поправка 851. Народний депутат Семенуха. Прошу.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Ця поправка також спрямована на виключення дискримінаційних норм, пов'язаних з підвищенням пенсійного віку. Поки український уряд пропонує українським громадянам підвищити пенсійний вік, наші сусіди, Польща, з 1 жовтня цього року, навпаки, зменшують його. Там не розказують про неможливість впровадження другого накопичувального рівня, його впровадили в 1999 році, і на сьогодні в Польщі в середньому розмір пенсії становить понад 400 євро. Міністерство фінансів розказує нам, що запровадження другого

накопичувального рівня неможливе за дефіцитності Пенсійного фонду України. Подивіться на сусідню Польщу. Там також ϵ дефіцит Пенсійного фонду, і він в абсолютній цифрі продовжує зростати, але зменшується у відносній цифрі до зростання внутрішнього валового продукту. Тому те, що сьогодні розказує уряд, означає, що він не хоче і не готовий впроваджувати другий накопичувальний рівень. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 851 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 837. Народний депутат Кужель. Прошу.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги! Статтею 28 законопроекту передбачається з 1 січня 2018 року для осіб, які досягли 65-річного віку, мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків — 35 років, а у жінок — 30 років страхового стажу встановити в розмірі 40 відсотків мінімальної заробітної плати, але не менше прожиткового мінімуму. Якщо взяти 3200, ви розумієте скільки це 40 відсотків.

Ми у своїй поправці пропонуємо виключити цю норму, з тим щоб нарахування здійснювалося згідно з тим законом, який ми сьогодні будемо тут приймати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 837 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 838. Народний депутат Кужель. Прошу.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні народні депутати! Поправкою 838, поданою фракцією «Батьківщина», передбачаються ті речі, на яких тут палко наголошував один із лідерів фракцій, що не може розмір пенсії бути меншим за розмір прожиткового мінімуму. Але, розуміючи, що той прожитковий мінімум, який встановлюється Кабінетом Міністрів, на жаль, без урахування норм чинного закону, не відповідає сьогодні

споживчому кошику, щоб людина могла вижити, ми пропонуємо застосувати підвищуючий коефіцієнт 1,18. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 838 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 38.

Рішення не прийнято.

Поправка 853. Народний депутат Левченко. Прошу.

Всеукраїнське ЛЕВЧЕНКО Ю.В. об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я хотів би звернути увагу на неконституційність положень цього законопроекту в контексті, дефакто, збільшення пенсійного віку, якщо бути юридично точним, збільшення необхідного мінімального страхового стажу. Справа в тому, що людина, яка вийшла на роботу, знає, скільки вона має працювати, щоб отримати певну пенсію або вийти на пенсію в певний час, і вона планує життя по-своєму. Якби вона знала, що є потреба в значно більшому розмірі страхового стажу, то приймала б зовсім інші життєві рішення. Відповідно сотні тисяч людей, власне кажучи, планували своє життя по-своєму, а сьогодні Верховна Рада України ставить їх перед фактом, що всі їхні плани останніх десятиліть абсолютно нічого не варті, і вони зовсім по-іншому мали жити. Люди, яким зараз 55-60 років, будуть змушені змінювати свої плани невідомо як. Це абсолютно неконституційно, це звуження існуючих прав і свобод. Не можна за таке голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 853 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 36.

Рішення не прийнято.

Поправка 866. Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ця поправка, як і всі інші, подана лідером нашої фракції Юлією Тимошенко та Івченком і Крульком. Я хотів би сказати, що іде скрите намагання продовжити пенсійний вік до 65 років. Урядом пропонується, що мінімальний

розмір пенсії за віком, яка має становити 40 відсотків мінімальної заробітної плати, виплачуватиметься після досягнення 65-річного віку.

Фракція «Батьківщина» у своїй поправці пропонує виплачувати мінімальний розмір пенсії за віком і до, і після 60 років, відповідно до норм, визначених Законом України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям». Якщо є в цьому залі народні депутати, які, дійсно, хочуть, щоб не зростав пенсійний вік, голосуйте за такі поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 866 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 880. Семенуха. Прошу.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Урядовим законопроєктом передбачається достатньо прогресивна новела, а саме — докупка страхового стажу, якщо його не вистачає для виходу на пенсію. Проте при визначенні мінімального розміру пенсії за віком це не враховуватиметься. Норма в такому вигляді не має сенсу, порушує права застрахованих осіб, тому що держава надає право покупки стажу, але водночає цей стаж не зараховує, не дає можливості скористатися ним. Я пропоную цю норму виключити.

Прошу шановану мною пані Денісову прокоментувати, чому мою поправку не враховано. У такому вигляді урядова пропозиція не може бути, вона дискредитує. Держава пропонує докупити стаж, але його не враховує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голову комітету прокоментувати.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановний мій колего! Після проведення консультацій вашу поправку, практично, враховано. Норму, про яку ви кажете, знято з урядового законопроекту. Діятиме та норма, яка зараз ϵ , тобто можна докупити страховий стаж і він буде врахований. Це не новела.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 880... Не наполягаєте? Добре.

Поправка 881. Не наполягає.

Поправка 896. Не наполягає.

Поправка 897. Не наполягає.

Поправка 910. Не наполягає.

Поправка 911. Народний депутат Острікова. Прошу.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! У разі прийняття пропонованої мною поправки будуть збережені чинні на сьогодні правила підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочення часу її призначення, які є більш сприятливими для працівника порівняно з тим, що пропонується проектом закону, а саме: на сьогодні особі, яка набула право на пенсію за віком, але після досягнення пенсійного віку виявила бажання працювати та одержувати пенсію з більш пізнього віку, пенсія за віком призначається з підвищенням на визначений законом відсоток за кожний повний місяць страхового стажу після досягнення пенсійного віку у разі відстрочення виходу на пенсію. Натомість проектом пропонується за кожний повний місяць страхового стажу, починаючи з місяця, наступного за місяцем досягнення пенсійного віку. Будь ласка, не звужуйте обсяг тих прав, які є сьогодні в пенсіонерів. Прошу поставити поправку на голосування і підтримати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 911 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Поправка 912. Народний депутат Левченко. Прошу.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Ця поправка також стосується намагання прибрати ганебну ідею уряду Гройсмана — Порошенка щодо підняття, де-факто, пенсійного віку. Цікаво, що у всіх публічних виступах урядовці і представники більшості майже ніде не аргументують, для чого вони це роблять. Говорять лише про якесь підвищення пенсій, яке отримають українці.

Хочу сказати, що підвищення пенсій мало б відбутися в будьякому випадку згідно з Законом «Про індексацію грошових доходів населення». Це по-перше.

По-друге, це підвищення буде мізерним, навіть, менше індексації, якби вона була.

По-третє, постають питання. Чому ніхто з уряду не намагається збільшити доходи державного бюджету, щоб не було проблеми нестачі грошей на справедливі пенсії? Чому уряд не вносить законопроєкти про прогресивне оподаткування доходів осіб, про податки на розкіш? Чому уряд не розбирається з трансфертним ціноутворенням? Чому уряд не розбирається з корупцією, а намагається все перекласти на бідних пенсіонерів?

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 912 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 938. Не наполягає.

Поправка 952. Не наполягає.

Поправка 954. Не наполягає.

Поправка 957. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Думаю, всім, хто нас чує і бачить, зрозуміло, що нашій владі потрібні неосвічені, хворі люди, які не доживають до пенсії. Освітню реформу, реформу з охорони здоров'я, пенсійну реформу не можна приймати в жодному разі. Тут мої колеги неодноразово зазначали, якщо йдеться про індексацію, осучаснення та підвищення пенсій, для цього є зареєстровані окремі законопроекти, які ми всі одноголосно підтримуємо. Проведення гібридної політики щодо пенсійного забезпечення призведе лише до погіршення умов як нинішніх, так і майбутніх пенсіонерів. Тому ми не будемо голосувати за цю пенсійну реформу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 957 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 19.

Рішення не прийнято.

Поправка 958. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Поправку, подану Юлією Тимошенко, комітет підтримав, за що ми дякуємо. Нею пропонується вилучити положення щодо одержання особами з інвалідністю внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання або страхової виплати, або пенсії по інвалідності. Дякуючи фракції «Батьківщина», такі люди отримуватимуть і пенсію і страхову виплату, і це буде справедливо.

Ще раз дякую комітету, що підтримали дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ви не наполягаєте?

Поправка 959. Не наполягає.

Поправка 1022. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Ми знову повертаємося до питання прожиткового мінімуму. Я наполягаю на тому, що розмір пенсії не може бути нижчий за розмір прожиткового мінімуму. Сьогодні близько 1,4 мільйона пенсіонерів отримують соціальну пенсію, розмір якої нижчий за розмір мінімальної пенсії. Більше того, у нас офіційний прожитковий мінімум у два рази менший за фактичний, який розраховує Міністерство соціальної політики. Це нонсенс, який претендує на занесення до Книги рекордів Гіннеса. Ніде в світі люди не можуть прожити на 30-40 доларів. А ви в цьому законопроекті пропонуєте розмір пенсії на рівні 30-40 доларів, хоча в Україні понад 700 тисяч пенсіонерів отримують і того менше.

Прошу підтримати дану поправку, якою пропоную врівняти розмір пенсійної виплати з розміром фактичного прожиткового мінімуму. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1022 для її підтримки. Голосуємо!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Поправки 1026-1027. Не наполягають.

Поправка 1029. Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні українські пенсіонери! Нормою цього законопроекту пропонувалося зменшити

соціальні виплати дітям шахтарів, металургів, працівників хімічної промисловості у зв'язку з втратою годувальника. Дякуючи моїй колезі Олександрі Кужель, якій на засіданні комітету вдалося відстояти норму про те, щоб повернути всі соціальні виплати, передбачені у зв'язку з втратою годувальника різних складних професій.

Звертаюся до комітету: давайте виправимо недолугість і залишимо чинний коефіцієнт 1,35 для нарахування пенсій, тим самим захистимо мільйони українських пенсіонерів. Прошу підтримати наші поправки стосовно коефіцієнта для пенсіонерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 1030. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Спільними зусиллями народних депутатів вдалося через поправки прибрати деякі кричущі норми урядового законопроекту про пенсійну реформу, захистивши таким чином нинішніх і майбутніх пенсіонерів, які отримують пенсію з інвалідності, зберегти для них можливість отримувати і пенсію, і регресні виплати, відстояти право батьків отримувати пенсію по втраті годувальника, не допустити введення норми про сплату підвищеної ставки єдиного соціального внеску за робітників. Але все це не змінює суті цієї пенсійної реформи, яка, за фактом, несе в собі бартер — Кабмін за транш МВФ розраховується українськими пенсіонерами. Тому ми не будемо голосувати за таку пенсійну реформу. Я не наполягаю на підтвердженні поправки.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 1048. Народний депутат Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Я ще раз хочу звернутися до вас. Є речі, які, незважаючи на назву політичної сили чи політичні переконання, поширюються на всіх. Цю реформу не можна приймати в жодному разі. Ви самі від неї згодом постраждаєте. Підвищення страхового віку і зміна формули у розрахунках пенсій абсолютно неприйнятне рішення, яке лише нашкодить пенсійній системі і майбутнім українським пенсіонерам.

Я прошу поставити на голосування цю поправку. Звертаюся до всіх депутатів, які у своїй більшості відсутні зараз в залі, не голосувати за цю реформу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1048 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 20$.

Рішення не прийнято.

Наступна 1049. Народний депутат Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Ще один нонсенс від уряду. Людей, які планують вийти на пенсію, хочуть зобов'язати підтвердити свій страховий стаж первинними документами. І тут є дві складові цієї проблеми. Якби людина знала, що їй треба буде надавати певний пакет документів, то вона передбачила б це і протягом трудового шляху збирала б усе необхідне. Сьогодні вимагають від осіб, які йдуть на пенсію, первинні документи, при чому уряд не каже, які саме, і невідомо, що вони ще з цього приводу придумають. Це перша складова.

Друга складова проблеми пов'язана із непідконтрольними територіями. Сьогодні там неможливо отримати з архіву хоча б щось. Ні про довідку, ні тим більше про первинний документ мова не йде. Тому норма, запропонована урядом, взагалі паралізує право мільйонів пенсіонерів на отримання пенсій. Прошу ні в якому разі не голосувати за цю пенсійну реформу, а поправку підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1049 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 23$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1057. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Дана поправка подана народними депутатами: Тимошенко Юлією Володимирівною, Іваном Крульком та мною, Вадимом Івченком. Нормою законопроєкту в редакції комітету передбачається, що заробітна плата

для призначення пенсії у 2018 році визначається із середньомісячної зарплати в Україні, з якої сплачено страхові внески за 2016 та 2017 роки. Скажіть чітко: за 2016 чи за 2017 роки.

Ми у своїй поправці пропонуємо чітко встановити, що заробітна плата для призначення пенсії з 1 березня по 31 грудня 2018 року визначається із середньомісячної зарплати в Україні, з якої сплачено страхові внески за 2017 рік. Це буде зрозуміло і не буде затягування термінів врахування зарплати за 2017 рік. Просимо підтримати дану поправку та прокоментувати чому такі розбіжності в роках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1057 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято.

Поправка 1061. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Знову про фермерів, яких хочуть поставити в такі умови, коли займатися аграрною справою буде невигідно. Влада хоче зігнати фермерів з землі, тобто щоб вони самі від неї відмовилися і виставили її на продаж. Вперше за 20 років змінюються умови існування наших українських фермерів. Ми розуміємо, що всі умови, які нам створює МВФ щодо відкриття ринку продажу землі, ви вкладаєте в цю пенсійну реформу, додатковими податками ви зробите так, щоб фермер не міг працювати на українській землі.

Прошу підтримати поправку 1061 про виключення цієї норми. Пропоную вирішити це питання комплексно, не чіпаючи фермерів та української землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1061 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 21.

Рішення не прийнято.

Поправки 1064-1065. Народний депутат Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Про рівень підготовленого урядом і Міжнародним валютним фондом проекту пенсійної реформи говорить той факт, що в першій редакції цієї ініціативи була норма, якою передбачався вихід балерин на пенсію (увага!) у 65 років. Тобто уявіть собі балерину, яка в 65 років танцює, показує Гройсману й іншим свою майстерність. Якщо говорити серйозно, є інша норма — щодо ліквідації індексації пенсії.

Дорогі співвітчизники — 12 мільйонів пенсіонерів — уряд, на жаль, позбавляє вас можливості в ручному необхідному режимі індексувати ваші пенсії, спиратиметься виключно на середній рівень заробітної плати. Ми за те, щоб цю норму виключити.

ГОЛОВУЮЧА. Ставляться на голосування поправки 1064-1065 для їх підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 37$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1094. Народний депутат Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Я хотів би, щоб ми дуже чітко для себе уяснили, що індексація і осучаснення пенсій — це різні речі. Об'єднання індексації та осучаснення пенсій зроблено для того, щоб зменшити суми осучаснення та індексації пенсій. Фракція «Батьківщина» виступає проти об'єднання цих речей.

Осучаснення пенсій, виходячи із збільшеної середньої зарплати, здійснювалося в Україні до 2012 року, потім не здійснювалося осучаснення. Враховуючи це, ми пропонуємо передбачити чіткі норми щодо осучаснення пенсій і застосувати більш дієвий та ефективний механізм осучаснення, який застосовувався до 2012 року.

Прошу підтримати нашу поправку і відновити повноцінне осучаснення пенсій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1094 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1098. Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні депутати! Я хочу звернути вашу увагу на те, що якщо ви приймете цю норму, в країні, окрім уряду, ніхто не буде потрібен, тому що Кабмін вирішуватиме і розмір пенсій, і розмір заробітної плати — усе буде на розсуд Кабінету Міністрів.

Підтримуючи цю пенсійну реформу, за великим рахунком ви скасовуєте свої обов'язки та можливості. Ми за це голосувати не будемо. Прошу мою поправку поставити на голосування.

Звертаю увагу всіх відсутніх у залі: ви відповідатимете за руйнацію з боку держави пенсійних гарантій як нинішніх, так і майбутніх пенсіонерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1098 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1114. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ми пропонуємо, щоб з 1 жовтня 2017 року в разі збільшення розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом, а також у разі збільшення розміру мінімальної заробітної плати, визначеного законом про державний бюджет на відповідний рік, підвищився розмір пенсії, обчислений відповідно до цього закону. Перерахунок пенсії проводиться з дня, встановленого нового розміру прожиткового мінімуму і мінімальної заробітної плати. Дану поправку комітет відхилив. Просимо зал підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1114 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 1268. Не наполягають.

Поправка 1270. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Проектом цієї пенсійної реформи змінюються умови призначення пенсій на пільгових умовах та за вислугу років, а саме передбачається збільшення стажу та віку виходу на пенсію громадянам, які, наприклад, працюють на підземних роботах, хімічних підприємствах, які є в списках 1 і 2. Це погіршує умови пенсійного забезпечення. Такі зміни мають впроваджуватися поступово, щонайменше, протягом п'яти років до виходу на пенсію, щоб такі особи хоча б змогли спланувати своє майбутнє.

Своєю поправкою ми пропонуємо виключити відповідні положення, доручити уряду підготувати проект закону щодо змін умов призначення пенсій за віком на пільгових умовах та за вислугу років. Прошу підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1270 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1274. Народний депутат Семенуха. Прошу.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Нормами урядового законопроєкту суттєво скорочується система пільгових пенсій за вислугу. Справді, сьогодні ця система потребує реформувань. Як наслідок, страждають, наприклад, не судді, а працівники сфер соціального захисту, освіти, охорони здоров'я, які будуть позбавлені права на пільгову пенсію. Очевидною є потреба у перегляді пенсій за вислугу років. Але потрібен більш зважений, поміркований підхід і вже точно не за рахунок вчителів та лікарів.

Моя поправка спрямована на те, щоб залишити пенсії за вислугу років для зазначених категорій громадян. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1274 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1287. Народний депутат Королевська. Прошу.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! У чому безглуздість цієї реформи. Звертаю вашу увагу, що коли приймалася освітня реформа, за яку ми не голосували, там була норма про те, що вчителі мають право на достроковий вихід на пенсію за вислугу років. Через два тижні пенсійна реформа позбавляє вчителів такого права. Це нонсенс! Кого ви такими нормами хочете покарати: знову тих, хто лікує, навчає і тих, хто проводить соціальну роботу?

Шановні колеги, навпаки, ми зобов'язані підтримати вчителів, лікарів та соціальних працівників, а не погіршувати для них умови виходу на пенсію, адже саме від цих людей залежить, якими будуть наші діти і яким буде майбутнє нашої країни. Прошу підтримати поправку.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1287 для її підтримки. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Переходимо до другої частини поправок.

Поправка 1300. Не наполягає.

Поправка 1304. Не наполягає.

Поправка 1310. Не наполягає.

Поправка 1317. Не наполягає.

Поправка 1325. Не наполягає.

Поправка 1331. Не наполягає.

Поправка 1336. Не наполягає.

Поправка 1341. Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Запропоноване у статті 115, власне кажучи, дуже гарно ілюструє блюзнірство цього законопроекту. Пропозиція щодо розміру страхового стажу для окремих категорій громадян, визначених в цій статті, є абсолютно абсурдною. Тому що особам, хворим на гіпофізарний нанізм (ліліпути), диспропорційні карлики, особам з інвалідністю по зору І групи — сліпі та особи

з інвалідністю з дитинства І групи, жінкам, які народили п'ятеро або більше дітей і виховали їх до шестирічного віку, і матерям осіб з інвалідністю з дитинства, які виховали їх до зазначеного віку, держава має допомагати, а не встановлювати абсолютно дурнуватий божевільний розмір мінімального страхового стажу для виходу на пенсію: у чоловіків — не менше 20 років, у жінок — не менше 15 років. Це абсолютно неприпустимо!

Я пропоную для осіб, які потребують підтримки держави, зменшити розмір страхового стажу, запропонований урядом Гройсмана — Порошенка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1341 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1357. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Я хотів би звернути увагу присутніх тут народних депутатів на необхідність врахування інтересів і пенсійних прав тих людей, які у підземних умовах працюють в системі метрополітену, на його будівництві. Я вважаю, і це підтверджується положеннями Статуту Міжнародної організації праці, підтримується профспілками, що ми повинні дати можливість цим людям отримати відповідні пільги при виході на пенсію, нарахуванні трудового стажу. Прошу колег підтримати цю поправку, напрацьовану Соціал-демократичною партією, профспілками і Соціалістичною партією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1357 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41.$

Рішення не прийнято.

Поправка 1394. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Колеги, я ще раз наполягаю на тому, щоб ми залишили існуючі норми з призначення пенсії за вислугу років. Я вже казав, що це стосується багатьох

професій: доярки, свинарки, трактористи, робітники, які працюють на підземних роботах, в метрополітені, на хімічних підприємствах, металурги, шахтарі, освітяни — усі за списками 1 і 2. Ми пропонуємо залишити цю норму. Люди, коли починали свою трудову діяльність, розраховували саме на пільговий страховий стаж. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1394 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1392. Сугоняко. Будь ласка.

СУГОНЯКО О.Л. Сумщина, Соціал-демократична партія. Шановні колеги! Пропоную до підпункту 30 додати абзаци дев'ятий-десятий такого змісту: «До запровадження професійних пенсійних систем особам, передбачених статтями 52, 54 та 55 Закону України «Про пенсійне забезпечення», пенсії за вислугу років призначаються за їх зверненням при дотриманні всіх умов, передбачених Законом України «Про пенсійне забезпечення». Тобто пропонується залишити існуючі норми призначення пенсії за вислугу років, а питання щодо подальшого реформування цієї системи розглянути під час запровадження професійних пенсійних систем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1392 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1400. Не наполягає.

Поправка 1403. Не наполягає.

Поправка 1396. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Враховуючи те, що в залі з'явилися народні депутати України, я хотів би ще раз просити проголосувати за унікальну і надзвичайно важливу, фантастичну для цього законопроекту норму про збереження права виходу на пенсію за вислугу років, яка стосується вчителів, лікарів,

людей, які працюють в нестандартних умовах і які щодня віддають своє життя, своє здоров'я для розбудови нашої незалежної України.

Окремо хочу зазначити, чому не приймається ця норма. Щойно директор Світового банку у справах України Сату Кахконен заявила, що вони узгодили із керівництвом держави проект відповідної пенсійної реформи. Тоді давайте в Конституції запишемо, що в нас МВФпрезидентська республіка, а не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1396 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1409. Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Пропонується зберегти діючу систему пільгових пенсій саме для вчителів і лікарів, які на сьогодні мають найнижчий рівень оплати праці. Держава не забезпечує їм гідних умов праці. Тому збереження пільгових пенсій — це той обов'язок, який ми маємо виконати.

Разом з тим своєю поправкою я підтримую норму законопроекту щодо збереження запропонованого урядом порядку підтвердження сплати страхових внесків для призначення пенсій військовослужбовцям. Тобто військові частини на період проходження особою служби мають забезпечувати сплату ЄСВ і надавати звітність щодо сплати особою ЄСВ для подальшого обчислення пенсій. Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1409 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1410. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! Пропоную частину третю підпункту 30 пункту 22 проекту закону доповнити положенням такого

змісту: «Протягом п'яти років після набрання чинності Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» військовими частинами та органами, які виплачують грошове забезпечення відповідно до законодавства, до Пенсійного фонду подаються відсутні персоніфіковані відомості про грошове забезпечення та сплату страхових внесків за період з 1 липня 2000 року по 31 грудня 2016 року, необхідні для призначення пенсій військовослужбовцям». Це робиться з метою зарахування за довідками до страхового стажу військовослужбовця періоди, які я озвучила, і відомості, відсутні в Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Сьогодні під стінами Верховної Ради стоять люди з плакатами і запитують: чому до страхового стажу зараховується строкова військова служба, а участь в АТО — ні? Я прошу голову комітету прокоментувати, якого компромісу досягнуто щодо АТО. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Денісова, ви будете коментувати? Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги! У своїй доповіді я наголошувала, що норму щодо учасників АТО включено в текст законопроекту. Під стенограму ще раз кажу, що стаж військової служби по 31 грудня 2017 року зараховується як страховий стаж незалежно від сплати страхових внесків. Зона АТО — це місце, де учасники АТО служили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1410 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1416. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Ця поправка спрямована на збереження величини оцінки одного року страхового стажу — 1,35 відсотка. Запропонована Кабінетом Міністрів

України норма щодо зменшення величини оцінки одного року страхового стажу з 1,35 до 1 призведе, як тут вже неодноразово казали представники різних фракцій, до істотного зменшення розміру пенсій — майже на 30 відсотків, тобто на третину, для пенсіонерів, які вийдуть на пенсію після набрання чинності цим законом. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1416 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1417. Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Саме в цій поправці ми пропонуємо виключити запропоновану урядом норму, в якій дуже добре прослідковується маніпуляція.

Крім того, про що казала колега Острікова, а саме про збереження коефіцієнта 1,35, на чому постійно наголошує «Батьківщина», бо це є однією із ключових норм наших поправок до цього законопроекту, є інший момент — осучаснення пенсій, виходячи із розміру середньої заробітної плати, з якої сплачено страхові внески, за 2014-2016 роки. Це робиться для того, щоб осучаснити пенсії за меншим розміром середньомісячної заробітної плати.

У своїй поправці ми пропонуємо, по-перше, зберегти коефіцієнт 1,35, а по-друге, осучаснювати пенсії, виходячи із розміру середньої заробітної плати, з якої сплачено страхові внески, за 2016 рік, щоб у такий спосіб реально збільшити розмір пенсій пенсіонерам, а не розказувати про те, що ці закони їх реально збільшать. Прошу підтримати і припинити займатися маніпуляціями.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1417 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 1418. Наполягає.

Пані Кужель, я не розумію для чого ви брали 5 хвилин, які поправки ви знімали.

КУЖЕЛЬ О.В. Вас не было, поэтому вы и не понимаете.

Фракція «Батьківщина». Наразі наполягаю на поправках 1418 і 1467, бо вони продовжують тему, на якій щойно наголосив пан Крулько. Згідно з Конституцією Верховна Рада, Кабінет Міністрів, Президент не мають права приймати рішення, які погіршують чинне законодавство. Тільки прийняли Закон «Про освіту», яким передбачається норма виходу вчителів на пенсію за вислугу років, і Президент його підписав, у цьому законопроекті ви змінюєте цю норму і вчителі вже не мають права виходити на пенсію за вислугою років.

Те саме стосується і коефіцієнта 1,35. Він був введений, коли Прем'єр-міністром була Юлія Тимошенко, а міністром соціальної політики — шанована тут Людмила Денісова. Ці дві жінки допомогли всім пенсіонерам вижити — без додаткових змін до законів і бюджетів убезпечили пенсії від інфляції, яка була тоді.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1418 для її підтримки. Голосуємо!

((3a)) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 1420. Народний депутат Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Чому ми змушені наголошувати на тому, як під гарними гаслами, насправді, збільшується, де-факто, пенсійний вік, а пенсії при цьому сильно і не підвищаться. Своєю поправкою я намагаюся виправити, тобто виключити норму, яку пропонує уряд Порошенка — Гройсмана, про те, що пенсії, призначені відповідно до цього закону до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій», з 1 жовтня 2017 року будуть перераховані із застосуванням середньої заробітної плати за 2014-2016 роки із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 (наразі чинний коефіцієнт — 1,35). Тобто чорним по білому пишеться, що відповідна величина зменшується, підвищення не таке велике як людям

розповідають. А якщо говорити про людей, які виходитимуть на пенсію з 1 січня 2018 року, то там ще...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1420 для її підтримки. Голосуємо!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1435. Народний депутат Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! У своїй поправці я пропоную провести перерахунок нинішнім пенсіонерам із застосуванням коефіцієнта 1,35 замість 1, як пропонує уряд.

Ще раз хочу звернути увагу громадян, які слухають або дивляться нашу трансляцію. Оте осучаснення, про яке нам розповідає уряд, має відбутися не за діючим коефіцієнтом 1,35, а за коефіцієнтом 1. Наприклад, для пенсіонера, який має 35-річний страховий стаж, різниця в осучасненні становитиме близько 1000 гривень.

Я взагалі не розумію логіки зменшення коефіцієнта до 1. Чинне законодавство чітко визначає: якщо в країні запроваджені і діють другий і третій рівні, застосовується коефіцієнт оцінки страхового стажу 1,08. Уряд, не впроваджуючи другого рівня, понижує коефіцієнт до 1. Чи це означає, що уряд не збирається впроваджувати другого накопичувального рівня? Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1435 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1438. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Ми також, як і попередній виступаючий, звертаємо увагу на абсолютно нищівну норму — зменшення коефіцієнта страхового стажу. Переводячи на просту мову, вас, 12,5 мільйона пенсіонерів, намагаються пограбувати. Це найбільша афера за останні 15-20 років. Усе було: і спроба Тігіпка

збільшити пенсійний стаж, знову-таки в угоду Міжнародному валютному фонду, і поламати пенсійну систему, і узурпувати контроль над нею. Сьогодні на законодавчому рівні пропонують норму, якою відбирають у вас третину від заробленого вами важкою працею, вашими мозолями.

Соціал-демократична партія, Соціалістична партія України, профспілки звертаються до присутніх у залі депутатів, особливо мажоритарників: проголосуйте, зніміть з себе гріхи за голосування цієї ганебної реформи і норми.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1438 для її підтримки. Голосуємо!

(3a) - 50.

Поправку не підтримано.

Поправка 1441. Не наполягає.

Поправка 1457. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Що пропонується? Пенсіонеру, який вийде в цьому році на пенсію, призначення пенсії здійснюватиметься з урахуванням розміру середньої заробітної плати за 2014-2016 роки, яка становила 3764 гривні. Хочу нагадати, що у 2016 році розмір середньої заробітної плати становив вже 5200 гривень, тобто є зменшення на 1500. Це така маніпуляція від уряду, який хоче зменшити розмір нарахування пенсій.

Цією поправкою ми передбачаємо осучаснення пенсій, виходячи із розміру середньої заробітної плати в галузі економіки за 2016 рік. Саме так буде чесно і справедливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1457 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46.$

Поправку не підтримано.

Поправка 1461. Сугоняко. Будь ласка.

СУГОНЯКО О.Л. Сумщина, Соціал-демократична партія. Шановні колеги! Пропонуємо абзаци дев'ятнадцятий-двадцятий пунк-

ту 4⁴ викласти в такій редакції: «З 1 жовтня 2017 року по 31 грудня 2020 року при призначенні пенсії застосовується величина оцінки одного року страхового стажу 1,35». Це дуже принципово, на цьому наполягають профспілки, цю норму підтримують Соціалістична і Соціал-демократична партії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1461 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 51.

Поправку не підтримано.

Поправка 1466. Семенуха, Острікова не наполягають.

Поправка 1467. Кужель не наполягає.

Поправка 1418. Кужель не наполягає.

Поправка 1496. Семенуха не наполягає.

Поправка 1497. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Я хотів би звернути увагу на надзвичайно важливу принципову норму. У майбутньому, дорогі пенсіонери, рішення щодо індексації вашої пенсії прийматиме Кабінет Міністрів України, ніякої автоматичної індексації вашої пенсії не планується. Не треба тут казки розказувати. Ми звертаємося зараз до присутніх депутатів-мажоритарників з вимогою, якщо хочете, з проханням проголосувати за норму, яку ми пропонуємо, для того щоб захистити простих українських пенсіонерів.

Ще раз хочу наголосити, після голосування цієї пенсійної реформи Соціал-демократична та Соціалістична партії надрукують екстрений випуск газети «Товариш», в якій опублікують прізвища всіх без винятку народних депутатів, які проголосують за цю жахливу катастрофічну вбивчу пенсійну реформу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, прошу виступати по суті поправок.

Ставиться на голосування поправка 1497 для її підтримки.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Поправку не підтримано.

Поправка 1501. Пані Кужель не наполягає.

Поправка 1516. Не наполягає.

Поправка 1546. Не наполягають.

Поправка 1559. Королевська наполягає. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Що сьогодні пропонується? Частині пенсіонерів заморозять пенсію і не індексуватимуть до 2021 року, частині пенсіонерів пенсію підвищать (вдумайтеся!) на 61 гривню за курсом, який пропонується в проекті бюджету на 2018 рік, — це майже на 2 долари. І це при тому, що в нас скасовано держрегулювання на ціни, тарифи, соціальні продукти, і розмір пенсій до 2021 року не змінюватиметься. Це ви називаєте підвищенням пенсій! Це ви називаєте пенсійною реформою!

Тому ми наполягаємо на індексуванні та підвищенні пенсій згідно з чинним законодавством і не маніпулювати цією реформою, не називати її підвищенням пенсій, тому що це просто знущання над нинішніми та майбутніми пенсіонерами. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1559 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1561. Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Моя поправка спрямована на більш справедливе врегулювання питання пенсійного забезпечення жінок, яким було призначено пенсію достроково у 55 років відповідно до пункту 7 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Нормою даного законопроекту для таких жінок передбачається зменшення розміру пенсій. Наразі зменшений розмір пенсії отримують в Україні 195 тисяч жінок, при цьому 104 тисячі жінок одержують пенсію у розмірі, який нижчий прожиткового мінімуму.

Я пропоную для таких жінок встановити мінімальну пенсію, розмір якої не повинен бути нижчий за встановлений законом

прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність. Прошу підтримати і відновити справедливість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1561 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 56$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1564. Пані Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Ця поправка, по суті, є похідною від пропозиції щодо виключення з проекту закону положень, якими збільшується страховий стаж. Пропонується не змінювати редакції пункту 7^2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Прошу її підтримати.

Уряд цей законопроект презентує нам як справедливий. Якщо цю поправку не буде підтримано залом, пропоную назву законопроекту змінити на «Закон про підвищення пенсій, підвищення страхового стажу і пенсійного віку новим пенсіонерам». Ми ж за справедливість, тоді давайте казати людям правду, що ми одним даємо, а в інших забираємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1564 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 1577. Семенуха не наполягає.

Поправка 1578. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Усім вже зрозуміло, що вилікувати пенсійну систему та зробити бездефіцитним Пенсійний фонд можна лише одним шляхом — відновлюючи економіку, створюючи робочі місця, сплачуючи гідну заробітну плату і, безумовно, легалізовуючи тіньову зайнятість. Підвищення страхового стажу, а тобто підвищення пенсійного віку, обмеження пенсій, заборона вчителям,

лікарям, соціальним працівникам виходити достроково на пенсію не є тим шляхом, який врятує сьогодні Пенсійний фонд.

Тому ми звертаємося до вас з проханням, ще ε час виправити це, підтримати поправки, які забезпечать жінкам вихід на пенсію у віці не більше ніж 58 років. Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1578 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Поправку не підтримано.

Поправка 1585. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Я хотів би звернути увагу колег на порушення прав держслужбовців, працівників місцевих органів влади. Усі ці 27 років платилися їм мізерні зарплати. Люди сподівалися, що буде порятунок національної економіки і буде гідна пенсія, але цього не передбачається, їх інтереси абсолютно не враховані. Міжнародний валютний фонд — хазяїн нинішнього уряду, парламенту, коаліції — заявляє про те, що немає грошей. У Маніфесті соціалістів, соціал-демократів і профспілок України, який був прийнятий 1 жовтня, ми підказуємо, де взяти гроші.

Перше. Реприватизація підприємств, де власники не виконали своїх приватизаційних зобов'язань перед простими людьми.

Друге. Конфіскація об'єктів у власників, які отримали підприємства через корупційні схеми та за суттєво заниженою вартістю.

Третє. Спрямування коштів, вилучених у політиків, чиновників, прокурорів, суддів, інших декларантів відповідно до законодавства після перевірки їх декларацій, на соціальні потреби.

Четверте. Реалізація політики жорсткої детінізації економіки, максимальна криміналізація...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1585 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Поправку не підтримано.

Поправка 1601. Івченко не наполягає.

Поправка 1615. Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги! Я прошу звернути увагу на мою поправку 1716, в якій пропонується зберегти чинну редакцію закону і не підвищувати пенсійного віку для жінок. У законопроєкті, який пропонується, заховано норму, яка збільшує... (Шум у залі). Ні, з 2004 року було по півроку, а тепер через рік перескочує, тим самим збільшує вік для жінок на рік. Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1615 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 63.

Поправку не підтримано.

Поправка 1617. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Тисячі людей, які повірили державі, довірилися системі, працювали все життя на державу, отримували заробітну плату нижчу ринкової, при цьому сплачували підвищені розміри соціальних внесків, і все це заради більш високих пенсій, тепер будуть позбавлені такого права. Ви вважаєте, це правильно? Це руйнування засад державної служби. Ідеться не про міністрів і народних депутатів, а про звичайних держслужбовців.

Тому ми пропонуємо або компенсувати людям ті завищені виплати, які вони вже сплатили, або дати перехідний період, щоб держслужбовці прийняли рішення, чи хочуть вони далі працювати на державній службі за мізерну зарплату, жертвуючи своїм здоров'ям та нервами. Прийняття норми, запропонованої урядом, зруйнує престижність державної служби. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1617 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44.$

Поправку не підтримано.

Поправка 1631. Івченко не наполягає.

Поправка 1673. Королевська наполягає. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Я ще раз хочу звернути вашу увагу на держслужбовців, які все життя, незважаючи на те, хто був при владі, хто був Президентом, Прем'єр-міністром, Головою Верховної Ради, пропрацювали на благо України. Ідеться не про міні-

стрів і не про вас, шановні народні депутати, а про звичайних держслужбовців, які мали право на особливу пенсію, оскільки сплачували завищений розмір ЄСВ. Тепер ви скасовуєте це їхнє право, тобто тисячі людей, які повірили державі, довірилися системі, працювали все життя на державу, отримували заробітну плату, розмір якої нижчий ринкової, будуть повністю позбавлені цього законного конституційного права.

Я прошу підтримати мою поправку, якою пропоную захистити наших держслужбовців, які працювали і працюють на нашу країну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1673 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 50.

Поправку не підтримано.

Поправка 1675. Королевська наполягає. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Сьогодні на непідконтрольних Україні територіях проживають сотні тисяч людей, які за різних обставин — стан здоров'я, брак коштів, інше — не можуть виїхати на контрольовану територію. У переважній більшості — це бабусі та дідусі, люди з обмеженими можливостями, які просто не в спромозі переїхати, зареєструватися як переселенці, отримати довідку і таке інше. Сьогодні вони позбавлені пенсій.

Ми пропонуємо врегулювати дане питання, тим самим виконати рішення Вищого адміністративного суду України, який зобов'язав уряд відновити пенсійні виплати громадянам України, що проживають на тимчасово непідконтрольних Україні територіях. Прошу підтримати цю поправку, щоб встановити справедливість для всіх громадян України, незалежно від їх місця проживання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1675 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 38$.

Поправку не підтримано.

Поправка 1692. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Дана поправка подана Юлією Тимошенко, Іваном Крульком і мною. В ній ми пропонуємо установити, що нараховані суми пенсії, на виплату яких пенсіонер мав право, але не отримав у зв'язку з перебуванням на тимчасово неконтрольованих державною владою України територіях Донецької та Луганської областей, виплачуються за минулий час без обмеження будь-яким строком після повернення державного контролю над вказаними територіями.

Колеги, за цю поправку «Батьківщини» ми боролися на засіданні комітету, її підтримав і комітет, і уряд. Я дякую, що вона врахована і саме в редакції, яку запропонувала наша фракція. Усім цим людям, які тимчасово не отримували пенсій, будуть здійснені ці виплати

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1692 для її підтримки.

Зніміть голосування. Це був обмін думками. Голосувати не треба.

Поправка 1693. Семенуха не наполягає.

Поправка 1695. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Я так зрозумів, у коаліції є намір робити пенсійну реформу до останнього живого пенсіонера. Сьогодні жодну із поправок, що пропонувалися опозицією для захисту інтересів простих людей, захисту їх пенсійних прав, не було підтримано. Це демонструє рівень дискусії і зміст парламенту, де узурповано владу окремими фракціями, які купили прихильність інших фракцій у парламенті, щоб протягнути цю емвеефівську пенсійну реформу. Дивіться, як хто буде голосувати, і робіть висновки.

Міжнародний валютний фонд, залякуючи, у корупційний спосіб притискаючи до стінки окремі політичні сили, фракції в парламенті, сьогодні встановив контроль над українським парламентом. Це зазіхання на суверенітет нашої держави, на її незалежність! Сьогодні парламенту немає! Є департамент Міжнародного валютного фонду.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1695 для її підтримки. Прошу визначатися.

Усі запитують, коли буде голосування. Мені важко сказати. Думаю, максимум, півгодини. Тому потихеньку збирайтеся у сесійній залі.

((3a)) - 37.

Поправку не підтримано.

Поправка 1698. Королевська не наполягає.

Поправка 1700. Острікова не наполягає.

Поправка 1716. Кужель не наполягає.

Поправка 1717. Івченко наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ми могли осучаснити пенсії окремим законом, і чинне законодавство це дозволяє робити. Ми могли скасувати оподаткування пенсій працюючих пенсіонерів, яке ганебно запровадив уряд Яценюка, окремим законом, поданим народними депутатами. Натомість уряд нам пропонує «справедливість»: 35 років трудового страхового стажу, зменшення на 30 відсотків коефіцієнта нарахування пенсій, викинути 2 мільйони людей і платити їм соціальний внесок — мінімальне утримання від держави. Це взагалі не реформа, а така собі оптимізація, коли за рахунок одних людей дещо підвищать пенсію іншим.

На наше велике переконання, ми маємо доопрацьовувати цю реформу, «Батьківщина» не голосуватиме за неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1717 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Поправку не підтримано.

Поправка 1718. Семенуха не наполягає.

Поправка 1719. Острікова не наполягає.

Поправка 1720. Королевська не наполягає.

Поправка 1759. Не наполягає. Дякую вам, шановний пане Левченко.

Поправка 1761. Головко не наполягає.

Поправка 1763. Кужель не наполягає.

Поправка 1764. Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Ця поправка наочно демонструє всю так звану справедливість в урядових ініціативах. Урядовий законопроект суттєво погіршує умови пенсійного забезпечення шахтарів. На сьогодні мінімальний розмір пенсії шахтарів зі стажем не менше ніж 15 років встановлюється незалежно від місця останньої роботи у розмірі 80 відсотків середньої заробітної плати шахтаря. У проекті закону пропонується встановити, що до розрахунку береться будь-яка зарплата за трудову діяльність, яка, як правило, менша від зарплати шахтаря. За даними Державної служби статистики у працівників добувної галузі у 2017 році розмір середньої заробітної плати був на 27 відсотків більший, ніж в інших секторах економіки.

Тому я пропоную залишити чинні правила, дати шахтарям хоча б ту пенсію, яку вони сьогодні заслуговують згідно чинного законодавства. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1764 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 58.

Поправку не підтримано.

Колеги, я пропустила поправку 1647, на якій наполягає автор пані Пташник.

Увімкніть мікрофон Пташник. Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю. Дякую. Шановні колеги! Моя поправка стосується того, щоб осіб, які отримали звання — доктор наук, доктор філософії, кандидат наук, але в їхніх дисертаціях був виявлений плагіат, позбавляти права на наукову пенсію. Як на мене, несправедливо і нечесно, якщо такі псевдонауковці, позбавлені відповідного звання, матимуть право на наукові доплати. Наразі комітет це не врахував.

Тому я прошу поставити на голосування і підтримати мою поправку. Це буде справедливо і чесно по відношенню до тих науковців, які заробили наукові доплати виключно своїм розумом, а не використовуючи чужі дисертації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1647 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 68.

Поправку не підтримано.

Поправка 1766. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Я пам'ятаю той день, коли в цьому залі 446 депутатів проголосували за Закон «Про підвищення престижності шахтарської праці», ініціаторами якого були Юхим Звягільський, Михайло Волинець, Андрій Кожем'якін, Віктор Турманов. Тоді це було рекордне голосування і справжня перемога для працівників вугільної промисловості. В урядовій ложі сиділи не міністри, а шахтарі – герої України. Сьогодні наші міністри з гімном зустрічають баржі з американським та африканським вугіллям. Такого сорому країна не знала, навіть, у кризовий 2008 рік, не було зупинено жодної шахти. Шановні, невже ми будемо годувати африканських шахтарів, відбираючи останні копійки у наших шахтарів?

Прошу підтримати мою поправку та залишити всі права, гарантовані законом про престижність шахтарської праці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1766 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 52.

Поправку не підтримано.

Поправка 1780. Королевська не наполягає.

Поправка 1781. Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Те, що пропонується в законопроєкті, чудово показує, що замість того, щоб шукати джерело надходжень до державного бюджету для виплати нормальних пенсій, уряд, навпаки, пропонує преференції найбагатшим верствам населення. Пропонується збільшити максимальну суму, з якої сплачується єдиний соціальний внесок, до 15 мінімальних заробітних плат — це 48 тисяч гривень. А доцільно було б взагалі відмінити будь-яке обмеження і запровадити єдиний прогресивний податок з доходів громадян, який включав би і ПДФО, і ЄСВ, не мав верхнього обмеження, що належним чином

наповнювало б бюджет, і тоді можна було б платити справедливі пенсії, а не цей мізер, який ви пропонуєте.

Натомість, ви пропонуєте, щоб усі, хто отримує понад 48 тисяч гривень, не сплачували ЄСВ. Ну що за маячня. Це абсолютно неприпустимо. Пропоную це прибрати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1781 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 50.

Поправку не підтримано.

Поправка 1782. Острікова не наполягає.

Поправка 1795. Каплін наполягає. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Ця поправка стосується нерівності і несправедливості в оплаті ЄСВ між простою людиною і державними службовцями, чиновниками, зокрема: керівником «Нафтогазу», керівниками державних підприємств та інших державних монополій, які отримують заробітну плату у розмірі близько мільйона доларів Сполучених Штатів Америки.

Ми пропонуємо передбачити скасування чинної на даний час максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, як несправедливу дискримінаційну норму, внаслідок якої особи, які отримують мільйонні зарплати, не сплачують на гідному рівні внески до Пенсійного фонду, що призводить до дефіциту Пенсійного фонду. Разом з тим урядом Яценюка ініціювалося оподаткування пенсій українських громадян. Цю нерівність треба прибрати. Мільйонери, керівники державних підприємств «Нафтогазу», мають платити високий рівень ЄСВ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1795 для її підтримки. Прошу визначатися.

Колеги, ми наближаємося до фінішу. Прохання повертатися до залу.

((3a)) - 58.

Поправку не підтримано.

Поправка 1797. Королевська не наполягає.

Поправка 1801. Кужель не наполягає.

Поправка 1802. Королевська не наполягає.

Поправка 1803. Королевська не наполягає.

Поправка 1804. Королевська не наполягає.

Поправка 1805. Кужель не наполягає.

Поправка 1829. Королевська не наполягає.

Поправка 1830. Кужель не наполягає.

Поправка 1831. Королевська не наполягає.

Поправка 1833. Семенуха не наполягає.

Поправка 1834. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Дякую, шановна пані головуюча. Фракція «Самопоміч». Я одразу говоритиму про поправки 1834 і 1836. Наразі чинною редакцією статті 10 Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачається одноразова сплата особою ЄСВ за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню. Згідно з проектом закону пропонована сума ЄСВ за кожен місяць такого періоду не може бути меншою за мінімальний страховий внесок, помножений на коефіцієнт 2 або 1,5. Тобто сума сплачуваного ЄСВ істотно збільшується. Мені кажуть, що комітет дослухався до пропозицій народних депутатів і мою поправку врахував. Тому я прошу не ставити її на голосування, а надати можливість голові комітету підтвердити це чи спростувати, і відповідно виправити в таблиці поправок.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голово комітету, поясніть позицію комітету.

ДЕНІСОВА Л.Л. Були проведені консультації і ваші поправки враховані – дана норма залишається в чинній редакції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на голосуванні? Пані Ірино, продовжуйте розгляд поправок.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 1835. Народний депутат Івченко наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я хотів би сказати про ще одну маніпуляцію. Наприклад, людям, які не мають відповідного трудового стажу, пропонують збільшити пенсійний вік ще на два роки. Тобто сьогодні можна отримувати пенсію в 63 роки, пропонується збільшити пенсійний вік до 65.

Що буде з майбутніми пенсіонерами вже з наступного року. Збільшується страховий стаж на 10 років. Багатьох пенсіонерів буде переведено на інші форми оплати не з Пенсійного фонду і коефіцієнт нарахування буде зменшений на 30 відсотків. Я хотів би, щоб ми думали про сьогодення. Те, що відбудеться, а саме: зняття оподаткування, про що говорили опозиційні фракції, можна було провести окремим законом, щодо осучаснення пенсій є законодавство, і уряд має це робити, бо це його функціональні обов'язки і...

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 1835 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 60$.

Поправку не підтримано.

Поправка 1836. Острікова не наполягає.

Поправка 1861. Кужель не наполягає.

Поправка 1863. Кужель не наполягає.

Поправка 1865. Не наполягає.

Поправка 1866. Семенуха наполягає. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Для забезпечення прав осіб передпенсійного віку законопроектом пропонується квотування для підприємств щодо їхнього працевлаштування. Взагалі принцип квотування викликає чимало дискусій, у тому числі і в цьому залі. Знаємо, що принцип квотування, який

застосовується сьогодні для людей з інвалідністю, викликає дискримінацію, фактично, нівелюється. В окремих населених пунктах бізнес позбавлений права наймати собі таких людей, бо фізично таких людей немає. Тому є величезне питання у такий спосіб стимулювати бізнес. Але якщо вже йти шляхом квотування, треба хоча б зробити індивідуальні умови для різних типів підприємств.

Даною поправкою я пропоную диференціацію для працевлаштування осіб, яким до настання права на пенсію залишилося 10 років, та іншим особам. Це хоч трохи врівноважить цю пропозицію до існуючих реалій. Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1866 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 65.$

Рішення не прийнято.

Поправка 1908. Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ідеться про внесення змін до Закону «Про прокуратуру». Законопроєктом пропонується, щоб додаткове пенсійне забезпечення працівників прокуратури здійснювалося відповідно до Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення». Але незрозуміло, з яких саме внесків робитимуться сплати до недержавного пенсійного страхування. Якщо зазначені особи робитимуть це добровільно, тоді потрібно зазначити у даних нормах.

Враховуючи вищевикладене, ми пропонуємо чітко зазначити, що додаткове пенсійне забезпечення є добровільним та при сплаті внесків із власних доходів. Прошу підтримати нашу поправку і виправити ту недолугу норму, яку запропонував комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1908 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 1917. Не наполягає.

Поправка 1918. Не наполягає.

Поправка 1939. Не наполягає.

Поправка 1948. Не наполягає.

Поправка 1969. Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Це дуже важлива поправка. Комітет погодився виключити норму про те, що потерпілий, який одночасно має право і на страхову виплату, і на пенсію, має обрати один вид виплати і врахувати нашу пропозицію щодо призначення потерпілій особі і соціальної виплати, і пенсії. Дякую за це і комітету, і міністерству.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1976. Не наполягає.

Поправка 1977. Не наполягає.

Поправка 1980. Не наполягає.

Поправка 1982. Не наполягає.

Поправка 1985. Не наполягає.

Поправка 1988. Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Дуже важлива поправка. Законопроектом передбачається скасування виплат спеціальних пенсій для науковців. Особливо цинічно це виглядає на фоні встановлення нових пенсій для суддів. Я пропоную зберегти право наукових працівників у цій частині. В бюджет на 2017 рік на виплату різниці в пенсійному забезпеченні науково-педагогічних працівників закладено 46,5 мільйона гривень. У рамках бюджету це не така вже значна сума, а пенсії працівників наукової галузі не є статтею видатків, на якій треба економити. Я глибоко переконаний, що без науки в країни немає майбутнього. Прошу підтримати і зберегти пенсії для наукових працівників.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1988 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 59.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Вибачте, поправку 1985 я вже називав. Вас не було в залі. У вас ще ϵ багато інших поправок.

Поправка 2031. Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Пане Голово, я зняв майже всі свої поправки, тому я говоритиму, можливо, не по суті поправки. Хочу нагадати ситуацію, коли минулий уряд скасував у містах та селищах категорії 4 посиленого радіологічного контролю безкоштовне харчування дітей у школах. І минулий і нинішній уряди чогось принципово не хочуть бачити категорію 4 як пільгову в тих чи інших соціальних програмах. Нинішній уряд принципово категорично заборонив виходити раніше на пенсію тим людям, які проживають у четвертій зоні.

Людмило Леонтіївно, можливо, за результатами наших дискусій в Кончі-Заспі, ми зобов'язали б цей уряд, який так недобре ставиться до чорнобильців категорії 4, провести дослідницький аналіз, в якій місцевості діти, літні люди хворіють більше, а тоді вже приймали б таке рішення. Прошу поставити на голосування мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2031 для її підтримки. Прошу визначатися.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 2034. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Логіка даного законопроекту така: усе, що погане, вступає в дію зараз, а все, що добре, трохи пізніше.

Ми наполягаємо на тому, щоб прибрати з цього законопроекту норми, якими позбавляють металургів, шахтарів, хіміків та інших представників надважливих професій права на достроковий вихід на пенсію. Це є абсолютно неприпустимим. Таким людям необхідно повернути це право, а також залишити у спокої вчителів, медичних і соціальних працівників.

Шановні колеги, майте совість! Не треба зараз погіршувати умови виходу людей на пенсію, бо роботи і так немає. Введення квот

для роботодавців не допоможе. Залиште людям право виходити на пенсію у нормальному віці!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2034 для її підтримки. Прошу голосувати.

((3a)) - 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 2002. Сугоняко. Будь ласка.

СУГОНЯКО О.Л. Сумщина, Соціал-демократична партія. Шановні колеги! Пропоную внести зміну до пункту 29 (Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність») і статтю 37 викласти в такій редакції: «Держава встановлює для наукових (науково-педагогічних) працівників, які мають необхідний стаж наукової роботи, пенсії на рівні, що забезпечує престижність наукової праці». Таким чином ми підтримаємо престижність і наукової праці, і науково-технічної діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2002 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 76$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2064. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Мінсоцполітики безпідставно тлумачить, що пенсія за втрату годувальника повинна нараховуватися не з фактичного розміру пенсії, яку отримував годувальник на день смерті, а з розміру пенсії, яка йому належить відповідно до закону. Даною поправкою ми пропонуємо, щоб пенсія за втрату годувальника призначалася із фактичного розміру пенсії, яку отримував годувальник на день смерті відповідно до законів України. Просимо підтримати дану поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2064 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 2066. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Починаючи з 2015 року, влада обкрадала, в прямому сенсі цього слова, працюючих пенсіонерів — забирала 15 відсотків від їхніх пенсій або взагалі позбавляла їх пенсій. Слава Богу, до вас дійшло, що ефективності від цього для Пенсійного фонду немає ніякої, наразі ви пропонуєте це скасувати. Це правильно. Але внаслідок цього працюючий пенсіонер за цей час втратив суму коштів у розмірі чотирьох пенсій. Ми пропонуємо, щоб держава компенсувала людям їхні втрати внаслідок непрофесійності уряду. Прошу підтримати мою поправку та відшкодувати працюючим пенсіонерам гроші, які ви відібрали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2066 для її підтримки. Прошу голосувати.

(3a) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 2104. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. У червні 2016 року ви позбавили металургів, шахтарів, хіміків та інших представників найважливіших професій права на достроковий вихід на пенсію. Зараз ви позбавляєте вчителів, працівників соціальної сфери та охорони здоров'я права виходу на пільгову пенсію.

Шановні колеги! Сьогодні в країні немає робочих місць, економіка в занепаді, тому просимо залишити в спокої цих людей, які своїм здоров'ям вже заплатили за право виходити на пільгову пенсію та спокійно жити в своїй країні. Ми наполягаємо на тому, щоб для металургів, шахтарів, хіміків, медичних працівників, працівників соціальної сфери та охорони здоров'я, вчителів було залишено право виходу на пільгову пенсію. Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2104 для її підтримки. Прошу визначатися.

((3a)) - 59.

Рішення не прийнято.

Колеги, залишилося всього кілька поправок. Через 5-7 хвилин відбудеться голосування.

Прошу секретаріат Верховної Ради України, голів фракцій запросити депутатів до залу для прийняття рішення. Будь ласка, дуже відповідально і дисципліновано підійдіть до цього голосування.

Поправка 2113. Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Поправка стосується аудиту Мінсоцполітики, точніше, Пенсійного фонду. Мінсоцполітики заявляло, що, в принципі, такий аудит був зроблений. Але питання полягає в тому, що ні політикам, ні суспільству невідомо, на якій підставі він був зроблений, які були методологічні основи даного аудиту.

Ми наполягаємо на тому, що будь-яка пенсійна реформа має починатися з аудиту. Тобто має бути проведена перевірка наново, і ця вимога має бути встановлена в чинному законодавстві. Кабмін має право встановити методологічні засади проведення даного аудиту, тобто порядок його проведення, але зобов'язання щодо проведення має бути встановлено на законодавчому рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2113 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2112. Народний депутат Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Під час розгляду даного законопроекту в першому читанні міністр Рева під стенограму оголосив, що він врахує вимогу «Самопомочі» щодо створення Загальнодержавного реєстру отримувачів соціальних виплат, пільг, субсидій, пенсій, інших виплат, які здійснюються за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, і щоб цей реєстр був інтегрований з іншими державними реєстрами, зокрема з тими, де

йдеться про факт смерті і таке інше, щоб припинилися шалені розкрадання, які ϵ в Пенсійному фонді, за підставними паспортами. Дуже важливо те, яким буде цей реєстр.

Мою поправку враховано лише частково. Я наполягаю на повному її врахуванні, як обіцяв міністр Рева, щоб цей реєстр зробити не за мільярди кредитних коштів, а використати ті особисті кабінети платників ЄСВ та отримувачів пенсій, які на сьогодні є в Пенсійному фонді України, і запустити реєстр не через три роки, а з 1 березня, щоб ми бачили в автоматизованому реєстрі автоматизований порядок перевірок отримувачів. Прошу врахувати поправку, як обіцяв міністр.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітет врахував поправку частково. Не ставити, так? Добре.

Колеги, залишилося три поправки. Прошу заходити до залу і займати робочі місця.

Поправка 2128. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Я не наполягаю на голосуванні поправки, тому що це не має жодного сенсу.

Шановні колеги! Сьогодні в цьому залі не було підтримано жодної поправки від «Опозиційного блоку». Тому ми не будемо голосувати за цю пенсійну реформу. Урядова пенсійна реформа є бартером, Кабмін за 2 мільярди траншу МВФ розраховується нинішніми та майбутніми українськими пенсіонерами. Шановні колеги, якщо ви дійсно турбуєтеся за наших пенсіонерів, за їхнє майбутнє, не голосуйте за цю пенсійну реформу, це суцільний обман. Ніяких покращень і вирішених питань не буде, ви погіршите умови для виходу на пенсію людей. Ми не будемо голосувати за цю пенсійну реформу і вас закликаємо до цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2141. Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Поправка 2141 спрямована на те, щоб не перетворити на профанацію аудит Пенсійного фонду України. Нею чітко унормовується

термін та умови проведення такого аудиту із залученням міжнародних аудиторських компаній.

Пропонуємо провести незалежну оцінку діяльності Пенсійного фонду України за період 2014-2017 років для отримання об'єктивних даних щодо його стану та дотримання дохідних і видаткових норм, виявлення проблем і недоліків. Модератором аудиту має бути відома міжнародна організація з відповідним досвідом роботи. Висновок роботи таких аудиторів має бути оприлюдненим та публічним для платників податків, всіх громадян України, заслуханим Верховною Радою України не пізніше 1 квітня 2018 року. Тільки так ми можемо зібрати об'єктивні дані щодо того, що сьогодні відбувається в Пенсійному фонді України. І це є однією із важливих передумов для того, щоб подолати дефіцит Пенсійного фонду України. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 2141 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\sqrt{3}a \gg -81$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2142. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Я дуже дякую. У мене не так багато поправок, всього три, тому я прошу дати мені можливість виступити по кожній із них, вони ϵ принципово важливими.

Зараз я хочу повернутися до поправки 2127, якою встановлюються строки для проведення аудиту Пенсійного фонду. Ще раз повторюся, нормами поданого законопроекту встановлюється дуже багато нових обмежень, які могли б скоротити дефіцит Пенсійного фонду. Проведення належного ефективного аудиту могло б прибрати, в тому числі проблематику мертвих душ і виплати неперсоніфікованих виплат, що за нашими оцінками могло б скоротити дефіцит від 15 до 20 відсотків. Саме тому я, пані Острікова і пан Семенуха наполягаємо на проведенні аудиту. Це перший крок, який має зробити Мінсоцполітики протягом трьох місяців. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олено, поправку враховано частково. Ставити на голосування чи ні? Ставиться на голосування поправка 2127 для її повного врахування. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Пані Олено, ваша наступна поправка.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Поправка 2142. Вона також врахована частково, але саме ключову її частину не враховано. Поправка стосується створення реєстру фізичних осіб. Важливо не просто створення реєстру, а визначення, що безпосередньо до цього реєстру має входити, що він має бути інтегрований з іншими державними реєстрами, щоб це була максимально адекватна і у відповідності на сьогодні інформація. На превеликий жаль, комітет, коли це розглядав, не врахував другої частини моєї поправки, де йдеться про те, що там мають бути персональні дані осіб, що мають право на отримання пенсії, розмір призначеної пенсії, вихідні дані, що використовувалися при визначенні розміру пенсії і таке інше. Насправді, на практиці ми маємо інші реєстри, визначені законодавством. Прошу підтримати поправку в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмило, прокоментуйте, будь ласка, щоб ми знали, як вийти з цієї колізії.

ДЕНІСОВА Л.Л. З питанням щодо створення єдиного реєстру ми розбираємося в комітеті вже майже два роки. Ми підтримуємо те, що реєстр потрібно робити на напрацьованій базі, а саме на базі реєстру застрахованих осіб, який є в Пенсійному фонді України, про що неодноразово приймалося рішення і на засіданні комітету, і на парламентських слуханнях. У липні 2014 року між урядом України і Світовим банком була підписана угода про створення такого реєстру. Але ні в 2014, ні в 2015, ні в 2016, ні в 2017 роках цього не зроблено. Це ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте ще 10 секунд.

ДЕНІСОВА Л.Л. ...цей тендер, але віз і нині там. Тому ми записали таким чином.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Людмило. Позиція зрозуміла.

Наголошую, поправку враховано частково, але пані Олена наполягає на її врахуванні в цілому.

Ставиться на голосування...

Пані Олена вже не наполягає. Погодили. Бачте, як добре, коли є діалог в залі.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Сотник.

СОТНИК О.С. Остання моя поправка 2147 стосується загальних засад проведення аудиту. Дуже важливою є періодичність. Аудит має проводитися не один раз, а й після того, коли запрацює наново, за новими принципами пенсійна реформа. Тобто це має бути періодично встановлено, щоб уникнути системних порушень під час роботи системи пенсійного забезпечення.

Також має бути чітко зазначено, що саме перевіряється даним аудитом, тому що від цього залежатиме, наскільки проведений аудит відповідає тим інтересам, які ми як народні депутати зобов'язані захищати, у тому числі знаходячись тут, у парламенті.

Моєю поправкою чітко регулюється, що має бути, які висновки мають бути надані під час проведення аудиту Пенсійного фонду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмило, прошу прокоментувати.

ДЕНІСОВА Л.Л. Останній аудит Пенсійного фонду був проведений Рахунковою палатою. Дійсно, там ϵ такі моменти, щодо яких потрібно визначатися. У законопроекті чітко написано, що буде проведений аудит, а хто його проводитиме, треба визначатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олено, наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 2147 для її повного врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 77$.

Рішення не прийнято.

Зараз Головко. Будь ласка. Потім – Острікова, Івченко і Євтушок.

ГОЛОВКО М.Й. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ № 164, Тернопільщина. Шановні колеги! Я хотів би, щоб ще раз поставили на голосування мою поправку 1761. Даний законопроект є, дійсно, соціально несправедливий: запроваджується коефіцієнт 1, що, практично, з 1 січня зменшить розмір пенсії на 35 відсотків; уряд відмовляється провести індексацію пенсій згідно з законом, яка могла б збільшити мінімальну пенсію до 2 тисяч гривень; просто банально проштовхує збільшення пенсійного віку на п'ять років, адже з 1 січня, якщо людина не має страхового стажу 25 років, який почали зараховувати з 2004 року, то не може вийти на пенсію. Тобто ви автоматично штучно піднімаєте пенсійний вік, позбавляєте права українців гідно виходити на пенсію, отримувати гідну пенсію.

Тому закликаємо проголосувати за нашу поправку, але не голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайле, ми не повертаємося до поправок, але якщо у вас ϵ наполягання, я поставлю її на голосування. Проте більше не робіть таких ініціатив.

Ставиться на голосування поправка 1761 для її підтримки. Прошу визначатися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 83$.

Рішення не прийнято.

Пані Тетяна Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! У поправці 2148 йдеться не про той аудит Пенсійного фонду, що проведений Рахунковою палатою, яка не має голови і повноважних членів, а про аудит за 2014-2017 роки, за часів демократичної влади, коли, незважаючи на демократичність цієї влади, відбувалися величезні розкрадання коштів Пенсійного фонду, який має бути проведений саме міжнародною аудиторською компанією, обраною за конкурсом. Тому що уряд нам продукує тезу про бездефіцитність Пенсійного фонду, а насправді ця реформа призведе до стабілізації дефіциту. Ми бачимо в проекті бюджету на 2018 рік до копійки ту саму цифру дефіциту Пенсійного фонду, яка була закладена в бюджет на 2017 рік. Подолання цього дефіциту може бути викачане лише шляхом збільшення

податкового навантаження на економіку, підприємців, що ϵ неприпустимим.

Наразі ми розглядаємо законопроект, а міністр відсутній у залі. Я хотіла б запитати у Реви: чи буде у людей мого покоління, яким зараз 30-40 років, право на пенсію? Коли він персонально внесе...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмило, ваша позиція.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги! Ніхто не каже, що аудит має проводити Рахункова палата. Він уже проведений. За аудит, проведений міжнародною компанією, потрібно заплатити кошти, які треба передбачити в державному бюджеті.

Шановна колего! Я працювала в Пенсійному фонді України, і не погоджуюся з вами в тому, що там працюють лише ті, хто краде гроші, неправильно призначає пенсії. Було перевірено 420 тисяч справ і лише в 56 були знайдені помилки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягає.

Ставиться на голосування поправка 2148 для її підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято.

Колеги, залишилися дві поправки.

Поправки 2149-2150. Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Голова Соціалістичної партії України. Я можу відповісти на запит чи запитання моїх колег із «Самопомочі» про те, хто проводитиме аудит. Аудит проводитиме Державна аудиторська служба, створена при Кабінеті Міністрів України, яку він перевіряє, якій платить зарплату, призначає керівника. Очевидно, що навіть із 10 мільйонів справ знайдуть порушення у двох-трьох, і ніяких міжнародних аудитів, незважаючи на їх актуальність і важливість.

Від імені Соціалістичної партії, Соціал-демократичної партії та профспілок ще раз заявляю, що ця реформа не має ніякої макроекономічної фабули. Лише через націоналізацію, реприватизацію, експропріацію, наведення порядку в країні, ми можемо досятти повернення всього вкраденого у наших пенсіонерів. Пенсіонери, яких у нас

12,5 мільйона, заслуговують на те, щоб до них повернулися обличчям, бо вони заслуговують не 30-доларової пенсії, як в Африці, а нормальної...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставляться на голосування поправки 2149-2150 для їх підтримки. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Колеги, у нас ще три поправки і ми більше не повертаємося. Через п'ять хвилин будемо переходити до голосування. Прошу запросити всіх до залу і зайняти робочі місця.

Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я хочу, щоб усі зрозуміли, що «Батьківщина» за скасування оподаткування працюючих пенсіонерів, про що ми подали законопроект № 4325, «Батьківщина» за осучаснення пенсій, що має робити будь-який уряд двічі на рік, але ми проти введення нового коефіцієнта і зменшення нарахування пенсій майже на 30 відсотків, ми проти запровадження стовідсоткової індексації пенсій згідно з інфляцією, але за нижчим коефіцієнтом, ми проти виключення права на пільговий вихід на пенсію за вислугу років, особливо тих людей, які вже багато років працюють. Тому, якщо будуть враховані щойно озвучені вимоги «Батьківщини», ми готові підтримати дану пенсійну реформу.

Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Звертаюся до всіх з проханням понизити атмосферний градус у залі, бо вже важко стає працювати. Прошу не кричати, тихенько. Давайте не будемо кричати. Ми проголосуємо (Шум у залі). Прошу заспокоїтися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Крулько. Будь ласка, називайте номер поправки і говоріть по суті.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! На жаль, цей законопроект, який стосується пенсійного забезпечення, не розв'язує ключової проблеми, яка полягає в тому, щоб українські

пенсіонери отримували справедливі пенсії. Пенсія має дорівнювати мінімальному прожитковому мінімуму, визначеному за методологією. На цю пенсію люди можуть протягнути хоча б місяць. Зменшення коефіцієнта страхового стажу з 1,35 до 1 зменшує пенсії майбутніх українських пенсіонерів на 30 відсотків. Такі норми є абсолютно неприйнятними для фракції «Батьківщина». Ми пропонуємо повернутися до тих норм, які розв'яжуть проблему справедливих пенсій для українських пенсіонерів, і проголосувати за них.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остання поправка 2151. Після автора поправки буде заключне слово від комітету, потім від уряду.

Колеги, хочу повідомити, що до Верховної Ради України прибув Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман. Давайте привітаємо його (Оплески).

Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Наразі в сесійному залі відбувається прямий шантаж з боку уряду по відношенню до народних депутатів. У законопроєкті є мінімально позитивні речі: скасування 15-відсоткового податку для працюючих пенсіонерів, інші незначні новації, які більш-менш покращують ситуацію, хоча це все було врегульовано законодавчими ініціативами «Батьківщини». Але я як представник округу, який входить до четвертої чорнобильської зони радіоактивного забруднення, в якому проживають чорнобильці і яких ви позбавляєте права на достроковий вихід на пенсію, не можу голосувати за дану реформу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаете на голосуванні? Ні.

Отже, ми завершили обговорення. Зараз я запрошую до заключного слова голову комітету Людмилу Денісову. Будь ласка, 3 хвилини.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги! Я дуже вдячна всім за швидкий розгляд поправок, поданих до цього законопроекту. Я ще раз хочу сказати, що 10 мільйонів наших громадян чекають підвищення пенсій. У неділю я була на оптовому ринку «Столичний», і там мене люди запитували, коли вже відбудеться те осучаснення.

Наголошую, що передбачається: осучаснення пенсій для 5,6 мільйона наших громадян у розмірі 700 гривень; збільшення мінімальної пенсії на 140 гривень, тобто це 1452 гривні; нарахування жінкам, які вийшли на пенсію достроково, і їм були зменшені пенсії відповідно до пенсійної реформи, яка була в 2011 році, справедливих, зароблених ними, пенсій; збільшення розміру пенсії тим, які багато років отримували 949 гривень, до рівня не менше прожиткового мінімуму.

Закиди про те, що уряд міг би сам... Уряд багато чого міг би, але без нас збільшити і осучаснити пенсії неможливо. Якщо ми зараз проголосуємо, Президент підпише цю пенсійну реформу, кнопку «пуск» буде натиснуто, всім пенсіонерам з 1 жовтня перерахують пенсії. Це може підтвердити голова Пенсійного фонду, який присутній в залі. Якщо людина має більший страховий стаж, отримуватиме більшу пенсію — це справедливо, якщо людина не працює, не може працювати, держава надаватиме підтримку.

Шановні колеги, дуже вас прошу підтримати пенсійну реформу Президента, уряду та Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмило, прошу зачитати результат нашого обговорення. Прошу народних депутатів уважно слухати, бо текст, виголошений під стенограму, буде голосуватися.

ДЕНІСОВА Л.Л. Спочатку я зачитаю те, про що ми домовилися, а потім — під стенограму те, як це буде в законі.

Зачитую пропозиції фракції Радикальної партії Олега Ляшка.

«Абзаци дев'ятнадцятий – двадцять другий підпункту 26 пункту 19 розділу І законопроєкту, а саме: пункт 3¹ розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» викласти в такій редакції: «До страхового стажу для визначення права на призначення пенсій згідно зі статтею 26 цього закону включаються періоди:

1) ведення підприємницької діяльності із застосуванням спрощеної системи оподаткування:

- з 1 січня 1998 року по 30 червня 2000 року включно, що підтверджуються довідкою про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;
- з 1 липня 2000 року по 31 грудня 2017 року включно, за умови сплати страхових внесків незалежно від сплаченого розміру (крім випадків звільнення (відмови) від сплати єдиного внеску)».

«Абзац двадцять шостий підпункту 26 пункту 19 розділу І законопроєкту, а саме: підпункт 5) пункту 3¹ розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» викласти в такій редакції: «навчання у державних вищих навчальних закладах за денною формою навчання за умови державного замовлення, а також навчання в аспірантурі, докторантурі з 1 січня 2004 року по 31 грудня 2017 року включно».

«Абзац двадцять восьмий підпункту 26 пункту 19 розділу І законопроєкту, а саме: абзац другий пункту 4³ розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» викласти в такій редакції: «При здійсненні перерахунку пенсій відповідно до абзацу першого цього пункту використовується розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановлений на 1 грудня 2017 року Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», збільшений на 79 гривень».

«Доповнити підпункт 26 пункту 19 розділу І законопроєкту (пункт 7² розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування») абзацом сороковим такого змісту: «Розмір пенсії, призначений відповідно до цього пункту, не може бути меншим, ніж розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначений законом».

«Абзаци сьомий – дев'ятий підпункту 7 пункту 22 розділу І законопроєкту, а саме: абзац перший частини п'ятої статті 10 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» викласти в такій редакції: «Договором про добровільну участь може бути передбачена одноразова сплата особою єдиного внеску за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню (у тому числі за період з 1 січня 2004 року по 31 грудня 2010 року). Сума сплаченого єдиного внеску за кожен місяць такого періоду не

може бути меншою за мінімальний страховий внесок, помножений на коефіцієнт 2.

У зв'язку з цим абзаци десять та одинадцять вважати абзацами вісім і дев'ять».

«Підпункт 1 пункту 2 розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» законопроєкту викласти в такій редакції: «Установити, що з 1 жовтня 2017 року встановлений розмір прожиткового мінімуму, який буде більшим розміру, встановленого на 1 грудня 2017 року, збільшеного на 79 гривень, при призначенні та перерахунку пенсій, надбавок, підвищень, інших пенсійних виплат, встановлених законодавством, використовується розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановлений на 1 грудня 2017 року Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», збільшений на 79 гривень».

«Доповнити розділ II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроєкту пунктом 3¹ такого змісту: «Установити, що державні соціальні допомоги, призначені відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» та «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам», з 1 жовтня 2017 року та після цієї дати перераховуються відповідно до встановленого розміру прожиткового мінімуму, встановленого на 1 грудня 2017 року, збільшеного на 79 гривень, та призначаються з використанням розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановленого на 1 грудня 2017 року Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», збільшеного на 79 гривень».

«Доповнити розділ ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» законопроєкту пунктом 5¹ такого змісту: «Установити, що пенсії та державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством (крім пенсії за особливі заслуги перед Україною), перераховані з 1 жовтня 2017 року відповідно до цього Закону, а також ті, що призначатимуться після цієї дати, встановлюються у розмірі не меншому за розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановлений на 1 грудня 2017 року Законом України «Про

Державний бюджет України на 2017 рік», а в разі збільшення після 1 грудня 2017 року прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, — не меншому за розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановлений законом».

Тепер я зачитаю під стенограму враховані пропозиції. Прошу уважно слухати.

1. Абзаци другий — шостий підпункту 1 пункту 4 розділу І замінити трьома абзацами такого змісту:

«абзаци п'ятий і шостий частини першої викласти в такій редакції:

«суми виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, крім щомісячних страхових виплат потерпілим на виробництві (з урахуванням виплат на необхідний догляд за потерпілим) та членам їхніх сімей і пенсій, які індексуються відповідно до закону за цими видами страхування;

суми відшкодування шкоди, заподіяної фізичній особі каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також суми, що виплачуються особам, які мають право на відшкодування шкоди у разі втрати годувальника, крім суми виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

2. Пункт 19 розділу І після пункту 4 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«абзац перший частини першої статті 12 після слів «у тому числі» доповнити словами «особи, які навчаються у вищих навчальних закладах за денною формою навчання, а також в аспірантурі та докторантурі».

- 3. Абзац дванадцятий підпункту 26 пункту 19 розділу І доповнити словами «а також із застосуванням фіксованого податку:».
- 4. Абзац двадцять шостий підпункту 26 пункту 19 розділу І виключити.
- 5. Абзац двадцять восьмий підпункту 26 пункту 19 розділу І доповнити словами «збільшений на 79 гривень».
- 6. Абзац тринадцятий підпункту 26 пункту 19 розділу І доповнити реченням такого змісту:

- «У випадку, якщо при однакових показниках індивідуального коефіцієнта заробітної плати (доходу) та тривалості страхового стажу розмір пенсії у 2018 році, обчислений відповідно до аналогічних показників, буде меншим, ніж пенсія, призначена у 2018 році, розмір якої обчислений з урахуванням положень, вказаних в абзаці першому цього пункту, Кабінет Міністрів України приймає таке рішення про збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, який використовується при призначенні пенсій з 1 січня 2018 року по 31 грудня 2018 року таким чином, щоб пенсії, призначені в указаний період, не були меншими, ніж ті пенсії, що призначалися з 1 січня 2017 року по 31 грудня 2017 року».
- 7. Абзац тридцять другий підпункту 26 пункту 19 розділу І викласти в такій редакції:
- «У 2019-2020 роках показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, який застосовується для перерахунку пенсій, збільшується на коефіцієнт, що відповідає 50 відсоткам показника зростання споживчих цін за попередній рік та 50 відсоткам показника зростання середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, за рік, що передує року, в якому проводиться збільшення, порівняно з роком, що передує року, який є попереднім щодо року, в якому проводиться збільшення».
- 8. Підпункт 26 пункту 19 розділу І після абзацу тридцять дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Розмір пенсії, призначений відповідно до цього пункту, не може бути меншим, ніж розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначений законом».

- 9. Абзаци сьомий дев'ятий пункту 7 підпункту 22 розділу І замінити абзацом такого змісту:
- «5. Договором про добровільну участь може бути передбачена одноразова сплата особою єдиного внеску за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню (у тому числі за період з 1 січня 2004 року по 31 грудня 2010 року). Сума сплаченого єдиного внеску за кожен місяць такого періоду не може бути меншою за мінімальний страховий внесок, помножений на коефіцієнт 2».
- 10. Пункт 1 розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:

«1. Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

абзаців першого — другого підпункту 1 та підпункту 2 пункту 1, підпунктів 4 та 5 пункту 2; підпункту 3 пункту 3, абзаців другоготретього, п'ятого-шостого пункту 6, пунктів 7, 10, 14-16; підпунктів 10 та 21, абзаців двадцять сьомого — двадцять дев'ятого, абзаців тридцять четвертого — тридцять восьмого, шістдесят п'ятого — сімдесят першого підпункту 26 пункту 19; пунктів 24, 26, 28, 30 розділу І цього Закону та пункту 2 розділу ІІ цього Закону, які набирають чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і застосовуються з 1 жовтня 2017 року;

підпункту 2 пункту 2; підпункту 2 пункту 8; підпунктів 1-3 пункту 12; пункту 13; пункту 17; підпункту 25, абзаців другого — двадцять шостого та абзаців сімдесят четвертого — сімдесят п'ятого підпункту 26 пункту 19; підпункту 1, абзаців восьмого — одинадцятого підпункту 2, підпунктів 3-7 пункту 22; пункту 23 розділу І цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2018 року;

підпункту 13 пункту 27 розділу І цього Закону, який набирає чинності з 1 січня 2021 року».

- 11. Абзац перший пункту 2 розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:
- «2. Установити, що з 1 жовтня 2017 року (до встановлення розміру прожиткового мінімуму, який буде більшим розміру, встановленого на 1 грудня 2017 року, збільшеного на 79 гривень) при визначенні та перерахунку пенсій, надбавок, підвищень, інших пенсійних виплат, встановлених законодавством, використовується розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановлений на 1 грудня 2017 року Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», збільшений на 79 гривень».
- 12. Розділ II «Прикінцеві та перехідні положення» після пункту 2 доповнити новим пунктом такого змісту:
- «3. Установити, що державні соціальні допомоги, призначені відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» та «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам», з 1 жовтня 2017 року перераховуються та після цієї дати (до встановлення нового розміру прожиткового мінімуму, який буде більшим

розміру, встановленого на 1 грудня 2017 року, збільшеного на 79 гривень) призначаються з використанням розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановленого на 1 грудня 2017 року Законом «Про Державний бюджет України на 2017 рік», збільшеного на 79 гривень».

13. З урахуванням поправки 1894, яка діє до внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб», абзац третій пункту 3 розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:

«Тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, призначається з урахуванням її майнового стажу до середньомісячного сукупного доходу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, і виплачується за рахунок коштів державного бюджету».

- 14. Розділ II «Прикінцеві та перехідні положення» після пункту 3 доповнити новим пунктом такого змісту:
- «4. Установити, що пенсії та державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, особам, які не мають права на пенсію (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством (крім пенсії за особливі заслуги перед Україною)), перераховані з 1 жовтня 2017 року відповідно до цього Закону, та ті, що призначатимуться після цієї дати, встановлюються у розмірі не меншому, ніж розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановлений на 1 грудня 2017 року Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», а в разі збільшення після 1 грудня 2017 року прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, не можуть бути меншими, ніж розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначений Законом».
- 15. Підпункт 1 пункту 6 розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:
- «1) передбачити кошти державного бюджету для сплати єдиного соціального внеску за осіб, визначених в абзаці першому пункту 5 цього розділу».

16. Підпункт 4 пункту 6 розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» доповнити новим абзацом такого змісту:

«Опрацювати питання укладення Україною міжнародних договорів з питань пенсійного забезпечення з країнами, в яких найбільше трудових мігрантів – громадян України».

Також прошу доручити Головному юридичному управлінню Апарату Верховної Ради України та секретаріату Кабінету Міністрів України здійснити техніко-юридичне доопрацювання законопроекту.

Дякую всім!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це було довго і важко. Я розумію, всі поправки та уніфікація дат були внесені на засіданні робочої групи.

Зараз надаю 3 хвилини Володимиру Гройсману для заключного слова, потім – голосування.

ГРОЙСМАН В.Б., Прем'єр-міністр України. Дякую. Вельмишановний пане Голово Верховної Ради! Шановні і дорогі колеги народні депутати! Я думаю, зараз ми приймемо по-справжньому історичне рішення щодо встановлення справедливої пенсійної системи в нашій державі. Воно дається дуже не легко, але це відповідальне рішення уже в жовтні, так як ми й обіцяли, дасть можливість підвищити пенсії близько 9 мільйонам українських пенсіонерів. Саме з жовтня місяця буде встановлено справедливу пенсійну систему, а саме: ліквідовано урівнялівку, оподаткування пенсій. Ми зробимо все для того, щоб пенсії українських пенсіонерів системно зростали. Але це стає можливим лише за вашої підтримки. Тому я прошу буквально кожного депутата віддати свій голос, натиснути зелену кнопку, і прийняти це по-справжньому історичне рішення в ім'я українських громадян.

Шановний пане Голово Верховної Ради, хочу вам щиро подякувати за вашу позицію. Хочу подякувати колегам з депутатських фракцій та груп: «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», Радикальної партії Олега Ляшка, «Самопоміч», «Партія «Відродження», «Воля народу», а також позафракційним депутатам. Друзі, я вважаю, що проголосувати за цю важливу і справедливу реформу є нашим обов'язком. Також дякую і Президенту. Адже ми всі разом — парламент, Президент, уряд — маємо це зробити. Шановні друзі, дякую за підтримку!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти робочі місця і приготуватися до голосування. Зараз український парламент має прийняти важливе історичне рішення. Прошу всіх голосувати відповідально.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (№ 6614) з урахуванням поправок, які зачитала голова комітету Людмила Денісова під стенограму, та з техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

Підтримаємо пенсіонерів! Підтримаємо підвищення пенсій! Голосуємо!

((3a)) - 288.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий. Вітаю уряд, вітаю міністра, вітаю комітет і дякую за проведену важливу роботу.

Колеги, прошу не розходитися. Зараз нам треба прийняти порядок денний сесії, щоб ми могли перейти до розгляду інших питань.

Колеги, прошу всіх повернутися до залу. Без прийняття порядку денного сесії ми не зможемо перейти до розгляду наступного питання пенсійної реформи.

Хочу наголосити, на засіданні Погоджувальної ради ми обговорили і внесли всі поправки від фракцій до порядку денного сесії. Наскільки мені відомо, більшість фракцій це підтримують.

Колеги, прошу зайняти робочі місця і приготуватися до голосування. Не виходьте із залу!

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про порядок денний сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання» (№ 7068), доопрацьований, погоджений на

засіданні Погоджувальної ради. Прошу голосувати. Голосуємо! Кожен голос має вагу.

(3a) - 216.

Прошу зайти до залу і приготуватися до голосування (IIIум у залі).

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про порядок денний сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання» (доопрацьований), № 7068. Прошу голосувати. Прошу дисципліновано проголосувати.

Пане Прем'єр-міністре, дайте можливість депутатам проголосувати.

Колеги, голосуємо! Кожен голос має вагу.

(3a) - 220.

Колеги, увага! Я прошу всіх заспокоїтися. До мене надійшли сигнали про те, що не спрацьовують картки (Шум у залі).

Колеги, увага! Я прошу всіх зайняти свої робочі місця.

Прошу працівників технічної служби провірити систему «Рада».

Колеги, нагадую, ми обговорили і включили всі пропозиції комітетів і фракцій. Якщо зараз не проголосуємо, я називатиму їх з голосу. Але я прошу збагнути логіку.

Прошу апарат ліквідувати технічні проблеми, з'ясувати, чому не відбувається голосування. Якщо не буде голосів, називатимемо з місця законопроекти.

Прошу всіх приготуватися до голосування. Якщо не буде пропозицій від комітетів і фракцій, називатиму інші законопроекти.

Колеги, ви зможете потім переговорити з урядом. Будь ласка, займіть робочі місця. Я ще раз поставлю узгоджену пропозицію. Якщо вона не пройде, я ставитиму на голосування пропозиції з голосу.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту постанови № 7068, погодженого комітетами і фракціями. Прошу голосувати.

((3a)) - 215.

Система не працює.

Прошу працівників технічної служби провірити систему «Рада».

Зараз я назву всі пропозиції, які надійшли... (Шум у залі).

Я бачу, що система не працює, але дехто чомусь в це не вірить.

Колеги, прошу не виходити із залу.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту постанови N 0 7068 з урахуванням законопроектів N 0 6773, N 0 7156, N 0 4228, N 0 6011. Прошу голосувати.

((3a)) - 240.

Рішення прийнято.

Ми затвердили порядок денний сесії.

Переходимо до розгляду питання порядку денного, яке стосується пенсійної реформи (Шум у залі).

Колеги, увага! Ми домовилися, що будемо працювати до завершення розгляду питань пенсійної реформи (Шум у залі). Законопроект № 6617 входить до питань пенсійної реформи (Шум у залі). Ми проголосували, що працюємо до завершення розгляду питань пенсійної реформи.

Колеги, давайте порадимося, щоб не було ризику. Розглядаємо? Добре.

Пропонується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення пенсій» ($N_0 6617$) та законопроект $N_0 6617-1$.

Є пропозиція розглядати дане питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

Колеги, це останній законопроект пенсійної реформи. Ми маємо сьогодні його розглянути. Прошу всіх підійти до цього відповідально.

(3a) - 206.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді міністра соціальної політики Реву Андрія Олексійовича. Будь ласка.

PEBA A.O., *міністр соціальної політики України*. Шановні народні депутати! Дозвольте мені від імені уряду і, думаю, від імені українського народу подякувати вам за прийняття історичного рішення. Спасибі вам!

Зараз потрібно проголосувати ще за один законопроект, пов'язаний з пенсійною реформою. Ідеться про передачу видатків бюджету Пенсійного фонду до державного бюджету у зв'язку з прийняттям

закону щодо підвищення пенсій. Законопроект дуже потрібен для того, щоб ми розмежували видатки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Іщейкін Костянтин Євгенович. Будь ласка, якщо можна, коротко.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні колеги! За результатами розгляду законопроєктів № 6617 та № 6617—1 комітет на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроєкт № 6617 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та підготувати до другого читання після прийняття в цілому законопроєкту № 6614. Прошу підтримати рішення комітету (Шум у залі). За основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Без цього законопроекту не запрацює пенсійна реформа. Прошу провести відповідальне і коротке обговорення.

Данченко. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Остріковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! Безумовно, у Пенсійного фонду на сьогодні ϵ видатки, які абсолютно не мають жодного стосунку до пенсій і які потрібно з метою зменшення дефіциту Пенсійного фонду передати до бюджету інших компетентних міністерств, зокрема до бюджету Міністерства соціальної

політики. Однак, члени фракції «Самопоміч» — Сотник Олена, Семенуха Роман, я — неодноразово наполягали на тому, що перед тим, як передавати будь-які видатки куди-небудь, потрібно провести аудит Пенсійного фонду і визначити ефективність цих видатків, чи відносяться вони до Пенсійного фонду, до конкретних видатків, пов'язаних із пенсійним забезпеченням. Будь-яким передачам видатків повинен передувати аудит, що проводиться міжнародною незалежною компанією. На жаль, такого аудиту на сьогодні не проведено.

Ще раз наголошую, ми подавали відповідні поправки, однак вони дуже побічно і однобоко були враховані комітетом. Але ми сподіваємося, що під особисту відповідальність пана міністра Реви перед передачею таких видатків буде проведений повномасштабний незалежний аудит Пенсійного фонду. Більше того, ми дуже сподіваємося, що за передачею цих видатків не буде тези уряду про зменшення дефіциту Пенсійного фонду, тому що це не зменшення, а спрямування неефективних видатків, не пов'язаних з пенсіями, на фінансування іншого державного органу. Ми віримо в те, що аудит буде проведений належним чином.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Тетяно, в законі, який ми щойно прийняли, передбачається аудит, і міністр щойно підтвердив, що аудит буде проведений, як і наполягає ваша фракція.

Віктор Кривенко. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу перейти до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Величкович. Пане Миколо, будь ласка, дуже коротко.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, немає чого затягувати. Просимо голосувати. «Народний фронт» голосує «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз останній виступ. Через 2 хвилини відбудеться голосування. Прошу запросити всіх до залу і зайняти робочі місця.

Івченко Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я хочу, щоб ви звернули увагу на те, що в даному законопроекті розширюється зобов'язання місцевих бюджетів на здійснення видатків для державних програм соцзахисту, а в майбутньому виплачувати державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, — зобов'язання виключно місцевих бюджетів. Також обов'язком місцевих бюджетів буде здійснення компенсаційних виплат непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю І групи, та особам, які досягли 80 років. Тобто я хочу сказати, щоб усі зрозуміли, що частину видатків, як обов'язкові, ми перекладаємо на місцеві бюджети. Усе, що стосується осучаснення, дотування Пенсійного фонду, — позитивна норма, але ось тут — проблема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ми завершили обговорення. Переходимо до голосування. Прошу всіх депутатів зайняти робочі місця. Будемо рахувати кожен голос. Повертатися не буду. Наголошую, без прийняття змін до Бюджетного кодексу пенсійна реформа не запрацює. Тому прошу відповідально підійти до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення пенсій» (№ 6617) за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та техніко-юридичних правок. Прошу голосувати. Колеги, запустимо пенсійну реформу! Підтримаємо пенсіонерів! Голосуймо, колеги!

((3a)) - 255.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий (Оплески).

Колеги, ми завершили розгляд проектів законів щодо пенсійної реформи. Відбулося прийняття важливого історичного рішення українського парламенту.

З вашого дозволу, я ще надам слово Прем'єр-міністру України. Володимире Борисовичу, будь ласка, 3 хвилини.

ГРОЙСМАН В.Б. Вельмишановний пане Голово Верховної Ради України! Я хочу сказати людське «дякую» Голові Верховної Ради, президії, голові профільного комітету Людмилі Денісовій (Оплески), міністру соціальної політики, фракціям «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», особисто Арсенію Петровичу Яценюку (Оплески), Олегу Валерійовичу Ляшку і його фракції (Оплески).

Хочу подякувати прогресивній частині фракції «Самопоміч». Друзі, дякую! Знаю, що вам було не легко, але ви проголосували (Оплески).

Дякую депутатським групам «Воля народу» та «Партія «Відродження».

Дякую позафракційним народним депутатам. Дякую кожному за ваш голос. Ви прийняли дуже важливе рішення.

Дякую Президенту і всім за підтримку.

Успіхів нам! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це був важкий, але продуктивний день. За один день ми прийняли дві реформи, і, дай Боже, щоб вони змінили життя українських громадян на краще.

На цьому вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині ми продовжимо нашу роботу. Будемо розглядати питання ратифікації. Прошу всіх прибути до сесійного залу і налаштуватися на відповідальну і важливу роботу.

Усім дякую. До побачення.